

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

XVIII. OLAĞAN
GENEL KURUL TUTANAĞI
11 - 12 MAYIS 1985 BURSA

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ XVIII. OLAĞAN

GENEL KURUL TOPLANTISI

11-12 MAYIS 1985

BURSA

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.15

-----o-----

AVUKAT TEOMAN EVREN (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)-
Değerli arkadaşlarım, toplantıyı açıyorum.

Çoğunluğumuz fazlasıyla vardır, yoklama yapmaya gerek
görmüyoruz.

Şimdi Kongre Başkanlık Divanının oluşması için öneri-
lerinizi bekliyorum.

Efendim 2 önerge vardır, arz ediyorum:

Türkiye Barolar Birliği Genel Kurul Başkanlığına
Kongre Başkanlığına Bursa Delegatesi ve Bursa Baro
Başkanı Oğuz Ögün'u arz ve teklif ediyoruz.

Avukat Ardan Okay Avukat Ali Galip Ergül Avukat Atilla Sav

(Kastamonu Barosu) (Sinop Barosu) (Ankara Barosu)

Avukat Özbey İmamoğlu Avukat Yüksel Keskin Avukat Nabi İnal

(Ankara) (Manisa) (Hatay)

Avukat Selahattin Yüksel

(Uşak)

Genel Kurul Başkanlığına

Kongre İkinci Başkanlığına Balıkesir Delegatesi Nihat

Kosova'ya, yazmanlık için Emin Ergin ve Vedat Atabek'i öneriyoruz.

Avukat Ardan Okay Avukat Ali Galip Ergül Avukat Yüksel Keskin

(Kastamonu Barosu) (Sinop Barosu) (Manisa Barosu)

Avukat Nabi İnal

Avukat Selahattin Yüksel

(Hatay Barosu)

(Uşak Barosu)

Başka teklif var mı? Teklif yok ise bu iki önergeyi birlikte oylarınıza sunacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Buyurun Sayın Oğuz Öğün, Sayın Nihat Kosova, Sayın Emin Ergin, Sayın Vedat Atabek.

KONGRE DİVAN BASKANI OĞUZ ÖĞÜN (Bursa Barosu Başkanı)-
Bizi seçmek suretiyle gösterdiğiniz iltifata teşekkür ederiz.

Şimdi gündemi takip ederek gerekli işlemleri yapacağız.

Şehitlerimizin ve aramızdan ayrılmış bulunan meslektaşlarımızın huzurunda saygı duruşuna davet ediyorum.

(Saygı duruşu yapıldı)

Sayın Birlik Başkanını açış konuşmaları için davet ediyorum, Sayın Teoman Evren buyurunuz.

AVUKAT TEOMAN EVREN (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)-
Sayın meslektaşlarım, değerli konuklar, Türkiye barolarının seçkin delegeleri, sayın dinleyiciler;

Türkiye Barolar Birliği 1969 yılından beri demokratik hukuk devletinin üstünlüğü yolundaki uğrasına devam etmektedir.

Ülkemizde bütün hukukçulara kıvanç ve güven veren bu onurlu işlevin seçkin temsilcilerini saygı ile selamlıyorum.

Toplumumuzda düzen sağlayan hukukun amacı ideal düzeyde adaleti gerçekleştirmektir. Yargısal ve yönetsel adaletin sağlanmasında en büyük görev hukukçuların omuzuna yüklenmiştir. Meslektaşlarımız ve meslek örgütlerimiz sorumluluklarının bilinci içinde görevlerini sürdürmektedirler.

Milletleri iyiye, güzele, ileriye götüren itici güç yasaların ideal hukuka yönelmesinden kaynaklanmaktadır.

Bir ülkede yürürlükte olan hukuk kuralları, ferdi ve toplumun bilincinde yaşayan adalet duygusunu doyurmak zorundadır.

İnsan haklarını ve özgürlüklerini toplum içinde eritemeyen, toplum yararını da ferdi çıkarlara feda etmeyen bir hukuk düzeni, ancak sağlıklı bir hukuk devleti içinde gerçekleşebilir.

Hukuk devleti, insanlık tarihinin yüce bir aşaması olarak hızlı bir gelişme süreci içindedir. Hukukun üstünlüğü kavramı, demokratik ülkelerde kazandığı güç, büyük bir gelişmenin müjdecisidir. Devlet de, hukuk da aslında insanlığın mutluluğu içindir. Hukuk devleti fikri, insanları çok daha mutlu kılmak düşüncesinden kaynaklanmıştır. Adaletli bir düzen kurmak, insan için severek katlanılan bir yönetimin ilkelerini saptamak, sevinç ve sevgi içinde yaşanılan bir ortam yaratmak, demokratik hukuk devletinin bilimsel ve çağdaş niteliği olarak belirmektedir.

Hukuk devleti kavramı, öncelikle yasaların egemenliğini ve duraksamadan ayrılaciksiz, eşit olarak uygulanmasını zorunlu kılar. Fertler gibi devlet de hukuk kurallarına uymak mecburiyetindedir. Hukuk devletinin niteliği yasaların egemenliği ile birlikte, hukukun üstünlüğü ve adaletin yüceliği ilkelerini içerir.

Bir hukuk devletinde yasaların egemenliği yeterli olmayıp, yürürlükteki yasaların hukukun evrensel ilkelerine, bilimsel gereklere, adalet fikrinin uygunluğu gereklidir. Bunun içindir ki, hukuk devletinin yapısında hukukun üstünlüğü

kavramı, yasaların egemenliğinden çok daha yüce ve anlamlı bir kavramı simgelemektedir.

Hukukçunun görevi sadece yürürlükteki kuralları uygulamakla kalmamakta, yasaların adalet fikrine, ideal hukuka aydurlması çabalarını da kapsamaktadır. Devlet ile hukukun ayrılmış ilişkisi, bu içişelikten, bu görev ilişkisinden doğmaktadır.

Meslektaşlarımızın ve meslek örgütümüzün hukukun oluşumundan icrasına ve gelişmelere uygulanmasına kadar bütün aşamalarda önemli yükümlülüklerinin bulunduğu tartışılmaz.

Günümüzde hukukun saygınlığı sarsıntı geçirmektedir. Hukuk devleti ilkesi ile yetişmiş meslektaşlarımızın adalet sorunlarına eğildikçe, içlerinde burukluk duymamaları olanaksızdır. Hukuk gözardı edilebilmekte, bir engel olarak görülmekte, küçümsenmektedir. Özensiz ve amacına ulaşmaktan uzak pek çok yasa, yasa gücünde kararname birdenbire yürürlüğe konulmakta, birbiriyle ilgisi olmayan pek çok yasa kuralı, bir yasa veya yasa gücünde kararnameyle değiştirilebilmektedir. Yasa gücünde kararnamelerin reddi, değiştirilmesi, kabulü için çıkarılan yeni yasalar, anlaşılması güç metinler, bu metinleri açıklayan daha karışık tebliğler, genelgeler ile hukuk düzenimiz altüst edilmektedir. Ortaya çıkan kargaşanın hukukçuların dahi içinden çıkamayacakları boyutlara vardığını görmekteyiz.

Kurallar hiyerarşisi karışmakta, yasalar, yasa gücünde kararnameler, yönetmelikler, tebliğler ve genelgeler ile her gün yeni bir şekil almakta, adalet düzenine çözülemeyecek düğümler atılmaktadır.

Hukuk devletinde kişi hakları ile devlet yetkileri arasında duyarlı dengenin yargı denetimi ile korunması ve sağlanması gerekir. Yargı erki devletin, Anayasanın, insan onurunun koruyucusu olarak toplum yaşamının en büyük güvencesi ve güven kaynağıdır.

Yasaların Anayasaya ve hukukun temel ilkelerine uygunluğunun denetlenmesi, hukuk devleti olgusunun ileri bir aşamasıdır. Anayasa yargısının yasalar üzerindeki denetimi adaletli bir düzenin sağlanmasına katkısı yanında, demokratik yaşamımız için onurlu bir denetim şeklidir. Daha da önemlisi, iktidarlara Anayasaya aykırı davranmak ithamından koruyabilecek demokratik bir güvence oluşturmaktadır. Anayasa yargısının denetim alanının genişletilmesi, başvurma olanaklarının arttırılması, hüküğün üstünlüğünün gerçekleşmesinde önemli katkılar sağlayacaktır.

Yargısal denetim, yasaların kaynağı üzerinde hukukun etkinliğini sağlamak için öngörölmüştür.

İdarenin her türlü eylem ve işleminin yargı denetimi dışında kalamayacağı kuralı, devletin gücü karşısında fert gibi güçsüz bir varlığın haklı çıkabileceği hukuk düzenine inanılmış olmasının sonucudur. Haksızlık kadar kişiyi bunal-tan, yaşama sevk ve sevgisinden uzaklaştıran bir başka neden düşünülemez. Devlet eliyle haksızlık çok daha büyük boyutlarda huzursuzluk kaynağıdır. Devlet, büyük gücünü ve yetkilerini kullanırken, vatandaşla eşit şartlarda yargı karşısına

çıkmaaya hazır olmalıdır.

Çoğu kez yasama ve yürütme güçleri çoğunluğun baskısı altında tek güç haline gelebilmektedir. Böyle zamanlarda güçler ayrılığını sadece yargı gücünün diğerlerinden ayrılığı temsil eder. Devletin ve Anayasanın, insan onurunun koruyucusu yargının görevini eksiksiz yerine getirebilmesi, ancak bağımsızlığının sağlanmasıyla olasıdır.

Tarihte bağımsız adaletten daha iyi düşüneceklerini sanan siyasî yöneticilere rastlanmıştır. Ancak her zaman bağımsız adaletten yana olan düşünceler haklı çıkmıştır.

Yargı bağımsızlığı da, yargıç güvencesi de, yargıca tanınmış imtiyazlar olmayıp, adaletin kusursuz gerçekleşmesi için aslında vatandaşa tanınmış güvencelerdir.

Bugün Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu eski bağımsız görüntüsünden uzaklaşmış, yeterli güvenceyi sağlamaktan uzak yapıda oluşmuştur.

Adalet Bakanlığının bunun üzerinde etkisi tartışılmaktadır. Adalet Bakanı siyasî bir şahıs olarak kurulun başkanı, Adalet Bakanlığı Müsteşarı bir devlet memuru olarak kurulun üyesidir. Kurulun müstakil sekreteryası, teşkilatı ve personeli mevcut değildir. Kararnameler Adalet Bakanlığında hazırlanmakta, günlerce Başbakanlıkta incelemeye tabi tutulmaktadır. Bugün yargı alanında büyük boyutlara varan yargıç açığının da son günlerde alabildiğine yoğunlaşan toplu ayrılmaların yargı bağımsızlığını ve yargıç güvencesini tartışılır kılan bu ortamdan kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

Adalet Bakanlığının yıllarca onurlu meslek yaşamını sürdüren yargıçların görevden ayrılma istekleri karşısındaki tutumu umursamazlık içinde sürmekte, çok değerli, çok onurlu dürüst yargıçlarımızı üzüntü ve düş kırıklığına uğratmaktadır. Adalet Bakanlığı böyle yüce yargıçlarımıza karşı duyarsız kalırken, yargıçlıkta kalması Bakanlığın ihmalinden kaynaklanmış, çeşitli cezalar almış yargıçlar için Türkiye baroları ve Türkiye Barolar Birliği mücadele içindedir. Yargıçlıktan ayrılan ve yeni hiçbir mesleğe kabulüne olanak bulunmayan kimselerin avukatlığa kabulü için yaptıkları başvuruların reddedilmesinde, gereksiz hatalı mukayeselerle koruma ve kollama görevini üstlenmektedir. Yüksek huzurunuzda bu davranışı açıkca vurgulamak gereğini bugün hergünden ziyade duymaktayız.

Ülkemizde adaletten çok adaletsizliğin konuşulmakta olmasında, savunmanın yerinin ve yetkilerinin hizmetin gerektirdiği oranda düzenlenmemiş olmasının çok büyük payı vardır. Hukuk ve ceza alanında savunmanın görevi ve yetkileri bakımından düzenlemelerde büyük çapta bollukluklar bulunmaktadır. Adaletsizliğin önlenmesinde en büyük rol, savunmanın görevini eksiksiz yapabilmesindedir. Türkiye Barolar Birliği yargı-savunma üzerine kurulur iddiasında ve savunma üzerine kurulu bir yargılamanın gerçekleşmesi uğraşı içindedir.

Ceza Muhakemeleri Usulü Hukuku bütün ülkelerde demokratik anlayış ve uygulamalarla yakın ilişki içinde, Anayasalarda yer alan özgürlük anlayışının etkisi altındadır.

İnsan onurunun korunması, insanın en büyük değer olması, savunma hakkının kutsal niteliğini oluşturmakta ve bu hakkın temel hakların en önemlisi olarak tanınmasını zorunlu kılmaktadır. Düşünce, vicdan, söz ve yazı özgürlükleriyle yakın ilişkisi bulunan savunma hakkının amacına ulaşması bu özgürlüklerin en geniş anlamda kullanılabilir olmasına bağlıdır. Bu derece önemli bir hakkın eksiksiz ve adalete yaraşır biçimde kullanılabilmesi, meslektaşlarımıza bazı haklar, ayrıcalıklar, dokunulmazlıklar tanınmasını gerekli kılmaktadır.

Ülkemizde savunma;görevinin gerekli kıldığı olanaklarla donatılmadığı gibi, savunmamızda savunmayı engelleyen kurallar varlıklarını sürdürmekte, uygulamada ise görevlilerin yapılarından kaynaklanan güçlükler ile karşı karşıya kalmaktadır. Bütün güç koşullara karşın meslektaşlarımızın büyük bir özveri ile kendilerine sığınanları savunmak için verdikleri mücadeleyi yargının geleceğini değerlendirenlerin takdirlerine sunarım.

Meslektaşlarımızın çıkarılan güçlükler karşısında görevlerini yapamamasının, yargı kararlarını ne derece tartışılır duruma getirileceğini de yetkililere ayrıca belirtmekte yarar görmekteyim. En güç koşullarda hiç kimsenin savunmasız kalmaması, mesleğimizin ve meslek örgütlerimizin en büyük öğünç kaynağıdır.

Adli kolluk gücünün kurulamamış olması, uzun zamandır eleştiri konusu iken, soruşturma aşamasında cumhuriyet savcılarının bütün yasal yetkilerini güvenlik görevlilerine devretmişçesine bir uygulama sürüp gitmektedir. Soruşturmanın, yargının dışında kolluk güçlerinin yürütülmesi, icranın yargıya bu aşamada müdahalesi görüntüsündedir. Yaygın işkence iddiaları, sanığın, yargının ve savunmanın korumalarından yoksun bulunduğu bu dönemde ortaya çıkmaktadır. İthamla savunmanın aynı anda başlaması gerekmekte iken, sorgulamada sanık, savunma olanaklarından yararlanamamaktadır.

Burada işkence iddiaları üzerinde durmayı kaçınılmaz bir görev bilmekteyiz. Ülkemizde üst düzeyde bakanlık görevlilerine işkence yapıldığını ileri süren bir Bakanın görevden ayrılmak zorunda kaldığını hepimiz bilmekteyiz. Bütün olumsuz koşullara rağmen, işkence iddiası ile yargılanan ve mahkûm olan sanıklar bulunmaktadır. Adi suçlardan sanık olanların da yakınmalarına tanık olmaktadır.

İşkence, insan onuru açısından çok ağır sonuçlar doğuran katlanılmaz, çağ dışı bir insanlık suçudur. Suçsuzlar açısından çok daha ağır sonuçlar doğurmakta, üzerinde titizlikle durulması gerekli bulunmaktadır.

Kolluk gücü, her türlü yetkisini hukuk düzeninin kurallarına uygun olarak kullanmak mecburiyetindedir. Devlet, suçlu vatandaşına bile hukuk kurallarına aykırı bir yaklaşımı önlemekle de görevlidir. Gözaltındaki ve cezaevindeki bir kimse herkesten fazla devletin güvencesi altındadır.

Toplumlarda yaşanan büyük çalkantılardan sonra, af yasaları ile huzurun sağlanmasına çalışılmaktadır. Af, bir hak olmayıp, devletin bağışlaması gibi gücünün büyüklüğünden kaynaklanan bir atıfettir. Ülkemizde gözden çıkarılamayacak önemli bir kesim cezaevlerinde bulunmakta, devletin yardımını beklemektedir. Cezaevlerinde yatan genç insanların topluma kazandırılmaları için her türlü çareye başvurulmalıdır.

1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda yapılan değişiklikler ile yargının hızlandırılması amaçlanmıştır. Yapılan değişiklikler yargıyı hızlandırmak yerine çok önemli karışıklıklara neden olmuştur. Hiçbir istatistiki bilgiye dayanmadan sulh mahkemelerinin yükü, altından kalkılamayacak oranda ağırlaştırılmış, değişiklikler hak ve adalet anlayışı bir yana itilerek parasal zemine oturturulmuştur. Para, insandan insana değişen, kıymet ifade eden, hakkın önemi ve kutsallığı para ile ölçülemediği gibi, değişken de olmadığı açıktır. Yeni değişikliklerin savunma mesleği açısından çok önemli sorunlar yarattığı bilindiği halde, meslek kuruluşlarımızın görüşlerinin alınmaması düşündürücüdür. Yasa ile 5 yıl sonrası için düzenlemeler getirilmiş olmasının anlaşılır bir yanı yoktur.

Ülkemiz, yalnız yasal düzenlemeler yönünden değil, yargı yerleri yönünden de büyük karışıklıklar içindedir. Bu kadar çeşitli mahkeme kuruluşu hiçbir ülkede mevcut değildir. Günden güne görev ihtilafları artmakta, yargı hızını ve etkinliğini kaybetmektedir.

Halkımızın güler yüzlü mahkemeler özlemi sürerken, üst mahkemelerin kurulması için tasarılar hazırlanmaktadır. Üst mahkemelerin kuruluş yasası gerçekleştiği takdirde yargı, içinden çıkılamayacak bir karışıklıklar içine itilmiş olacaktır.

Uluslararası hukukun Bulgaristan'da ağır ve milletimiz için son derece ızdıraplı ihlâlini burada vurgulamayı bir meslek borcu ve millî görev bilmekteyiz.

Bulgaristan'da yaşayan Türklere yöneltilen sindirme, eritme, yok etme eylemleri bütün dünyanın gözü önünde uluslararası hukuk kurallarına karşı sürmektedir.

İnsanlık dışı baskılar, devletler arası hukuk kurallarına, Bulgaristan Anayasasına ve bu Anayasada yer alan hükümlere açık ve ağır bir ihlâl niteliğine dönüşmüştür.

Konuya en duyarlı ilimizden toplu kıyım varan baskıları ve olayları nefretle kınıyor, barolarımızı ve meslektaşlarımızı etkin bir mücadeleye çağırıyoruz. (Alkışlar)

Seçkin delege arkadaşlarım, değerli konuklar;

Sizlere adalet kavramının ve yargının sorunlarının önemli olanlarını genel çizgileri ve yalın hatları ile sunmaya çalıştım. Sorunlarımız bunlardan ibaret değildir. Başkanlık ve yönetim kurulu çalışma raporlarında diğer bazı sorunlarımızı ayrıntıları ile bulacaksınız.

Gönüllerimizde yaşayan adalet ülküsü ve hukukun üstünlüğü inancı, bütün çumsuz koşullara rağmen yargımızın ve hukukumuzun geleceğine olan güvenimizin sağlam dayanaklarını oluşturmaktadır.

Sizleri bu inanç içinde derin saygılarımla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN- Sayın Birlik Başkanımız Teoman Evren'e teşekkür ederiz.

Sayın delegeler, gündem gereğince söz sırası Bursa Barosu Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Dr.Öğuz Ögün'ün konuşmasına gelmiştir.

Buyurun Sayın Ögün.

AVUKAT OĞUZ ÖGÜN (Bursa Barosu Yönetim Kurulu Başkanı)-
Sayın Başkan, sayın meslektaşlarım, saygı değer konuklarımız;

Ev sahibi baro başkanı sıfatıyla huzurunuzda bulunuyorum. Bursa Barosu adına hepinizi saygı ile selamlar, genel kurul çalışmalarının verimli olmasını dilerim.

Gündem gereği bana söz vermek lütfunda bulunan Birliğin Yönetim Kurulu üyelerine, Sayın Başkan Teoman Evren'e teşekkür ederim.

Ev sahibi Baro Başkanı olduğum için şahsıma nezaketen tanınmış bulunan bu ayrıcalığı sözü uzatarak kötüye kullanmak ve sabrınızı taşımak istemiyorum.

Türkiye Barolar Birliğinin bu yılki olağan genel kurul toplantısının ilimizde yapılmasından gurur duyuyoruz. Çünkü, Türkiye Barolar Birliği kuruluşundan bugüne kadar içtenlikle ve cesaretle hukukun üstünlüğü ilkesine, insan haklarını savunmuş, hukukun üstünlüğünü ve insan haklarını yaşama geçirmek için çaba harcamıştır. Birliğimiz, tarihin karşısına alını ak olarak çıkacaktır.

Çağdaş uygarlık düzeyine erişmek, ancak çağdaş değerler sistemini özümsemekle mümkündür. İnsanlık, binlerce yıl süren bir gelişim sonucunda haklar bildirgelerini yaratmıştır.

İnsanı yücelten ne uzay yolculukları, ne de nükleer bombalardır. İnsanı yücelten, uygarlığımızın yüzünü ağartan en büyük anıt insan hakları evrensel bildirisidir.

Çağdaş insanın hukuksal statüsü bu haklar bildirisinde belirlenmiştir. Bu haklara sahip çıkmak, bu hakları içtenlikle tanımak, bazı kimselerin sandığı gibi devleti zaafa düşürmez, aksine çok güçlü kılar. (Alkışlar)

Çağımız insanının mutsuzluğu hemen hemen her ülkenin anayasasında insan haklarına yer verilmesine karşın, bunların durmadan inkâr edilmesinden ileri gelmektedir. Yeryüzünün dört bucağında kabul edilmiş bulunan anayasalarda insan hakları evrensel beyannameşinde bildirilmiş bulunan tüm haklara yer verilmiş bulunmaktadır. Ancak, uygulamada görüyoruz ki, insan hakları evrensel beyannameşinde yer almış bulunan haklar sadece göstermelik kalmaktadır ve birçok anayasa o ülke yöneticilerinin ne denli iki yüzlü olduğunun belgesel bir kanıtından öteye geçmemektedir. Vicdan özgürlüğünden söz edilir, vicdansızlar vicdan özgürlüğünü önler, mani olur, vicdanları karartırlar. Düşünce özgürlüğünden söz edilir, ama hayatında bir tek gün bile ciddi düşünmemiş, düşüncesiz insanlar düşünceyi zincire vururlar. (Alkışlar)

İşkence yasağından söz edilir insan hakları bildirisinde ve anayasalarda; ve anayasalarda işkence, insan haysiyetine aykırıdır diye bildirilir, fakat işkence durmadan dünyanın dört bucağında uygulanır durur.

Savunma hakkından söz edilir, ama savunmanın yolunu zalımlar keser, yani benim çizmek istediğim, belirtmek istediğim; insan hakları evrensel bildirgesinin henüz daha insanlığın çok uzağında bulunduğudır. Alınacak çok yol vardır uygulamalar bunu göstermektedir. Fakat umutsuzluğa düşmemek gerekir. Biz hukukçular, toplumun, tıpkı Camüs'ün belirttiği sisis efsanesindeki insanlar gibiyiz, yılmadan, yorulmadan bu yolda yürümemiz gerekmektedir, hukukçuya düşen görev budur. Gerçek bir hukukçu, toplumun vicdanıdır, vicdanının sesidir.

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinden söz ederken, sayın delegeler karamsar bir tablo çizmiş bulunuyorum. Şimdi açıklayacağım nedenlerden ötürü neden böyle konuştuğumu her halde takdir buyuracaksınız.

Bursa İli ötedenberi Balkan Savaşından bu yana dalga dalga göçle gelen soydaşlarımıza mesken olmuştur. Gün geçmiyor ki yazıhanemize Bulgaristan'dan göçmen olarak gelmiş bulunan vatandaşlarımızdan biri ailesinden, anasından, babasından, Bulgaristan'da kalan yakınlarından haber alamadığı için yakınmasın. Vaktiyle Raystav davasında, yani bundan aşağı yukarı 50 yıl önce nazi savcısı dünkü Bulgaristan'ın kurucusu olan Yorgi Dimitrov'a "Barbar bir halkın çocuğu" diye seslendiği zaman, bugünkü Bulgaristan'ın kurucusu Yorgo Dimitrov; "Ben barbar bir halkın çocuğu değilim, Bulgarlar barbar değildir, Bulgaristan'da da barbarlar vardır, ama onlar faşistlerdir. Soruyorum size, dünyanın neresinde faşistler barbar değildir." diye cevap verir. Aradan 50

yıllık bir süre geçer, bugünkü Bulgar yetkilileri bakıyoruz ki, o zamanki nazi savcısını haklı çıkarmak ve kendi devletlerinin kurucu, kendi liderleri olan Yorgi Dimitrov'u yalanlamak için elinden geleni yapmaktadır. (Alkışlar).

İşte ben bu nedenlerle İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinden, insan haklarından söz ederken karamsarca bazı cümleler kullandım; anlayacağınızı ümit ederek.

Efendim, sabrınızı daha fazla taşımak ve bana gösterdiğiniz lütfu daha fazla suiistimal etmek istemiyorum. Ev sahibi Baro Başkanı sıfatıyla kusurlarımızın bağışlanmasını da diler, beni dinlemek lütfunda bulunduğunuz için teşekkür ederim.

Saygılarımla. (Alkışlar)

Gündem maddesi 6: Meslekte 40 yıl çalışanlara ve Birlik organlarında görev yapanlara plaket verilmesi töreni.

BAŞKAN- Efendim, şimdi gündem gereği meslekte 40 yıl çalışanlara ve Birlik ve organlarında görev yapanlara plaket verilecektir.

Bu meyanda efendim bizim toplantımıza gelmek lütfunda bulunan sayın misafirlerimizi takdim ediyorum;

Sayın Yargıtay Başkanı aramızda bulunmaktadır

Sayın Sayıştay Başkanı

Sayın TÜRK-İŞ Konfederasyonu Başkanı

Bursa Sayın Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı, Komisyon üyesi Şemsettin Işık

Bursa Savcısı Sayın Aydemir Bey

Toplantımıza katılmış bulunmaktadırlar, kendilerine teşekkür ederiz. (Alkışlar)

Meslekte 40 yılını dolduran avukatlara Sayın Birlik Başkanımızca plaketleri verilecek.

Sayın Avukat İsmail Hakkı Balamir, Ankara Barosu

Sayın Avukat Samim Bilgen, Ankara Barosu,

Sayın Avukat İffet Ulusman, İstanbul Barosu,

Sayın Avukat Abdurrahman Olcaytu, Balıkesir Barosu,

Sayın Avukat Mehmet Ata Soyuer, Çanakkale Barosu,

Sayın Avukat Necati Akagündüz, Gümüşhane Barosu,

Sayın Avukat Rasim Karaman, Hatay Barosu, (Meslek-

taşımızın plaketi istekleri üzerine Hatay Barosu Başkanı Nabi İnal Beye Sayın Başkanım verecek)

Sayın Avukat Yakın Bahar, İstanbul Barosu,

Sayın Avukat Tacettin Ünlü, İstanbul Barosu,

Sayın Avukat Albert Razon, İstanbul Barosu,

Sayın Avukat Orhan Bayramlıoğlu, İstanbul Barosu,

Sayın Avukat Vecdi Yarman, İstanbul Barosu,

Sayın Avukat Şükrü Postacıoğlu, İzmir Barosu,

Sayın Avukat Ferhat Sakızlı, İzmir Barosu,

Sayın Avukat Ahmet Seyhan, İzmir Barosu,

Sayın Avukat Fazıl Edip Kürkçüoğlu, Şanlıurfa Barosu,

Sayın Avukat Zeki Direk, Adana Barosu,

Birlik organlarında görev yapmış olan sayın meslektaşlarımızın plaketlerinin verilmesi kısmına geldik;

Sayın Teoman Evren, Birlik Genel Sekreterlik plaketini Sayın Başkan Yardımcımız verecekler. (Alkışlar)

Sayın Avukat Ekrem Özkunt, Disiplin Kurulu Üyeliği,

Sayın Avukat Metin Kumbasar, Disiplin Kurulu Üyeliği,

Sayın Avukat Alpay Aktan, Disiplin Kurulu Üyeliği,

Sayın Avukat Mahrer Öztop, Disiplin Kurulu Üyeliği,

Sayın Avukat Halil Azeri, Denetçilik,

Sayın Avukat Emin Akyürekli, Denetçilik,

(Alkışlar)

Teşekkür ederim.

Efendim şimdi gündemin 7 nci maddesi olan;

Başkanlık Raporu ve Birlik Yönetim Kurulunun 1984 yılı Çalışma Raporu, Bilanço, Gelir-Gider ve Gelirlerin Bütçe ile Mukayese tablolarının ve Denetleme Kurulu Raporunun okunması ve görüşülmesine gelmiş bulunuyoruz.

Ancak, bu meyanda Başkanlığımıza bir önerge verilmiştir, arz ediyorum.

Türkiye Barolar Birliği Divan Başkanlığına

Yönetim Kurulu çalışmalarının, mali rapor ve denetleme kurulu raporu tüm üyelere basılı olarak dağıtılmıştır. Bu nedenle, raporların okunmaksızın görüşmelere geçilmesini arz ederiz.

Tayyar Selçuk

İsmet Atalay

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... İttifakla kabul edilmiştir.

Bu durumda Başkanlık Raporu, Birlik Yönetim Kurulu Çalışma Raporunun okunmadan müzakeresine geçiyoruz.

Bu konuda söz almak isteyen sayın delegeler?..

Avukat Nabi İnal, Hatay

Avukat Atilla Sav, Ankara

Avukat Emin Baltaoğlu, İstanbul

Avukat Güven Kurtul, İstanbul

Avukat Önder Sav, Ankara

Avukat Tekin Yaman, Sakarya

Avukat Ali Şahin, Burdur

Avukat Güneş Atabay, İzmir

Tespit edilen sıraya göre Hatay Delegatesi Sayın Nabi İnal, buyurun efendim.

AVUKAT NABİ İNAL (Hatay Barosu)- Sayın başkanlar, değerli delege arkadaşlarım, sayın konuklar;

Öncelikle kendime göre bir borcun edası için geçen sene de arz ettiğim bir hususu bir kere daha tekrarlamak istiyorum. Türkiye Barolar Birliğinin değerli Başkanı ve Yönetim Kurulu üyelerine, Türkiye barolarının saygınlığını bu yıl da korumakta devam eden tek kuruluş olmalarını sağlama-ları ve olanaklar elverdiği ölçüde etkinliğini devam ettirmekte gösterdikleri başarılarından dolayı kendilerine şükranla-rımı ve teşekkürlerimi arz ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, Başkanlık Raporunu takdirle okuduk, geçen yıldan bu yıla daha olgun bir Başkanlık Raporu

Çalışma Raporunu yine aynı şekilde yıl içindeki faaliyetlerinden dolayı takdirle izledik. Ben huzurlarınızda birkaç konuya kısaca değinmek istiyorum, özellikle Başkanlık Raporundaki konularla ilgili olarak.

Bugün Türkiye'de savunmanın yerini bulamamasından şikâyet vardır. Başkanlık Raporunda değinilmiş, yargı savunma üzerine kurulmalıdır. Bir temenni olarak, bir istek olarak değinilmiş. Bugün savunma, gerekli yerini ülkemizde bulamamıştır. Artık iddia makamının yanında, savunma makamının da yer alması ve bu konuda yasal değişikliklerin yapılması zamanı gelmiştir. Savunma makamıyla birlikte gündeme elbette ki mecburi müdafilik meselesi gelecektir. Bugün Türkiye baroları, özellikle 1969 yılından bu yana vermiş oldukları başarılı sınavla mecburi müdafilik müessesesinin de üstesinden gelebilecek güçte olduklarını kanıtlamışlardır. O halde, bu konuda yasal düzenlemelerin yapılabilmesi için Birliğin gerekli çalışmayı yapması zamanının geldiği inancındayız.

Buna paralel olarak bir konu daha gündeme gelecektir ki, o da suçlama ile birlikte savunmanın başlayabilmesi. Bugün ülkemizde işkenceden şikâyet var ise, bugün ülkemizde savunmanın yapılamayışından şikâyetler var ise, bunun dayanağı, bunun başlangıcı suçlama ile birlikte savunmanın başlamayıdır. Bu konuda da gerekli yasal değişikliğin yapılabilmesi için Birliğimizin çaba göstermesi zorunluluğu ve zamanı gelmiştir. Bunun getireceği doğal bir değişiklik de, hakim

önünde yapılamayan, yapılmayan ikrarların geçersiz sayılması, eğer hakim önüne çıkmamış ise, avukatın bulunmadığı bir durumda yapılmış olan ikrarın geçersiz sayılması hükümleri. Bu konudaki yasal değişiklikler de ilk baştan beri saydığım değişikliklere paralel olarak yapılmalıdır ve bunun zamanı da gelmiştir.

Değerli arkadaşlarım, şimdi Değerli Başkanımız raporunda bunlara kısım kısım değinmiştir, ancak öyle sanıyoruz ki bu konuda bize buyurun istediğimiz nedir denildiği zaman herhalde elimizde hazır bir öneri paketi yoktur. Birliğimizin bu yıl genel kurulumuzun vereceği direktif doğrultusunda gerekli yasal düzenlemeleri yapması hususunda çalışmada bulunması ve önümüzdeki yıla kadar bu konudaki gerekli yasa ön tasarılarının hazırlanması zamanının geldiği inancındayız.

Benim huzurlarınızda arz etmek istediğim konu budur, bunun dışında Birliğimizin çalışmalarından dolayı kendilerine teşekkür ediyorum. Hepinize saygılar sunuyorum.(Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın İnal.

Sayın Avukat Atilla Sav, buyurun efendim.

AVUKAT ATILLA SAV (Ankara)- Sayın başkanlarım, sevgili meslektaşlarım;

Mesleğimizin temel varlık nedenini ararken şöyle bir benzetme yapabiliriz. Savunuyorum, öyleyse varım. Dekart'ın ünlü kobitosuna kıyaslanarak yapılmış bir benzetim bu. Bunun karşıtı; savunamıyorsam yokum demektir. Gerçekten de savunma olanağı bulamayan avukatın ne gereği var. Bunları bana bir

genç meslektaşımın geçenlerde yaptığımız bir toplantıda yönelttiği bir soru düşündürdü. Niçin Birlik toplantılarında hep savunma hakkından söz ediyoruz.

Bugün ülkemizde savunma hakkından ve hak arama özgürlüğünden en çok söz etmek zorunda kalıyoruz ne yazık ki. Biliyoruz ki, bize bu hak sağlanmadıkça, meslek adamı olarak kendimize bir varlık nedeni bulamayız.

Yönetim Kurulunun çalışma raporunda konuya gerekli ağırlık ve önem verilmiştir. Yönetim Kurulundaki arkadaşlarımı kutlarım. Ama ne yazık ki, cumhuriyetin kuruluşundan 60 küsur yıl sonra Muhamat Kanununun yürürlüğe girişinden 61 yıl sonra biz savunma mesleği mensupları hâlâ savunma hakkının ve hak arama özgürlüğünün yeterince uygulanmadığından yakınıyorsak, ülkemizde hâlâ aksayan birşeylerin var olduğunu da düşünmek zorundayız. Sanıyorum ki, savunma hakkından başlayarak öbür aksaklıklara geçmek zorundayız.

Kimilerinin anlamadığı bir şey var, savunma aslında yargının da güvencesidir ve ne yazık ki bunu anlamayanlar ve uygulamak istemeyenler arasında zaman zaman yargıçlara da rastlıyoruz. Savunma, güdümlenmek isteniyorsa o ülkede yargı da güdümlü olur. Güdümlü bir yargıya kimse inanmaz, sürekli kuşkuyla bakılır. Özellikle olağanüstü dönemlerde yargının bağımsızlığı ve yargıcın güvencesi bu nedenle daha da büyük önem kazanmaktadır. Yargı, güdümlü olma kuşkusunu yaratırsa tarih bunu bağışlamayacaktır. Uysallaştırılmış bir savunma güdümlü bir yargı özlemi duyanlar, acaba ne istiyorlar.

Yargı, sürekli gölge altında kalırsa ve günün birinde sanıkları yeniden yargılamak gereği doğarsa, bu yargının yararına mı olur. Hiç kuşkusuz güdümlü yargılamalar belli bir zaman geçtikten ve olağan koşullar döndükten sonra yeniden yargılama isteklerini gündeme getirecektir. Öyle ise, olağanüstü dönemlerde mutlaka olağan kalması gereken tek kurum belki de yargıdır. Aslında büyük özveri gösteren meslektaşlarımız var ve bütün güçlülere karşın sanıkları savunmasız bırakmamak için çalışmakla bir meslek yiğitliği göstermektedirler. Şöyle düşünelim;

Günün birinde avukatlar çıkartılan güçlüklerden yılarak savunma görevi yapmama kararı alsalar, acaba yöneticiler ne yapar, yani savunmasız yapılmış yargılamalar sonunda ortaya çıkacak kararları daha mı tatmin edici bulacaklardır; tam tersine, yargı boşlukta kalacaktır. İşte onun için diyoruz ki, savunma hem yargının, hem de hukuk devletinin bir güvencesidir.

Mahkemeler, yargının onurunu ve güvenilirliğini korumak için savunmanın görev yapmasını istemek durumundadırlar. Savunmasız yapılmış bir yargılamanın kararını biz ne çocuklarımıza kabul ettirebiliriz ve ne de dünya kamuoyuna kabul ettirebiliriz.

Çalışma Raporunda da belirtilmiş, savunmaya kısıntı getirmenin temel nedenlerinden birisi soruşturmanın gizliliği anlayışıdır. Bu anlayış temelinden yanlıştır. İyi olan gizli soruşturma değil, tam tersine açık soruşturmadır.

Anlaşıyor ki bir süre daha bu yanlışlıkla savaşmak zorundayız ve temel kuralı anlatabilmek için bıkmadan, usanmadan çalışmak zorundayız. Suçlamanın başladığı anda savunma başlar, başlamalıdır.

Geçen hafta Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde bir anayasa kamuoyu yoklaması yapıldı ve yeni anayasa kabul edildi. Kıbrıs Anayasasında bu temel kabul edilmiştir. Dileğimiz çok daha eski, çok daha köklü bir cumhuriyet olan Türkiye Cumhuriyetinin Anayasasında da bu temel yer alsın ve yargılama yasalarına da yansısın. Yoksa, işkence savlarını ve yakınmalarını önlemek olanağını bulamayız. İşkence yakınması, en çok sorgulama aşamasında gündeme gelmektedir. Eğer savunma, sorgulama ile başlarsa, işkenceden yakınma olanağı kalmaz. İşkence savı oldukça yargının işi güçleşmektedir. Çünkü hazırlık soruşturmasında yapılan bütün inceleme ve değerlendirmeler ve bu arada alınan ikrarlar duruşmada geçersiz hale gelmektedir. Sanık yargıcın önüne çıkar çıkmaz bütün ikrarları ve bütün beyanlarını işkence altında verdiğini söyleyince haklı olarak duruşma yargıcı soruşturmayı baştan yapmak zorunda kalmaktadır.

Ne yazık ki bugün ülkemizde işkence yakınmaları çok yaygındır ve bu yaygınlık ister istemez gerçekleri bulandırmaktadır. İşkencenin bir insanlık suçu olduğuna kuşku yok. Böylesi ağır bir suçlamayı önlemek için onu yok farzetmek, yok varsaymak ve işkence yoktur demek yetmemektedir. Hele gözaltı süresinin çok uzun olması ve bu sürenin gerçekten

zorunlu olmayan hallerde de kullanılır hale gelmesi ve olağanlaşması, işkence yakınmalarını büsbütün ağırlaştırmaktadır. Bunu önlemenin yollarından birisi, sorgulama aşamasında sanığın avukatıyla görüştürülmesi olanağı ise öbürü de göz altına alınan sanığın en geç 48 saatte yargıç önüne çıkarılma ilkesinin uygulanmasıdır. Göz altı süresinin kısaltılmış olması iyi bir gelişmedir, ama yeterli değildir. Hedef, sanığı yargıcın tutuklama kararı olmadan tutmamak olmalıdır.

Savunmanın bağımsızlığı, görevin gereğidir diyoruz. Bu görüş çalışma raporunda da yer almış. Görevde bağımsızlık ise, ancak bağımsız meslek örgütleri içinde sağlanır. Toplamcı ve baskıcı yönetimlerde, yani otoriter ve totaliter rejimlerde bağımsız savunma olmadığı gibi, bağımsız meslek örgütleri de yoktur. İki bağımsızlık birbirini tamamlamaktadır. Biri öbüründen ayrı düşünülemez. Bu nedenledir ki, biz avukatlar savunma hakkının tam anlamıyla ancak özgürlükçü demokrasilerde gerçekleşeceğini biliriz ve bizim için demokrasi mesleğimizin gerçekten uygulanabileceği tek uygun ve elverişli ortamdır. Ancak çoğulcu demokrasilerde temel hak ve özgürlükler gerçekten vardır. Temel hak ve özgürlükler olmadan da savunma hakkının ve hak arama özgürlüğünün değeri yoktur.

Yönetimle uzlaşan ve iyi geçinen, çıkarlarını koruyabilen bir meslek örgütü, bir baro bazı çevrelerce uygun görülmektedir. Oysa toplamcı ve baskıcı yönetimlerde de avukatlık böyledir, çıkar korumacılığı yaparlar ve toplum içerisinde de saygınlığı var gibi gözüken meslek kuruluşları

olarak görülürler. Oysa barolar ve avukatlık mesleği yargının itici gücü olarak bağımsızlıklarını korumak ve gerekirse düzene karşı savaşım veriyor gibi görünmek zorunda da kalacaklardır, kalmalıdırlar. Çünkü, ilerleme ancak böyle bir itici güç görevi yapıldığında sağlanabilir.

Türkiye Barolar birliği bu inançla ve anlayışla kurulduğundan beri hukuk devletini demokratik hak ve özgürlüklerin bir parçası saymıştır ve hukukun üstünlüğü ilkesini Türkiye'de sistemli olarak savunan ve kamu oyuna benimseten Türkiye Barolar Birliğidir. Bunun bir onuru varsa bu onur bu meslek örgütünüdür. Bilindiği üzere, hukukun üstünlüğü anlayışı İkinci Dünya Savaşı sonrasında Dünya Hukukçuları Birliğince geliştirilen bir görüş, bir anlayış ve bir ilkedir ve bu ilkenin yurdumuzda yerleşmesine ve kökleşmesine çalışma işlevini kurulduğu günden beri Türkiye Barolar Birliği yapmıştır.

Bugün hukukun üstünlüğü terimi Anayasamızda da yer alıyor, giriş bölümünde yer alıyor, Cumhurbaşkanının ve milletvekillerinin andları bölümünde yer alıyor, ama uygulamada ne yazık ki hukukun üstünlüğü anlayışının yeterince yer almadığını görüyoruz ve hukukun üstünlüğünü yasaların egemenliği ilkesiyle karıştıranların da çoğunlukta olduğu bir gerçektir. Bu konuda Sayın Başkanımın açış konuşmasında yapmış olduğu açıklama çok doğru, yerinde ve güzel bir açıklama idi, katılıyorum.

Hukuk devleti nedir? Bence hukuk devletinin en iyi anlatımı Monteskiyö'nün bir öz deyişindedir. Bir kişiye yapılmış haksızlık, bütün topluma yönelmiş bir tehdittir. Hukuk devleti olmayan bir toplum içerisinde herkes haksızlığa uğramak korkusuyla karşıkarsıyadır ve bir kişiye yapılmış haksızlığın yarın sırayla bütün topluma, bütün toplum bireylerine yapılmayacağını kimse güvence altında göremez.

Hukuk devleti fikri İkinci Dünya Savaşından sonraki gelişmelerin ürünüdür ve 1961 Anayasasında yer aldığı gibi, 1982 Anayasasında da yer almıştır, ama hâlâ yeterince anlaşıldığını ve benimsendiğini söyleyemeyiz. Herhalde evinize terörist gireceğine polis girsin diyen bir düşüncenin hukuk devletiyle bağdaşabileceğini söylemek kolay değildir. (Alkışlar)

Biz konut dokunulmazlığı istiyoruz, eğer konut dokunulmazlığı varsa, kimsenin evine ne terörist girebilir ne de yargıç arama kararı vermeden polis girebilir. Nedense son zamanlarda özgürlüklerin kötüye kullanıldığından dem vurularak özgürlükler kısılmak istenmektedir. Oysa denemelerle biliyoruz ki, özgürlükleri kötüye kullanmanın giderilmesinin en iyi çaresi yine özgürlüklerin kendisidir.

Birliğimiz, hukuk devleti yolundaki savaşına bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonra da devam edecektir ve bugün yönetimin bize sunduğu raporda belirtilen görüşler ve kullanılan, biçen deyiş bana kişisel olarak bu güvenci vermektedir, onun için kendilerine huzurunuzda tekrar

teşekkür etmeyi bir borç sayıyorum. Türkiye Barolar Birliği'nin bu tür çalışmalarından tedirgin olanlar da maalesef bulunmaktadır ve ne yazık ki son zamanlarda Adalet Bakanlığının da zaman zaman bu yolda yanlışlara düştüğünü görüyoruz ve anlıyoruz.

Bir ülkede yasaların sayısı 5 bini geçti mi, o ülkede artık adaletten söz edilmez, bu bir Fransız deyişi. Ülkemizde çıkan yasaların sayısı 13 bini geçti, bunların arasında Osmanlı İmparatorluğu döneminden kalan yasalar da var. Bunların kaç tanesi yürürlükte. Geçen gün Adalet Bakanı bir gazeteciye bu konuda kesin bir fikri olmadığını söylemiş. Haklıdır, çünkü sanıyorum yalnız Sayın Bakan değil, Adalet Bakanlığı yetkilileri ve hukukçular da bugün Türkiye'deki yasaların yürürlükteki yasaların sayısını kesin olarak bilememektedir.

Bu arada durmadan yasalar onarılmak amacıyla yeni yasalar, kanun gücünde kararname ve kanun gücünde karar-nameleri değiştirerek onaylayan kanunlar çıkartılmaktadır. Yine Sayın Başkanın konuşmasında belirttiği gibi, kurallar hiyerarşisi altüst olmuş görünüyor ve bütün bu ortam içerisinde hukuk devletinin işlemesindeki güçlükler açıkça ortadadır. Bunun yanı sıra yasa koyucunun kötü yaptığı, iyi yapmadığı, aceleye gelmiş, ciddi araştırma ve incelemeye dayanmayan, iyi tasarlanmamış ve hazırlanmamış yasalar çoğunluk-tadır. Bunun en güzel örneği Hukuk Yargılama Usulü Yasasında kısa süre içerisinde yapılan iki değişikliktir.

Bu iki değişiklik, amaçlar doğru belirlenmeden alelacele yapılmış birtakım düzeltmelerdir ve iyi yapılmadığı için çok yakın bir gelecekte bunu bir üçüncü değişikliğin izlemesi beklenmelidir. Nitekim bir üçüncü değişikliği yapılmış son değişiklik kendisi için de saklıyor, 5 yıl sonrası için görev konusunu düzenleyen bir hüküm bugünden yürürlüğe konmuş bulunuyor.

Bir başka örnek de Avukatlık Yasasındadır. Burada bir toplantı yaptık, yurdun dört bir yanından meslektaşlarımız meslek sorunlarını ve hukuk devletinin sorunlarını tartışmak için geldik. Bir hafta sonu 2 gün çalışacağız, bunun bir günü sabahdan akşama kadar sadece 3 denetçinin seçimi için harcanacak. Bu işte yasa yapma tekniğini bilmeyen, işin gereklerini bilmeyen birtakım kimselerin hazırladığı bir yasa değişikliğidir. 3 tane denetçiyi seçmek için bir gün sabahdan akşama kadar bir ilçe seçim kurulunu oyaltmanın veya işgal etmenin gereği olmadığı gibi, bu işe bütün bir günü ayırmanın da gereği yoktur. Çünkü biz burada biraz sonra konuşmaları hızlandırmak için belki süreleri sınırlama önerileri vereceğiz, bazı konuları yeterince derinliğine tartışamayacağız. Örneğin benim bir önerim var, sanıyorum ki genel kurulda başka arkadaşlarım da bunu önerecekler; Barolar Birliğinin bir geleneği vardır, genel kurulların sonunda biz Birlik görüşünü özetleyen bir bildirme, bir açıklama yayınlarız. Bu açıklamayı hazırlamak için yeterli zaman bulmakta

sıkıntı çekeceğiz. İşte kötü yapılmış, iyi hazırlanmamış bir yasanın biz uygulamacılara getirdiği yük.

Son yıllarda ardarda çıkan bu tür yasaların önemli bir bölümünün yasa tekniğini görmekteyiz ve bunun sıkıntısını en çok biz hukuk uygulamacıları çekiyoruz ve tabii ki bizimle beraber halk çekiyor.

1982 Anayasasının uygulamaları da hukuk devletine aykırı birtakım kurumlara ve kurallara yol açmaktadır. Yargı bağımsızlığı ve yargıç güvencesi bu yoldaki belirgin örneklerden biridir.

Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun giderek Adalet Bakanlığı ve dolayısıyla yürütmenin etki alanına girdiği gözlemlenmektedir. Bazı yüksek yargı görevlilerinin seçiminin Cumhurbaşkanına bırakılmış olması bir başka anlış ve olumsuz gelişmedir. Çünkü unutmamak gerekir ki, Cumhurbaşkanı da yürütmenin bir parçasıdır. Yargı bağımsızlığı ile ilkesiyle öyle bir müdahale bağdaştırılamaz.

İdari işleme kararlarla yargı denetiminin daraltılmış ve sınırlanmış olması da şimdiden olumsuz sonuçlar vermektedir. Devletin yapısal kuruluşu ve demokrasiye özgü kurumları zayıflamaktadır, bozulmaktadır. Kısıma uğramış kamu görevlileri haklarını koruyabilecek yargı organları, yargı yerleri bulmakta sıkıntı çekmektedirler ve haklarını aramakta ve almakta en azından zaman kaybı ile karşılaşmaktadırlar.

Türkiye Barolar Birliği, Anayasanın getireceği bu tür olumsuzlukları zamanında görmüş ve göstermiştir ve hukuk devleti yolundaki görevlerimizi de aynı anlayışla yapmayı sürdüreceğiz.

Avukatlık, Türkiye'de ilk örgütlenmiş meslektir. Çağdaş anlamda baroların cumhuriyetle birlikte kurulup geliştiğini de biliyoruz. Daha önceleri avukatlar savunma değil vekâlet görevi yaparlardı. Baro için de avukatlık, cumhuriyetin hukuk devriminin bir parçasıdır. Biz bu nedenle hukuk devriminin her zaman savunucusu ve uygulayıcısı olduk.

Muhamat Kanunundan bu yana barolar bir gelişim sürecinden geçti. Bugün 3003 sayılı Yasa ile varılan aşama bu süreç içinde bir geriye dönüş. Bu geriye dönüş, savunma mesleğinin önemini ve meslek kuruluşunun değerini anlamamış ve içine sindirememiş bazı kişilerin bir ürünüdür ve çağın gerisinde kalmış bu anlayış mutlaka aşılacaktır.

Napolyon da avukat düşmanı idi ve sonra bilindiği üzere savunmaya gereksinmesi oldu. Herkesin savunmaya gereksinmesi olur, hiçkimse öyle bir gereksinmeyi duymayacağına güvenmemeli ve tabii herkes de savunma hakkından yararlana caktır. Biz savunma hakkını küçümseyen, onu hiçe sayanları bile günü geldiğinde savunma görevimizi yapacağız.

Hukuk devrimi, çağın gerisinde kalmış bir toplumu çağdaşlaştırmak için yapılmıştır. Atatürk Büyük Devlet Adamıydı, O çağdaş gereklerin ne olduğunu anlamıştı ve toplumun

gereksinmelerini doğru görüyordu. Türk devrimi için de hukuk devrimine de gerek duydu. Bugünkü hukuk düzenimiz ise ne yazık ki çağın gerisine doğru kaymaktadır. Bu, topluluğumuza tehdit eden bir başka tehlikeli durumdur.

Savunma mesleği yargının itici gücüdür dedik. Bu itici güç yaratıcı ve ilerici bir biçimde kullanılmalıdır. Atatürkçülük, hukukumuzun çağdaş uygarlık düzeyinin yerinde, gerisinde kalmaması için savaşmayı gerektirir. Atatürkçülük, Atatürk taklidi yapmakla olmaz, Atatürk ilkelerini anlamak ve onları gerçekleştirmekle olur. (Alkışlar)

Bunun için biz çağdaş hukuku savunan, Atatürk ilkelerine bağlı meslek adamları olarak, savunma mesleğine yöneltilmiş baskıları görerek görevimizi yapmaktan geri duracak değiliz.

Çalışma raporunda yeterince ya da hiç yer verilmemiş bir iki hususa da değinmek istiyorum. Gerçi Sayın Başkan sonradan konuşmasında bunlara değindi, ama yine de izninizle bu birkaç noktaya değinmek istiyorum.

Birliğimizin yıllardan beri savunucusu olduğu bir kurum da adli kolluk yahut da adalet kolluğu ya da adli zabıta. Nedense herkesin benimser görüldüğü bu kurum, bir türlü yönetimlerce gerçekleştirilmedi. Son olarak Devlet Güvenlik Mahkemeleri Yasasında bir değişiklik yapılıyor. Her nasılsa Devlet Güvenlik Mahkemeleri Yasasına girmiş iyi bir kural var, hazırlık soruşturmasını mutlaka cumhuriyet

savcılarının yapma zorunluluğu. Şimdi bu kuraldan vaz geçiyor ve hazırlık soruşturmasını yine kolluk kuvvetlerinin yapmasına olanak tanınıyor. Oysa konuşmamın başında da açıklamaya çalıştığım gibi, bugün Türkiye'de çok yaygın olan işkence iddialarının, işkence yakınmalarının temelinde yatan yanlışlık, sakatlık bu noktadadır ve düşününüz ki Devlet Güvenlik Mahkemeleri olağan dönemlerde sıkıyönetim mahkemelerinin bugün yapmakta oldukları görevleri yapacak mahkemelerdir. Yani siyasal niteliği baskın olan davaları görece mahkemelerdir. Eğer bu mahkemelerde görülecek davalarda hazırlık soruşturması yapma yetkisini kolluk kuvvetlerine verirsek, olağan dönemde de işkence iddialarıyla ve yakınmalarıyla karşı karşıya kalacağız demektir.

Zaten Polis Görev ve Yetki Yasası da ele alınıyor ve bu yasalara genel olarak baktığımız zaman ortaya bir gerçek çıkıyor. Olağanüstü döneme özgü, olağanüstü kurallar, olağan dönemde de sürdürülmek isteniyor. Yani, olağanüstü dönem olağan hale getirilirse ülkemizde hiçbir zaman hukuk düzenini, hukuk devletini gerçekleştirmek olanağı bulamayacağız demektir. Bu karamsar bir tablodur, karamsarlık veren bir görünüm.

Polis Görev ve Yetki Yasası 1938 tarihlidir, yani oldukça eskimiş bir yasadır. Bu yasada temel hak ve özgürlükleri zedeleyecek birçok hüküm vardır. Bu yasada sinema sansürü gibi polisin tiyatro kapatma ve yasaklama yetkisi gibi

kabul edilemeyecek birtakım özgürlük kısıtlamaları vardır, ama şimdi yapılacağı belirtilen değişiklikler ile bu tasarı 1938 tarihli Yasayı da aratacak gibi görünmektedir. Kişi dokunulmazlığı kökünden yıkılmaya hazırlanmaktadır. İletişim özgürlüğü hemen tümüyle kaldırılacak, polis yargıcın iznini almadan herkesin telefonunu dinleyebilecek, herkesin yazışmalarını, mektuplarını açabilecek. Polis, zorunluluk karşısında kalmadan da silah kullanmak yetkisini bulabilecektir ve suç işlemiş polis yargı önünde ayrıcalıklara kavuşturulacaktır. Hakkında tutuklama kararı verilemeyecektir, hüküm giydikten sonra da özel cezaevi hücrelerinde cezasını çekecektir. Böyle bir şeyin anayasaların kabul ettiği eşitlik ilkesine ve temel hak ve özgürlüklere ne kadar aykırı olduğunu herhalde uzun uzun açıklamaya gerek yok.

Güncel konuların arasında af sorunu var ve bu soruna raporda değinilmemiş olmasını bir eksiklik gibi görüyordum, ama Sayın Başkanım açış konuşmasında buna yeteri genişlikte yer verdiği için teşekkür ederim.

Türkiye Barolar Birliğinin çalışma raporları ve genel kurul tutanakları hukuk devleti için, hukukun üstünlüğü ilkesinin toplumca benimsenmesi için yapılmış çalışmalarla doludur. Bu raporlar ve tutanaklar bizim gelecek kuşaklarımıza, çocuklarımıza övünçle bırakacağımız belgelerdir, en azından kişisel olarak benim için böyle.

Birlik Yönetim Kurulunun bu yılki çalışma raporu da bu güzel geleneğin bir parçasıdır. Arkadaşlarıma bunun için

de teşekkür ederim. Genel Kurul tutanağımız da bu zenginlikte olacaktır ve olmalıdır. Konuşmamı bitirirken bir öneride bulunmak istiyorum.

Bizim gelenek haline gelen bir uygulamamız vardı, her genel kurul toplantısının sonunda genel kurulun bazı bazı konulardaki görüşlerini özetleyen bir açıklama yapılırdı. Bu genel kurulda da benzeri bir çalışmanın yapılmasını öneriyorum, hepinizi saygı ile selamlıyorum efendim.
(Alkışlar)

BASKAN- Teşekkür ederim Sayın Sav.

Efendim, söz isteyen arkadaşlara söz vermeden önce genel kurulumuza gönderilmiş tebrik telgrafları ve temenniler, bunları müsaadenizle okutuyorum efendim.

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığına

ANKARA

XVIII. Genel Kurulunuz için çağrınızı teşekkürle karşıladım. Görevim nedeniyle katılmak olanağını bulamadığımı üzülerek belirtirken, anlayış göreceğime inanıyorum.

Hukuk devletinin gerçekleşip güçlenmesi, hukukun üstünlüğünün sağlanmasına bağlıdır. Kurallarına uyularak yapıldığında, avukatlık, bireylerin ve toplumun hukuksal güvencesini oluşturmada yaşamı değerli kılan, hak ve özgürlükleri koruyup yücelterek, barış ve mutluluk sunan onurlu bir meslektir. Saygınlığı, adaletin erdemiyile eşdeğerdedir. Savunmasız kalınca, savunmaya sınırlamalar getirilip güçlükler çıkarılınca önemi daha çok anlaşılan avukatlık

görevi, kamusal niteliği ve özgün konumuyla çalışma koşulları ve yapısal yöntemleri üzerinde tüm ilgilileri düşündürmelidir. Yargıyı anlamlı, geçerli ve yararlı kılan savunma, temel hakların özü ve hepsinde yansıyanıdır. Hukukun gerçek sesi ve gerçek kaynağıdır. Kutsal savunma hakkı olmadan hakkın değeri, haksızlığın yanılması beliremez. İnsanlık tarihiyle yaşıt olan savunma konusunda, devlete ve herkese sorumluluklar düşmektedir. Avukat, korkusuz, bilgili ve örnek kişi olarak duyulacağı güvenle adaletin simgesi olacaktır. Bu tutum ve davranış, hukukun herkese aydınlık dağıtan yüzünü daha etkin kılacaktır.

Görev ve yetki alanınızdaki konularda herkesi gönen-diren kararlar almanızı, bu yolla hukukumuza katkılarınızı arttırmanızı umarak teşekkürlerimi yineler, başarı dileklerini sunarım.

Sevgi ve saygı ile.

Yekta Güngör Özden

(Alkışlar)

Sayın Teoman Evren

Türkiye Barolar Birliği Başkanı

Bursa Barosu

Davetimize katılamayacağım için üzgünüm. Hukukun üstünlüğü ilkesinin gün geçtikçe artan ümit dolu baskısı ve bu arada Genel Kurulumuzun başarılı çalışmaları her türlü takdirin üstündedir. Sizin çok isabetli demeçlerinizi, yazılarınızı izliyor ve mutluluk duyuyorum.

Başta zatiâliniz olmak üzere tüm delege arkadaşla-
rımı kutlar, saygılarımın kabulünü arz ederim.

Avukat Faruk Erem

(Alkışlar)

Türkiye Barolar Birliği Kongre Başkanlığına
Kongrenizin başarılı geçmesini diler, tüm üyelere
en iyi dileklerimi ve saygılarımı sunarım.

Yıldırım Akbulut
İçişleri Bakanı

(Alkışlar)

BAŞKAN- Bu meyanda Bulgar Göçmenleri Derneği Başkanı
Raif Aksoy da bir telgraf göndermiş;

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığına

11.5.1985 tarihinde Bursa Uludağ'da yapacağınız
genel kurul toplantınıza Göçmenlere Yardım Derneği Genel
Merkezi olarak dinleyici sıfatıyla katılmak istiyoruz.

Barolar Birliğiniz Bulgaris'tandaki soydaşlarımıza
karşı yapılan baskılar karşısında takındığı tavır ve müca-
delesini bizi son derece memnun etmiştir. Bu itibarla, yapıla-
cak genel kurulda Bulgaristan konusunu dile getirmek üzere
derneğimizden bir üyeye söz verilmesini ve bu hususun tara-
fımıza bildirilmesini rica ederiz.

Saygılarımızla

deniyor ve bizim geleneğimizde delege olmayan kimselere
üzülerek belirtiyorum, söz vermek mümkün olmuyor. Fakat
kendileri de biliyorlar ki, bu konuya yeterince genel

kurulumuzda değinilecektir.

Efendim, şimdi İstanbul Delegatesi Sayın Emin Baltaoğlu'nu davet ediyorum, buyurun efendim.

AVUKAT EMİN BALTAOĞLU (İstanbul Delegatesi)- Sayın başkanlar, sayın meslektaşlarım ve kıymetli konuklarımız;

Sözlerime başlamadan evvel Barolar Birliği Genel Kurulunun Bursa'da toplanması için davette bulunan ve bu toplantıyı tertip eden Bursa Barosu Başkanına ve yönetim kuruluna teşekkürlerimi sunmayı bir vazife bilirim.

Benden evvel konuşan arkadaşlarım Sayın Nabi İnal ve Sayın Atilla Sav'ın ileri sürmüş oldukları fikirlere aynen katılıyorum. Kendilerinin açıkladıkları hususları tekrar huzurumuzda dile getirmeyi, zamanınızı kaybetme bakımından yerine görmüyorum. Fikirlerine katıldığımı beyan etmekle bu kısmı geçmek istiyorum.

Bu durumda yalnızca yönetim kurulunun raporu hakkında görüşmek icabediyor. Yönetim Kurulu raporu iki kısımdan meydana geliyor; Birisi yönetim kurulunun fikirleri ve diğeri geçmiş çalışma dönemi içinde yapılan işlerin açıklanmasından ibarettir. Yönetim kurulunun ileri sürdüğü hususları yine aynen kabul ediyoruz, tamamen yerindedir. Bu bakımdan onlara da ilave edilecek bir husus yoktur.

Geçen dönem içinde çalışmalara geldiğimizde, yönetim kurulu raporunda temas edilen birinci nokta protokol meselesidir. Barolar Birliğimiz protokole bağlı resmî toplantılara katılmamak hakkında bir karara varmış.

Bunun bir nedeni vardır. 1136 sayılı Avukatlık Kanununun hazırlanması sırasında o komisyonda üye olan arkadaşlarımız baro başkanlarının ve Barolar Birliğinin protokoldeki yerlerinin kanunda açıklanması üzerinde ısrar etmişler ve baro başkanının yerinin vilayet savcısının yanında olduğunu, Barolar Birliği Başkanının protokoldeki yerinin ise Cumhuriyet Başsavcısının yanında olduğunu belirtmişlerdir. Fakat, meclisdeki geçici komisyonda bunun üzerinde yapılan tartışmalar sırasında Barolar Birliği Başkanının protokoldeki yeri pek kapalı olarak geçilmiş ve bu sebeple Barolar Birliğinin protokoldeki yeri tayin edilemediğinden dolaydır ki, Barolar Birliğimiz kendisinin hakkı olan protokoldeki yeri gösterilmeden protokole tabi resmî toplantılara katılmama kararını vermiştir. Bu karar tamamen yerindedir, bunun uygulanmasını ve de uygulamaya devam edilmesini bilhassa Barolar Birliğinden rica ediyoruz.

Çalışma raporunun yasama çalışmaları bölümüne geldiğimiz zaman, bazı yasalardan bahsediliyor ve bunlar arasında Ceza Kanununda yapılacak değişiklik dolayısıyla Adalet Bakanlığında kurulan bir komisyon ve bu komisyona giden arkadaşlarımız, orada vazife alan arkadaşlarımız bildiriliyor. Çok isabetli bir seçim ve çok kıymetli arkadaşlarımızın bu Ceza Kanunu çalışmalarındaki hizmetlerinden bütün hukuk topluluğu büyük yarar sağlayacaktır.

Bu arada uzun senelerden beri devam eden hesap uzmanları veya mali müşavirler kanunları diye bir problem

var. Bu olay 40 seneden beri devam eden bir olaydır. Rapor-
da bu hususta herhangi bir açıklama yapılmamış, ancak tassa-
rı elimize geç geldiği için gerekli çalışmaların yapılması
kabil olmadı şeklinde bir açıklamada bulunulmuştur. Hakika-
ten evvelce de yapılan tasarılar Maliye Bakanlığında gayet
gizli şekilde hazırlanır, meclise gizli olarak verilerek
ve mecliste gizli komisyonlarda acele çıkarılmaya çalışılır.
Bütün yapılan propagandalar şudur; Barolar ve Barolar Birli-
ği hesap uzmanları veya mali müşavirler kanununun çıkmasına
engel oluyorlar.

Sayın arkadaşlarım, daha henüz Barolar Birliği ku-
rulmadan dahi her baro ayrı ayrı bunun üzerinde uzun çalış-
malar yapmış ve hiçbir baro hesap uzmanları veya mali müşa-
virlerin yasal bir topluluk altında birleşmelerine engel
olmayı düşünmemişlerdir. Bilhassa aksine bunların bir
kanunlarının çıkmasına çalışılmıştır. Fakat bir kanun hazır-
lanırken, ancak o mesleğin ihtiyaçları gözönünde tutulur,
onların kanunda derpiş edilmesi nazara alınır. Bizim hesap
uzmanlarımızın teklif ettikleri husus şudur; evvela yargı
organlarında temsil hakkı istemek. İkinci olarak gelir
beyannamelerini kendilerine tasdik selahiyetini istemek,
üçüncü olarak; yabancılara Türkiye'de bu hakkın verilmesini
istemek.

Yargı organlarında mali konularda savunma, hesap
uzmanlarına verilecek hiçbir zaman bir görev değildir.
Dünyada bir tıbbi ihtilaf olur, doktor gelip mahkemede
savunmasını yapmaz. Bir inşaat ihtilafı olur, mühendis

bunu çok iyi bilir, ama mühendis mahkemede savunmasını yapmaz. Bir ihtilafın savunması başkadır, teknik bilgi ayrı bir meseledir. Bilirkişi olarak her zaman kullanılabilirler, fakat savunmaya gelince, dünyanın her yerinde savunma yalnızca avukatlık mesleğine aittir. Bu sebeptendir ki, barolar ve Barolar Birliği yalnızca bu savunma hakkının mali müşavirlere verilmesine karşı çıkmıştır, yoksa onların kanununun çıkmasına hiçbir zaman karşı çıkılmamıştır.

Beyanname tasdiki selahiyetine gelince, tekli ettikleri metin şudur; Hesap uzmanları tarafından tasdik edilmiş olan beyannameler yetkili organlarca kontrol edilmiş beyannameler addolunur diyorlar. Bu demektir ki, maliye müfettişi kontrol etmiş, uygundur demiştir, binaenaleyh bu beyannameyi mahkeme kaldırıp atamaz. Her büyük mali kuruluş bir hesap uzmanıyla çalıştığına göre, bunların hazırlayacakları beyanname muhakkak ki kendi mali müşavirleri tarafından tasdik edilecektir. Mali müşavir ne kadar titiz olursa, ne kadar dürüst olursa olsun, yapılan vergi kaçakçılığını tespit etmek imkânından mahrumdur. Şu sebeple;

O beyanname o müessesenin defterine uygun olarak yapılır. Bir müesseseyi idare edenler deli olmalıdır ki, defterine yazdığını beyannamede göstermesin. Kaçakçılık deftere yazılından olmaz, deftere geçmeyen işlemlerden olur. Bunların tespiti de bu müessesenin iş yaptığı diğer firmaların defterlerinin tetkikinden elde edilir. Hesap uzmanları başka firmaların defterlerini tetkik imkânına sahip olmadıklarına göre, ne kadar dürüst olurlarsa

olsunlar, kaçakçılığı tespit edemezler ve bu şekilde kaçakçılığa bir nevi vasıta olmaktan başka bir şey yapmış olmazlar. Biz devletin menfaati bakımından evvelce buna karşı çıkıyorduk.

Bir üçüncü karşı çıkılan nokta; yabancılara Türkiye'de bu hakkın verilmesi. Özür dileyerek huzurunuzda açıklayayım. 1966 senesinde mecliste Maliye Komisyonunda bu işin tartışması sırasında İstanbul Barosunu temsilen bendeniz katılmıştım ve biraz da ileri giderek şu cümleleri kullandım; "Hangi kırılması eldir bu kapütülasyon hükmünü buraya yazan. Bu devlet kapütülasyonlardan kurtulmak için neler çekmiştir. Hiçbir zorunluluk yokken şimdi, bu kapütülasyon hükmü nasıl yazılır." Komisyonunda bu müzakerelerin sonunda komisyon raporunda, maddeyi gayet iyi hatırlıyorum 17 nci madde idi, bunun karşısında komisyon kararı şu oldu. Bu maddenin kapütüler bir hüküm taşıdığı anlaşıldığından tasarıdan çıkartılmıştır dediler. Bugün dahi meclise verilen tasarıda yine aynı madde mevcuttur. İşte barolar ve Barolar Birliği bu hükümlere karşı çıkmaktadır. Yoksa mali müşavirlerinin bir meslek kuruluş kanunlarının çıkmasına hiçbir zaman karşı çıkılmamıştır ve onların bir kanuni kuruluş altında toplanmaları zaten istenilmektedir, yerinde olur.

Yasal çalışmalar arasında raporda unutulmuş olan bir cihet var. Senelerden beri memleketimizin büyük bir derdi ve ihtiyacı olan Medeni Kanun değişikliği problemi vardır. Bu Medeni Kanun değişikliği için kurulan komisyonda Barolar Birliğinin iki temsilcisi senelerce çalışmışlar,

komisyon Medeni Kanunu tamamen yeni bir şekle getirmiş, bir tasarı hazırlamış ve bakanlığa vermiştir. Bu tasarı şimdi Başbakanlıkta bulunmaktadır, bugün yarın meclise gitmek üzeredir.

Bu komisyon çalışmalarının bitmiş olduğu 2 Ocak 1985 tarihinde Barolar Birliğine de bir raporla bildirilmiş, tasarıнын bir metni de Barolar Birliğine verilmiştir. Bütün hukuk topluluğunun ilgilendiği ve hayati durum olan Medeni Kanun hakkında raporda herhangi bir hususta bahsedilmemesini de bir unutkanlık olarak görüyorum. Diğer hususları arkadaşlarım açıkladığı için fazla bir şey söylemeyeceğim.

Hepinizi saygı ile selamlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim efendim.

Efendim, biraz önce gündemin 7 nci maddesinin müzakeresi yapılırken, Yönetim ve Denetim Kurullarının raporları delegelere daha önce dağıtıldığı için okunmuştur, binaenaleyh oylamaya gerek yoktur dendi ve yüce kurulunuz bunu tasvip etti. Ancak, bilanço gelir-gider ve gelirlerin okunması kanun gereği olduğundan müsaadenizle şimdi söz alan delegelere söz vermeden önce bu gelir ve giderlerin bütçe mukayeseli tablolarını okunmasına geçeceğiz ve ondan sonra yine sayın delegelere söz vereceğim.

Bilanço Gelir-gider ve bütçe mukayeseli tabloları okutuyorum:

Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulunun sayın
üyeleri,

1 Şubat 1984 tarihi ile 1 Mayıs 1985 tarihleri ara-
sındaki para durumumuzu ve parasal işlere ait çalışmalarımı-
zı açıklamak istiyorum.

Türkiye Barolar Birliğinin parasal sıkıntısı bu
dönemde de devam etmiş ve bu nedenle yönetim kurulumuz zor
koşullar içerisinde çalışmıştır. Özellikle şunu belirtmek
isterim ki, bazı barolarımızın kesenek ve ölüm yardımlarını
Birliğimiz adına aldıkları halde, bu paraları ısrarlı talep-
lerimize rağmen göndermemektedirler.

Bazı barolarca Türkiye Barolar Birliği adına tahsil
edilen kesenek ve ölüm yardımlarınının gönderilmeyerek, kendi
ihtiyaçları için sarfedilmeleri üzücüdür. Bu konu budan
evvelki genel kurullarda da gündeme getirilmiş, ancak bir
çözüm bulunamamıştır. Ümit ederiz ki, bu genel kurulda bu
konu bir çözüm bulsun.

Bu dönemde gereksiz harcamalardan kaçınılmış, borç-
larımızın tasfiyesine gidilmiştir. Sigorta ve vergi borçla-
rımız tamamen ödenmiş bulunmaktadır.

Barolarımızın toplam kesenek borcu 53 milyon
391 bin 148 Türk Lirası, toplam ölüm yardımı borçları da
15 milyon 412 bin 120 Türk Lirasıdır.

Raporumuzun sonunda her baronun kesenek ve ölüm
yardımından borçlu olduğu miktarlar gösterilmiş bulunmak-
tadır.

Birliğimizin 1 Şubat 1984 - 1 Mayıs 1985 yılı
bilançosunun aktif kısmını arz ediyorum.

Sabit Değerler

1. Yönetim yapıları
 2. Mobilya döşeme
 3. Yazı, hesap makinaları
 4. Demirbaşlar
- TOPLAM: 2.458.283,33 TL

Kasa Hesabı

Nakit para 74.593,95 TL

Bankalar

TC Ziraat Bankası
Türkiye İş bankası
TC Ziraat Bankası
Türkiye Halk Bankası
Türkiye Öğretmenler Bankası
Türkiye Halk Bankası
TC Ziraat Bankası

TOPLAM: 6.658.852,39 TL

Anbarlar Hesabı

Araç ve gereç anbarları
Kitaplar

TOPLAM: 379.896,97 TL

Borçlular

Barolar kesenek borçları 53.391.148.-
Barolar ölüm yardım borçları 15.412.120.-
Barolar kimlik, sicil, vs 147.135.-
Diğer borçlular 4.690.-

Depozitolar	36.750.-
Yolluk avansları	29.400.-
Yardım avansları	50.000.-

TOPLAM: 69.071.250.-

Bilançonun pasif kısmı;

Öz Kaynaklar Hesabı

Birlik kesenekleri	61.486.375,84 TL
Taşınmazlar amortismanı	482.460,00 TL
Demirbaşlar amortismanı	204.676,60 TL
TOPLAM:	62.173.512,44 TL

Ölüm Yardımı Sandığı

16.084.641,80 TL

Alacaklılar

Vergi Dairesi	172.268.-
Sosyal Sigortalar Kurumu	128.802.-
Diğer alacaklılar	83.652,40
TOPLAM:	384.722,40

Nazım Hesaplar

İz bedelli kıymetli evrak	
İz bedelli küçük demirbaşlar	
İz bedelli kitaplar	
Tahvilat	TOPLAM: 503,41 TL

Türkiye Barolar Birliği

1 Şubat 1984 - 1. Mayıs 1985 Yılı Fiili Gelirlerinin
Bütçe ile Mukayesesi

Bölüm I- KESENEK GELİRLERİ:

Madde 1. Yıllık Barolar kesenekleri: 22.800.000,
fiili durum; 9.158.795,- Eksik; 13.641.205,-

Bölüm II-Yayın gelirleri; 100.000,- Fiili durum; 20.731,-
Eksik; 79.269.-

Bölüm III-Çeşitli gelirler;

Ruhsatname gelirleri; 1.700.000,- Fiili durum
6.723.725,- Fazla; 5.023.725,-

Devlet Bütçesinden 3.- Eksik; 3.-

Bağışlar 1.- Eksik; 1.-

Başkaca gelirler; 200.000,- Fiili durum;
1.087.649,10 Fazla; 887.649,10

Bölüm IV-Faizler;

Banka faizleri; 15.000,- Fiili durum; 1.335.607,14
Fazla; 1.320.607,14

Alınan ikramiyeler; Yok

Bağış ve yardımlar; Fiili durum 437.000.-
Fazla; 437.000,-

Raporumuz takdirlerinize arz olunur. (Alkışlar)

BAŞKAN- Efendim, Denetleme Kurulunun raporunun
okunmasına sıra gelmiş bulunmaktadır.

Denetleme Kurulu raporunu okutuyorum:

AVUKAT TAYYAR SEIÇUK (Ankara Barosu)- Sayın Genel Kurul üyeleri;

1136 sayılı Avukatlık Yasasının 133 ve Avukatlık Yönetmeliğinin 92-98 inci maddelerine uyularak Türkiye Barolar Birliğinin 1.2.1984-30.4.1985 yılı hesaplarına ilişkin defter ve belgelerle tüm akçalı işlemler Kurulumuzca Birlik binasında incelenmiştir.

Ara denetlemelerimiz aşağıda yazılı tarihlerde yapılmıştır.

1. Devre 7.4.1984
2. Devre 13.7.1984
- 3.Devre 23.11.1984
4. Devre 15.3.1985 tarihlerindedir.

1984 yılı içinde kullanılan defteri kebirli yevmiyenin yasal süresi içinde Ankara 15. Noterliğince 4 Ocak 1984 tarihinde 495 yevmiye nosu ile devam tasdiki yapıldığı ve kayıtların bu deftere usulüne uygun bir şekilde düzenli olarak işlendiği görülmüştür.

Yardımcı nitelikli defterlerin de yasal defterlere uygun bir şekilde ve düzenli olarak tutulduğu saptanmıştır.

Nakit kasasının sayımı yapılmıştır. Mizan topluluğuna eklenmiştir. 19.4.1985 tarihi itibarıyla kasada 106.595,95TL nakit bulunduğu ve kayıtlara uygunluğu görülmüştür.

BANKALAR

Birlik mevcutlarının muhafaza edildiği bankalarda ki vadeli ve vadesiz hesapların bankalarla mutabakat halinde olduğu ve bunlara ait mutabakat mektuplarının ayrı dosyalarda saklandığı görülmüştür. Bankadaki para durumumuz aşağıya çıkarılmıştır. Ayrıca, Birlik nakitlerinin vadeli hesaplarda değerlendirilmesine özen gösterildiği memnuniyetle görülmüştür.

B A N K A L A R

TC Ziraat Bankası	630/493	570.762,62 vadesiz
TC Ziraat Bankası	630/1056	46.015,62 vadesiz
TC Ziraat Bankası	630/100198	897.789.- vadeli
T İş Bankası	6513/1963	36.863,50 vadesiz
TC.Ziraat Bankası	630/1250	2.580,65 vadesiz
T.Halk Bankası	413/66093	296.690.- vadesiz
TC.Ziraat Bankası	630/10091	718.245.- vadeli
T.Öğretmenler Bankası	170050	1.000.000.- vadeli
T.Öğretmenler Bankası	5000037	1.130.684.- vadeli
T.Halk Bankası	417082	430.948.- vadeli
TC.Ziraat Bankası	630/100246	500.000.- vadeli
TC.Ziraat Bankası	630/100126	513.022.- vadeli
	TOPLAM:	6.143.600,39

liranın bulunduğu ve bu yekünün 5.190.688,-TL sinin vadeli hesapta, 952.913,36 TL sinin vadesiz hesapta bulunduğu görülmüştür.

Yardımcı Defterler

Bu defter kayıtlarının ana yardımcı ve defter kayıtları ile uyumlu olduğu, tüm debirmaşın amortismanlarıyla dökümlü olarak mizan topluluğunda mevcut olduğu,

Anbar mevcutlarının müfredatının ana ve yardımcı defterlere uygun olarak çıkarıldığı,

Yardımcı hesapların ayrıntılarını gösteren ve kalamozada takip edilen hesapların yasal usulle tutulan yevmiye kayıtlarına uygun olduğu görülmüştür.

Türkiye Barolar Birliği akçalı işlerinin gerektiği gibi yürütülmesi için bu dönemde 590 adet tahsil, 749 adet tediye ve 325 adet mahsup olmak üzere 1664 adet fiş kullanılmış ve eklerinin düzenli şekilde aylık dosyalarda fizle-re ekli olarak muhafaza edildiği, fişlerin yetkililerce im-zalanmış olduğu görülmüştür.

S O N U Ç :

Birliğimizin çalışma dönemi içinde gönderdiği yazı, genelge ve tekitleri ile gösterdiği çabalar sonucu barolarımız daha önceki raporlarda büyük ölçü-de ödenmediği bildirilen ölüm yardımı ve kesenek borçlarının ödenmesinde daha gayretli olmuşlardır. Birliğimizin özenli takibi ve barolarımızın katkıları sonucu alacaklarını kısmen tahsil edebilen Birliğimiz, çalışma dönemi içinde geçen yıllar-dan intikal eden vergi ve kıdem tazminatı borç-larını tamamen ödemiştir. Vergi ve sigorta

ödemeleri zamanında yapılır hale gelmiştir.

Baroların kesenekleri ve borçlarının düzenli bir şekilde ödemeleri nedeniyle, hak sahiplerine ulaştırılamayan ve bu nedenle kaldırılıp kaldırılmaması tartışma konusu haline gelen ölüm yardımlarının dönem içerisinde hak sahiplerine ulaştırılmasına başlanmıştır.

Barolarımızın, borçlarını süresinde ödenmesi konusunun Adliye Bakanlığınca yapılacak denetimin kapsamı içinde olduğunu da dikkate alarak, ödentilerini zamanında göndermeleri halinde, ölüm yardımlarının önümüzdeki dönem içinde zamanında ödenir hale geleceğine inanmaktayız

Ara ve yıl sonu denetlememizde Birlik defter ve kayıtlarıyla belgelerinin düzenli tutulduğu, ödemelerin bütçe ödenekleri içinde olduğu, yasal gereklerin yerine getirildiği saptandığından, Yönetim Kurulunun akçalı çalışmalarından ötürü aklanmasını

Sayın Genel Kurulun takdirlerine ve kararlarına sunarız.

Teşekkür ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederiz efendim.

Sayın delegeler, vakit bir hayli ilerledi, şu anda saat 12.00, saat 13.00'e kadar görüşmeler devam edecektir, saat 13.00' de yemek nedeniyle ara vereceğiz.

Şimdi İstanbul Delegatesi Güven Kurtul, buyurunuz.

AVUKAT GÜVEN KURTUL (İstanbul Barosu)- Sayın Başkanım, İstanbul Baro Başkanımız konuştuğundan sonra müsaade ederseniz konuşmak istiyorum.

BAŞKAN- Peki efendim.

Sayın Selahattin Tekinay, buyurun efendim.

AVUKAT SELAHATTİN SULHİ TEKİNAY (İstanbul Barosu Başkanı)- Sayın Başkan, Barolar Birliğinin Sayın Başkanı, değerli konuklar, değerli arkadaşlarım;

Evvela Bursa Barosunun bizlere karşı gösterdiği misafirperverlikten dolayı Baronun Değerli Başkanına ve yönetim kuruluna İstanbul Barosu delegeleri adına teşekkürlerimi sunarım.

Raporu okuduk, birçok dertlerimiz isabetle dile getirilmiş. Bu çalışmalarından dolayı Barolar Birliği Başkanına ve yönetim kuruluna teşekkür ederiz.

İki üç kısa konuya değinmekle yetineceğim. Bunlardan birincisi, bizim hemen hemen bütün ülkemiz bakımından bir sorun olan adalet binaları sorunudur. Barolar Birliğinin zannedirim ele alması lâzım gelen çok önemli bir konu haline gelmiştir bu. Adalet binaları birçok yerlerde o kadar pejmürde, o kadar perişan yerlerdedir ki, adaletin saygınlığı bundan ciddi surette zarar görmüştür, zarar görmektedir ve böyle kaldıkça da zarar görecektir. Bütün batılı ülkelerde adalete ve hukuka saygılı olan her yerde adalet binaları muhteşem birer abide halinde şehirlerin merkezinde

yükselir. Bundan kısa bir süre önce çok yetkili bir kişi İstanbul Adalet Sarayı meselesi ile ilgili bir beyanatında "adalet saraylarının çok izbe, kimsenin göremeyeceği yerlerde kurulması gerekiyormuş gibi, şehrin merkezinde mesela Taksim'de adalet sarayı olmaz, eli kelepçeli insanların oralarda turistlerin bulunduğu yerlerde dolması doğru değildir." dedi. Bu son derece yanlış bir görüşü yansıtıyor. Adaletin şehirlerin merkezinde birer adalet abidesi olarak yükselmesi fikrine son derece yabancı düşen bir görüş gereken cevabı son baro dergisinde verdim, üzerinde durmayacağım. Arkadaşlarımı benim cevaplarımla meşgul etmeyeceğim, fakat herhalde Barolar Birliği yalnız İstanbul Adalet Sarayı ile değil, tüm ülkedeki adalet binaları ile meşgul olmalıdır.

İstanbul'a gelince, bu sadece İstanbul'un sorunu değildir. İstanbul, adalet tarihinin ve adalet kültürünün son derece önemli bir merkezidir. Bir bakıma bütün Türkiye'nin sembolüdür. Korpüs Yuris Sivilis İstanbul'da hazırlanmıştır, mecelle İstanbul'da hazırlanmıştır, adalet tarihimizin son derece şerefli sayfaları İstanbul'a aittir. Binaenaleyh, İstanbul Adalet Sarayını elbirliğiyle, gönül birliğiyle şehrin merkezine dikabildiğimiz, eski, kirli, çirkin ve pis otellerden kurtarabildiğimiz o daracık, kargacık burgacık yerlerden çıkartıp da bir saraya kavuşturabildiğimiz gün zannederim son derece büyük bir hizmet görmüş olacağız.

İkinci konu, sayın arkadaşım İstanbul Delegatesi Emin Baltaoğlu'nun üzerinde durduğu Medeni Kanun konusu. Kendisi yeteri kadar konuyla ilgilendi ve Barolar Birliği Başkanlığının konuyla ilgilenmesini istedi, fakat ben meselelerin bir diğer yönünü ele alacağım.

Yıllarca Barolar Birliğinin de temsil edildiği bir toplantıda yapılan hazırlıklar sonunda bir tasarı meydana getirildi. Bu tasarı Adalet Bakanlığında soruldu, Adalet Bakanlığı bir hazırlık yaptıktan sonra Başbakanlığa gönderdi, halen bu safhada, zannedirim kısa bir süre sonra tasarı meclise getirilecek. Fakat nasıl getirilecek, çok büyük bir üzüntüyle öğrendik ki, bizim bütün çalışmalarımızı tarımar eden bir hüviyet kazandırılarak getirilecek. Biz ne yaptık arkadaşlar, biz bir reform ihtiyacını tespit ettik. İkinci Dünya Savaşından sonra hemen hemen bütün batılı hukuklarda yapılan reformun artık batılı bir ülke olduğunda şüphe olmayan Türkiye bakımından, Türk toplumu bakımından da gerçekleştirilmesi için belli başlı değişiklikleri batılı hukuklara paralel olarak gerçekleştirmek istedik. Yani nedir bunlar; artık kadın erkek eşitsizliğini, uygarlığa aykırı bir biçimde muhafaza etmenin doğru bir şey olmadığını tespit ettik. Kadın erkek eşitliğini kurduk, bunun sadece bir feminist yanı olmadığını tespit ettik, gördük ve göseltirmeye çalıştık. Bunun feminizmle ilgisi yoktur, kadın hakları konusu uygarlığın temel taşıdır ve kalkınmanın son derece önemli bir kilit noktasıdır.

Kalkınmış ülkelerle geri kalmış ülkeler arasında başlıca fark kadın haklarındadır. Kalkınmamış, geri kalmış bütün ülkelerde kadın hakları kısıtlanmıştır, kalkınmış ülkelerde kadın hakları tam olarak verilmiştir. Misal vermek istemiyorum, çünkü ne kadar gerçekçi ve doğru olursa olsun vereceğim misaller politik birtakım yorumlara konu teşkil edebilir, fakat her birimiz biraz evvel şu genel bir müşahade olarak tespit ettiğim noktanın doğruluğunu zannedirim ilmi bir muhakeme ile derhal tespit edecektir.

Değerli arkadaşlar, Adalet Bakanlığında bu kadın-erkek eşitliği ile ilgili hükümler maalesef kaldırılmış, eski hükümler ipga edilmiş öğrendiğimize göre ve Eskişehirde yapılan bir toplantı dolayısıyla Adalet Bakanlığının bir yetkilisi eski hükümlerin getirildiğini, komisyonumuzca önerilen hükümlerin aşağı yukarı tasfiye edildiğini ifade etmiş. Ezcümle, kadınların çalışma özgürlüğü için bir kadının belli bir meslek ve sanatla istigal etmesi için kocasından izin alması lüzumuna dair olan hükmün kaldırılmasını öngörmüştür. Bu hükmü kaldırdık, fakat eskisi gibi Adalet Bakanlığındaki komisyon, ki şunu parantez içinde bilhassa belirtmek istiyorum, bizim çalışmalarımız esnasında Adalet Bakanlığının da temsilcileri vardı, hatta 4 temsilcisi vardı, onlar da bu fikirde idiler. Fakat Adalet Bakanlığındaki komisyon bunu da kaldırmış, artık kadın çalışabilmek için eskiden olduğu gibi kocasının iznine muhtaçtır.

Arkadaşlar, kalkınmak mecburiyetinde olan, kadını erkeği tefrik edilmeksizin çalışmak, hem de çok çalışmak mecburiyetinde olan bir ülkede eski hükmün muhafazası son derece bunu isteyenleri vebal altında bırakan bir şey olur. Bütün batılı ülkelerde bu kaldırılmıştır, hiçbirinde kalmamıştır, Türkiye müstesna, en son olarak çok muhafazakâr, kanunlarına çok bağlı, geleneklerini feda etmek istemeyen İsviçre'de dahi bu kaldırıldı. Barolar Birliğinin bu hususta bir çalışma yapmasını yürekten temenni ediyorum. Zannedirim etkili bir çalışma olur, öyle bir çalışma da şüphesiz İstanbul delegeleri kendilerine ellerinden gelen yardımı yapacaklardır.

Üstünde durmak istediğim üçüncü nokta, aidatlarla ilgili. Arkadaşlar, aidatlar baroların yapmaları gereken hizmetlerin görülmesine elverecek miktardan çok aşağı seviyededir. Artık barolar hizmet göremez olmuştur. Size küçük bir örnek vereyim; geçen sene toplayabildiğimiz aidat takdir ederseniz 7 bin küsur delegemiz var, ama 8 bine yaklaştı delege adedimiz, toplayabildiğimiz aidat miktarı bütün gayretlere rağmen 5 bin kişiden takriben 30 milyon liradır. Ne kadar personel ücreti ödenmiştir, 25 milyon lira. Personel ücretini mubalaga etmek istemiyorum, bunu büyük bir miktar olarak göstermek istemiyorum, tam tersine personelin maaşları son derece azdır. Bunların içinde 25-26 bin liraya çalışan perişan halde müstahdemler vardır. Bunların durumunu düzeltmek lâzım. Arkadaşlar, fakat bir taraftan hizmetlerin görülmesi mecburiyeti var, bir taraftan personelin

durumunu biraz daha iyileştirmek, onlara biraz daha geniş mali imkânlar sağlamak. Bu ikisini telif etmek, 6 bin liralık aidatla mümkün olmuyor. Şimdi bir de toplu iş sözleşmesine çağrıldık. Toplu iş sözleşmesi dolayısı ile bizden aşağı yukarı 19 milyon liralık bir ilave yapılması öngörüldü. Takdir buyurursunuz 25 milyona 19 milyon eklenirse 44 milyon yapar, senede ancak 30 milyon lira toplayabilen bir baronun 44 milyon lira vermesine imkân yok, ama bu 44 milyon lira verilmelidir aslında, ancak bu takdirde insan haysiyetine yakışır bir hayat temin edebiliriz personelimize, veremiyoruz. Binaenaleyh, aidatlar hususunda biraz daha esneklik sağlayıcı, günün şartlarına uygun tedbirler alıcı, yeni yetkiler almayı mümkün kılıcı yeni hükümler getirmek ve Avukatlık Kanununda bu istikamette değişiklikler yapmak gerekiyor. Barolar Birliğinin bunun için de bir çalışma yapması son derece yerinde olur zannedirim.

Biraz evvel ayrıca Barolar Birliğine borçlar dedi arkadaşımız. Arkadaşlar, hepimiz için bu varit, elimizden geldiği kadar iyi niyetle ölüm yardımları için özellikle en büyük fedakârlığı yaparak, mesela İstanbul Barosu bugüne kadar 1985 yılı için 2 milyon lira ödeyebilmiştir. Fakat 7 milyon lira asgaridir, yalnız ölüm yardımlarından bahsediyorum, Barolar Birliğine gönderilmesi lâzım gelen, tüm aidat borçlarımızdan bahsetmiyorum, çünkü bunları bahis konusu etmeye doğrusunu isterseniz sıkılıyorum ve üzündü içindeyim.

Ortaya koymak istediğim son bir nokta şu; biraz evvel kıymetli bir delege arkadaşımız Atilla Sav, konuşmasının sonunda müşterek bir bilgi yayınlamamızı teklî etti. Bunu raporla ilgili bulduğumuz için bu görüşe katılmadığımızı, bu görüşü paylaşmadığımızı bilhassa belirtmek isterim. Niçin; Barolar Birliğinin müşterek bir görüşü tespit edilse, bu açıklansa ve kamu oyuna duyurulsa fena mı olur. Arkadaşlar, bu ilk görünüşte mahsursuz bir tekliftir, fakat biz buna karşıyız. Niçin karşıyız; bir defa gündemde yok, gündemde olmayan böyle bir bildiriyi sonunda kabul etmek bana doğru görünmüyor, fakat bu haddizatında aşılamayacak bir engel değildir bence.

İkincisi, böyle müşterek bir görüşün ifade edilmesi kanunda da yer almamış, ama kanunda yer almasa da ne gibi bir mahsuru olabilir diye düşünülür, belki bir engeli de aşmak kabil. Arkadaşlar, asıl önemlisi uygun değil. Niçin uygun değil; Atilla Sav arkadaşımızı bilfarz biraz evvel ben saygıyla ve dikkatle dinledim. Söylediklerinin bir kısmına bütün kalbimle katıldım, fakat bir kısmına asla katılmadım. Katılmadığım noktalardan biri, mesela burada yaptığımız konuşmalarda geçen seneki genel kurul toplantısında da ifade ettiğim gibi, üzerinde durulması lâzım gelen çok önemli bir nokta vardır, o da öz eleştiridir. Bu öz eleştiriden uzaklaşıldı.

İkincisi, ki buna biraz sonra tekrar döneceğim. Mesela arkadaşım Atatürkçülük, Atatürk taklitçiliği yapmakla olmaz kabilinden bazı sözler telaffuz etti. Bu

sözlerin matuf olduğu kişi veya kişiler belli değil. Eğer müşterek bir görüştür diye bildiriye bu türlü cümleler girerse biz kesinlikle buna taraftar olamayız, ki hepimiz Atatürk taklitçisi sayılırız bir bakıma. Ben Atatürkçüyüm ve Atatürk gibi olmak isteyen bir insanım. Gayri bazı mühem birtakım sözlerle benim Atatürk taklitçisi sayılmam, şüphesiz benim için kimse düşünmez bunu, sırf soyut bir misal olsun diye söylüyorum, ağır bir itham olayıdır. Hedefi belirlenmeyen, kati surette tayin edilmeyen, fakat bazı imalar taşıyan bu türlü sözlerin söylenmemesi gerekir.

Diğer bir nokta, raporda da yer aldı, raporu da bu noktada beni mazur görsünler, küçük bir eleştiri yönelteceğim rapora da. Raporda da Sayın arkadaşım Atilla Sav'ın sözlerinde de savunma dokunulmazlığından, savunma özgürlüğünden bahsedilirken bir noktanın ihmal edildiğine kaniyim, o da şudur;

Arkadaşlar, savunma özgürlüğünü ne kadar savunsak azdır. Biz zaten bu özgürlük için var olan bir mesleğin mensuplarıyız. Savunma özgürlüğünü şimdiye kadar büyük hukukçular savunmuşlardır. Savunma özgürlüğü herbirimizin hergünkü hayatında ön planda yer alan bir zarurettir. Bunun üzerinde durulmaz, bu özgürlüğü kısıtlayıcı herhangi bir hükmün savunucusu olamaz bir avukat, savunma özgürlüğünü kısıtlayan bir hükmü bir avukat savunursa o avukat değildir, bırakın avukatlığı, o insan bile değildir.

Arkadaşlarım, hazırlarsınız geçen yıl genel kurul

toplantısında söylediklerim basında çarpıtıldı, bugün içimi dökmek fırsatını buluyorum, son derece çirkin bir şekilde o konuşmam çarpıtılarak basına yansıtıldı ve benim o konuşmamda demokrasiye, savunma özgürlüğüne karşı olduğum ifade edildi. Bunu huzurunuzda protesto ediyorum. Bu çirkin bir ithamdır, hiçbir arkadaşımı suç altında bırakmak istemem. Bunu kim basına sızdırdıysa vicdanı ve Allah'ı arasında hesaplaşsın, benim sözlerimde böyle bir mana var mıydı. Büyük bir üzüntü içinde bir mektup yazdım Sayın Barolar Birliği Başkanına, dedim dik; Lütfen konuşmamın metnini çıkartınız ve bana gönderiniz. Benim demokrasiye düşmanlığımı, savunma özgürlüğüne düşmanlığımı ifade eden tek bir kelime veya ima olduğu fikrindeyseniz bunu da bana lütfen bildiriniz Barolar Birliği Başkanı olarak. Bana lütufkâr bir cevap verdiler, dediler ki; sözlerinizde öyle bir imâ veya işaret katiyen mevcut değildir, sizi rahatlatmak için kısa zamanda konuşmanızı deşifre ettirip size göndereceğim. İhtimal, mali külfetler dolayısıyla öğrendim, bugüne kadar bir türlü fırsat olmamış, o metin elime geçmedi. Bunu niçin söylüyorum; şimdi söyleyeceğim, şimdi ilave edeceğim, ilavesini zaruri gördüğüm ve mutlaka her birimizin kafalarında ve vicdanlarında yer etmesini mutlak surette zaruri gördüğüm bir düşünce dolayısıyladır.

Arkadaşlar, biz sadece sanıkların avukatları değiliz. Biz aynı zamanda ve belki sanıklardan daha fazla hiç değilse aynı ölçüde mağdurları da korumak mecburiyetindeyiz. Sadece sanık avukatlığı açısından işin ele alınması son

derece mahzurludur, mağdurların da hakları var, asıl korunacak olan mağdurlardır, suçlar karşısında ezilenlerdir. Onların savunucularıdır, onların savunucuları suçları takip ederken elbette bu dengenin çok iyi korunması lâzım. Sadece bir açıdan mübalağaya düşmek ve bir açıdan sanık avukatlığı her şeyin üstündedir deyip mağdur avukatlığını ve mağdurları ikinci plana itmek tehlikesi vardır. Bu iki düşünceyi dengeleştirmek lâzım gelir, bu bir.

İkincisi de, arkadaşlar konut dokunulmazlığı şüphesiz kutsal bir kavram. Konut dokunulmazlığı elbette hararetle savunulması lâzım gelen, toz kondurulmaması lâzım gelen hukuki, vicdani, insani bir zorunluluktur. Ama konut dokunulmazlığı derken, eğer bunun arkasında suçluların, teröristlerin korunulması yatıyorsa, eğer konut dokunulmazlığı bu neticeye müncer oluyorsa durup düşünmemiz lâzım. Türkiye son derece tehlikeli yollardan geçti. Türkiye'nin geçtiği yolları hiçe saymak mümkün değil. Bu bütün Türk toplumunun hakları ile, hayatı ile ve geleceği ile ilgili bir zaruret. Gerçekci olalım, konut dokunulmazlığını kim reddedebilir. Konut dokunulmazlığını reddetmek, insanlığa, vicdana uyan bir şey değildir, ama daima dengelemek lâzımdır. Konut dokunulmazlığını lüzumundan fazla mübalağa ettiğiniz zaman teröristlerin, suçluların dokunulmazlığına müncer olabilir bu. Bütün sözlerim bir denge fikrine dayanıyor.

(Alkışlar)

Arkadaşlar, geçen senede söylediğim şu idi; hepinizin

hafızalarına hitabediyorum; avukatlık birtakım kısıtlamalara maruz kaldı, bunlar son derece üzücü kısıtlamalar. 54 sayılı Kararname çıkartıldı, 79 sayılı Kararname çıkartıldı. Huzurunuzda bunların değiştirilmesi lâzım geldiğini 154 üncü maddenin kaldırılması lâzım geldiğini ifade etmedim mi, bunları söylemedim mi; evet yalnız bir şey daha söyledim dedim ki; Barolar Birliğinin hazırladığı rapor maalesef eksik, sadece bunlara hücum etmekle olmaz. Niçin çıktı, gökten mi indi bu 79 sayılı Kararname, 54 sayılı Kararname. 154 üncü madde gökten mi indi, öz eleştiriye ihtiyaç var. Biz hiç mi sebebiyet vermedik, biz derken sevgili eski öğrencim ve çok kıymetli arkadaşım Teoman Evren şahsıma yönelik saydı bunu, kalktı kürsüden; ben kesinlikle bu ithamları kabul etmiyorum dedi. Kendisiyle beraberim, huzurunuzda da kendisini şahsen aklıyorum eğer benim sözlerimde böyle bir ima var idiyse, asla; arkadaşlar cereyan eden hadiseleri bütün yurt ölçüsünde düşünün, neler oldu, neler bitti, bunları teker teker sayıp da şu birlik havasını, bu güzel arkadaşlık ve dostluk havasını bozmak istemem, ama cereyan eden olaylar hepimizin önünde, bütün Türk milletinin önünde cereyan etti. 54 sayılı Kararnameye, 79 sayılı Kararnameye ve 154 üncü maddeye kapıların nasıl açıldığını hepiniz biliyorsunuz. Bunları tespit etmek, bunları savunmak mı demektir, hayır öz eleştiri demektir. Öz eleştiri ihmal edildiği müddetçe, hatalarımız ikrar edilmediği müddetçe hiçbir şekilde mesafe kat edemeyiz.

Mesleğimizi geliştiremeyiz, baroları geliştiremeyiz, Barolar Birliğini yörüngesine oturtamayız, evvela öz eleştiri.
(Alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, söylemek istediklerim kısaca bunlar, son noktayı bir defa daha herhangi bir yanlışlığa daha mahal kalmamak üzere tekrar ediyorum; öyle ortak bir bildirinin alelacele yazılması bazı mahsurlar tevliid edebilecektir, ona taraftar olanlar dahi sonradan üzülebileceklerdir, onun için rica ediyorum, herhalde böyle bir şeye katılmayalım.

Çok teşekkür ederim beni dinlediğiniz için. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederiz efendim.

Ankara Delegatesi Sayın Avukat Önder Sav, buyurunuz.

AVUKAT ÖNDER SAV (Ankara Barosu Başkanı)- Değerli konukları, Türkiye Barolar Birliğinin sayın delegelerini saygılarımla selamlıyorum.

Ben sözlerime İstanbul Barosu Başkanı değerli meslektaşım Sayın Tekinay'ın bıraktığı bir noktadan sürdürerek başlamak istiyorum. Gerçekten Türkiye Barolar Birliğinin hazırladığı raporda Birliğe borçlu görünen, en çok borçlu görünen iki barodan biri olarak görünmenin üzüntüsünü taşıdığımı huzurlarınızda ifade etmek istiyorum.

Ancak, raporun 154 üncü sayfasında yazılı olan kesenek ve ölüm yardımından oluşan borçlarımızı ödeyemeyişimizin nedenleri, bizlerin baro olarak, baroları

yöneten kişilerin meslek kuruluşunu yönetim tarzındaki eksiklikten, aksaklıktan kaynaklanmıyor. Sayın Tekinay'ın da yerinde bir şekilde ifade ettiği gibi, Avukatlık Yasasının 81 inci maddesinin ikinci bendinden kaynaklanıyor. Bugün üyelerimizden alabildiğimiz ve meslek kuruluşumuzun yegâne kaynağı olan yıllık kesenek tutarının tavanı 6.000 dir. Eğer bunu geçerli ekonomik dalgalanmalarla aşınmayacak, ekonomik dalgalanmaların paralelinde yüreyecek bir sisteme oturtamazsak çok genel kurul toplantılarında bu türden çökyakınmayı biribirimize yaparız.

Ben Sayın Tekinay'ın kapalı bıraktığı konuyu biraz daha açarak bu konuda bir öneri de geliştirmek istiyorum. Eğer yıllık kesenek tutarını ekonomik dalgalanmalara karşı devlet memurlarına uygulanan katsayı sistemine ya da işçiye uygulanan asgari ücret sistemine benzer bir sisteme bağlayabilirsek, sanıyorum barolar ve Barolar Birliği olarak bu darboğazlardan sıyrılmaya olanağımız olur.

Türkiye Barolar Birliğinin raporunun görünür niteliği yasalarla getirilmiş bazı sınırlamalara rağmen bence en görünür niteliği, Türkiye Barolar Birliğinin bilimsel anlamda bir baskı grubu olması niteliğini sürdürmüş olmasıdır. Bunun altını kalın çizgiyle çizerek, özellikle belirtmekte yarar görüyorum.

Avukatlık mesleği ve meslek kuruluşlarımız için gurur verici, diğer meslek kuruluşları için de örnek olucucu bu tutumundan dolayı Türkiye Barolar Birliğini

huzurunuzda yürekten kutluyorum aziz arkadaşlar. (Alkışlar)

Bazı arkadaşlarımız baskı grubu deyimine takılabilirler diye bu konuyu birazcık açmakta yarar görüyorum. Hiç bir yasa ya da Anayasada barolar baskı grubudur diye yazmaz, fakat bir kuruluş düşüncelerini açıkca söylüyor, yazıyor, kamu oyunu, siyasal iktidarı, yargı organlarını düşündürüyor etkiliyor ve kararlarında ışık tutuyorsa, hiç kuşku duymayınız o kuruluş baskı grubudur. Kanunların aksayan yönlerini tartışamayacaksa, yanlış uygulamalarına göz yumacaksa, kanun yapma tekniğini bir yana bırakarak sipariş mektubu yazmak gibi kanun çıkarılmasının sakıncalarına değinmeyeceksek niçin burada toplanıyoruz, bu güzel dağın tepesinde işimiz ne aziz arkadaşlar.

Türkiye Barolar Birliği ve onun alt kuruluşu barolar ve mensubu olan bizler, bu saydıklarımı yapamazsak, raporun 12 nci maddesinde belirtilen, aranılan, duyulan kuruluş olamayız. Bizi kamu oyunda saygın kılan, farklı hukuki sorunlardaki tutumlarımızdır, ciddi, söz dinlenir bir baskı grubu olmamızdır. Ciddi bir baskı grubu olmanın en somut göstergesi raporda açıkca verilmiştir, bunu hiçbir arkadaşımız lütfen gözünden uzak tutmasın.

1136 sayılı Avukatlık Yasasını değiştiren 54 ve 79 sayılı Kanun Hükümündeki Kararnameler ve bunları yasa haline getiren 3003 sayılı Yasa karşısındaki Türkiye Barolar Birliğinin verdiği uğraş, gösterdiği çaba gözlerden uzak tutulamaz. Raporda 3003 sayılı Yasa konusunda Türkiye Barolar Birliğinin yaptığı çalışmalar, olağanüstü çabalar çok müte-

vazi bir dille geçiştirilmiş. Oysa bütün meslektaşlarımızın bu uğurda yapılan uğraşı bilmeleri gerekir. İzninizle ben Ankara Barosu Başkanı olarak bu çalışmaların bildiğim yönlerinin altını kısaca çizmek istiyorum.

54 ve 79 sayılı Kararnamelelerin yasalaşması aşamasında 3003 sayılı Yasadan önce, Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu tarafından Türkiye Barolar Birliği ile sanıyorum Ankara Barosuna, İstanbul ve İzmir Barolarına Adalet Komisyonunda bulunmaları, temsilci göndermeleri için yazılar yazıldı ve istekte bulunuldu. Bu toplantılara aksatmadan Birlik Başkanımızla beraber katıldım. Şükranla belirtmeyi görev bilirim, aramızda Türkiye Barolar Birliğinin Genel Kurul delgesi ve aynı zamanda Adalet Komisyonu üyesi bir arkadaşımız var, oradaki konuşmalara da buradaki konuşmalara da tanıktır, tanık olacaktır.

Meslek kuruluşu olarak meslek kuruluşlarının içindeki sancuları, avukatların içinde buldukları sıkıntıları, savunma mesleğinin karşılaştığı engelleri yeterince meslek kuruluşu temsilcileri olarak orada dile getirdik ve 54 ve 79 sayılı Kararnamelelerin aksayan yönlerini Komisyon üyelerinin engin anlayışlarıyla düzeltme noktasına kadar getirebildik birlikte. Bunların arasında, 154 ncü maddenin, devletin şahsiyetine karşı işlenen cürümler deyimine açıklık getiren, hiç olmazsa avukatlığa engel olmayacak bir suçtan suçlanıyorsa bunu koyalım değişikliği de vardı, yine komisyon üyesi arkadaşlarımızın katkılarıyla eğer işten yasaklanan avukat sonunda beraat ederse, bunun maddi ve manevi zararını

giderici bir kısım da eklensin görüşümüz komisyonda olumlu karşılandı ve metne eklendi.

Kamu kuruluşlarında çalışan meslektaşlarımız avukatlar için aidatlarını bağlı olduğu kamu kurumunun vermesi için bir fıkra eklendi. Sayısı az olan barolarımızın yeni yasa değişikliği karşısında iki gün üstüste, birinci gün genel kurul görüşmeleri, ikinci gün de seçim yapmak külfetinden kurtulmaları için bir taban rakam getirelim dendi, o da komisyon metnine eklendi. Adalet Komisyonun görüşü olarak genel kurula indi.

İzülerek söylemek gerekir ki, bu ve benzeri mesleğe kazanım getirecek değişiklikler, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda tamamen eskiye, kaynağına, 54 ve 79 sayılı Kanun Hükmündeki Kararnamelere döndürülerek reddedildi.

Birlik Başkanımız bütün bu çalışmaların temelinde baştan sona kadar vardı, çok mütevazı bir dille 154 üncü madde konusunda yaptığı uğraşları rapora aksettirmemiş, Birlik Yönetim Kurulunun çalışmalarını yeterince vermemiş.

Türkiye Barolar Birliği ve Türkiye barolarının özellikle 154 üncü madde ile ilgili olan uğraşları geçtiğimiz yıl boyunca sürdü. Ankara Barosu olarak bizlerin sıkıyönetim askerî savcılığında gelen bir iddianame üzerine verdiğimiz kararı, benzeri kararı Zongulda Barosu Yönetim Kurulunun vermesi ve benzeri bir kararın İstanbul Barosu Disiplin Kurulu tarafından sunulması, 154 üncü madde konusunda Türkiye barolarının, Türkiye Barolar

Birliğin nasıl bir baskı grubu olduğunun somut işaretidir aziz arkadaşlarım ve bugün sevinerek görüyoruz ki, Anayasa Mahkemesi yine Türkiye Barolar Birliğinin mecliste grubu bulunan partilerin birisinin girişimi sonucu, 154 üncü maddeyi sadece 3003 sayılı Yasa ile getirilen değişiklikleri ile değil, yakındığımız, temelinde Anayasaya aykırı olduğunu söylediğimiz eski 1136 sayılı Kanundaki metinlerini de kazıyarak iptal etmiş bulunuyor.

Avukatlık Kanunu ile bu gibi çalışmalar konusunda Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kuruluna ufak bir eleştiri getirmek istiyorum. Raporun 28 inci sayfasında; Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonunun 1136 sayılı Yasanın tümünün değiştirilmesiyle ilgili olarak tasarinin hazırlık çalışmalarına ışık tutmak amacıyla kendilerine ve Türkiye Barolarına hazırlanmakta olan tasarı hakkında görüş bildirmeleri için yazı gönderildiğinden bahsediliyor, yazının metni yok, ama mealeh alınmış, yazının metni Ankara Barosu olarak bizde de var.

"Aynen yeni tasarı konusundaki barolarımızın görüşlerinin de bilinmesi gerekmektedir" diye bir deyim var. Buradaki bir hukuksal temel yanlışlığa değinmek istiyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu yasa tasarı hazırlamaz, Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu, kendisine gönderilen yasa teklifleri ve yasa tasarılarını inceler. O nedenle ben Ankara Barosu Başkanı olarak bu yazıya cevap vermedim, görüş de bildirmedim. Çünkü,

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonunun elinde bir yasa metni de, yasa tasarısı metni de yoktur. Türkiye Barolar Birliğinin ve görüş bildiren barolarımızın bu konuda önemli temel bir hukuksal bulguyu gözlerinden kaçırdığını belirtmek istiyorum sadece.

Raporun 19 uncu sayfasında, "Adalet Bakanlığı Yüksek Yargı kuruluşlarımızla yakın ilişkiler içinde olmaya özen gösterilmiştir." diye bir deyim var, aynen rapordan okuyorum.

Raporun 24 üncü sayfasında da; "Temel kanunlarla ilgili hazırlanmış olan bir yönetmelik doğrultusunda, buna rağmen çalışma dönemimizde hazırlanan ve değiştirilen temel yasalar, Birliğimizin haberi dışında oluşturulmuştur.

85 inci sayfada da; Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunuyla ilgili tasarı için; "Tasarı çok gizli bir şekilde hazırlanmış ve maalesef mesleğimizle ilgili konular hakkında Birliğimizin görüşü sorulmamıştır" deniliyor ve yakınıyor. Bu örnekleri çoğaltmak istemiyorum, ama ister istemez bir soru aklıma takılıyor ve sormadan edemiyorum. Bu nasıl yakın ilişkidir diye soruyorum Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kuruluna. Yakın ilişkiden maksat, karşılıklı nezaket ziyaretleri yapmak, selamün aleyküm, merhaba, hoş bulduk demek, saygılar sunarım demek değildir benim anlayışına göre. Bu yapay ilişkiye yakın ilişki denemez. Ben yakın ilişkinin, hukuk, hukuk devleti, hukukun üstünlüğü, yargı ve adaletin temel sorunlarında ilke beraberliği,

ilke ilişkisi olarak ele alıyorum. (Alkışlar)

Raporda yer alan Türkiye Barolar Birliğinin yargıçlık mesleğinde bile tutulmaması gerekirken, yargıçlıktan kendi isteği ile ayrılıp avukat olmak için barolarımıza başvuran yargıçlar hakkında verdiği kararların Adalet Bakanlığı ile aralarında bir tartışma konusu olduğu çok haklı bir yakınma olarak dile getiriliyor. Sanıyorum geride bıraktığımız dönemde 4 ya da 5 bu türden karar da Ankara Baromuzdan çıktı ve mesleğe yakışmayacak tutumları çevresince bilinir olduğu aşikâr olan yargıçlıktan gelen hukukçuları biz Ankara Barosuna almamaya özen gösterdik. Hangileri; çevresinde banker filanca diye anılan, bir pavyonun giriş kapısında, müdüriyetinde oturan, bunu gelenek haline getiren yargıçları avukatlık mesleğine almadık, ama Türkiye Barolar Birliğinin bu türden kararlarımızı, tasdik eden kararları üzümlere belirtmek gerekir ki, Adalet Bakanlığından bozularak geri geldi. Biz içimiz elvermeye vermeye, kalemimiz oynamaya oynamaya o yargıçları avukatlık mesleğine kabul etmek zorunda kaldık.

Bu arada raporun bir bölümünde mahalli mahkemelerde avukat arkadaşlarımızın karşılaştığı güçlüklerden bahsediliyor ve bir baromuzun yazısı aktarılıyor. Bu konuda çok somut bir örneği ve Adalet Bakanlığının bu konudaki anlayışını, fotokopilerini yanımda getirdiğim belgelerden size aktararak vermek istiyorum. Soyut konuşmak yerine, belgeleri konuşturmayı yeğliyorum.

Ankara'da bir hukuk mahkemesinde daha önce bir basın davası dolayısı ile görülmüş olan ceza mahkemesindeki dosyayı incelemek üzere bir meslektaşımız hukuk mahkemesine vereceği cevaba esas olmak üzere, incelemek için ceza mahkemesine gidiyor. Yazı İşleri Müdürü dosyayı göremezsiniz diyor. Niçin diye soruyor meslektaşımız, yargıcın emri var evvela onunla konuşacaksınız diyor. Peki ben giderim yargıçla konuşurum diyor arkadaşımız ve yargıca gidiyor. Niçin inceleyecekseniz bir dilekçe veriniz diyor yargıç. Arkadaşımız da oturuyor dilekçesini yazıyor. Yargıç dosyayı kalem-den getirtiyor, dosyanın getirtilmesi için yazı işleri müdürlüğüne de bir derkenar yazarak dilekçeye. Dosya geldikten sonra altına yazılan notu okuyorum;

"Beraatla sonuçlanmış dosya ile Avukatlık Kanunu uyarınca ilişkiniz bulunmadığı anlaşıldığından, hukuk mahkemesinin istediğinde dosyanın gönderilmesine" diye meslektaşımızın isteği reddediliyor. Meslektaşımız konuya barosuna biz yazdı. Duraksamadan konuyu Yüksek Hakimler ve Savcılar Kuruluna ve Adalet Bakanlığına yansıttık. Bu hususu henüz Adalet Bakanlığının cevabı gelmeden Ankara Barosunun genel kurulunda da dile getirdim. Türk Ceza Kanununun 240 inci maddesinden bu yargıç hakkında işlem yapılması konusundaki dileğime merakla yanıt beklediğimi bildirmiştim. O yanıt Ankara Barosunun genel kurulundan sonra geldi. Şimdi o yanıtı size okuyorum.

İlgi yazınız üzerine Ankara falanca mahkeme hakimi hakkında yapılan inceleme sonunda muamele tayinine mahal

görülmemiştir." Mesleğin, meslek kuruluşlarının avukatların içinde bulunduğu güçlükleri somut olarak görelim, bilelim arkadaşlar. Onun için bu komuyu buraya getiriyorum.

Şimdi sormak gerekiyor, hukuk devletinde kanunlar sadece vatandaşlar ve avukatları mı bağlıyor, yoksa yargıçları ve mahkemeleri de bağlıyor mu, elbette bağlıyor. Biz bu tür anlayış nereden, kimden gelirse gelsin, ister yargıçtan savcıdan, ister Adalet Bakanlığından gelsin, ister siyasal iktidardan gelsin; meslek onurunu koruma konusunda mücadeleye kararlıyız aziz arkadaşlar. (Alkışlar)

Raporun 15 inci sayfasında 3003 sayılı Yasa, baroları Adalet Bakanlığının kesin vesayetine bağımlı kılıcı değişiklikler getirmiştir diye yakınılıyor ve doğru bir dil de kullanılmış oluyor bence. Türkiye Barolar Birliğinin bu konuda birtakım önerileri de var. Biz hukukçular yarayı, darbeyi demin anlattığım somut örnekte olduğu gibi dışımızdan almıyoruz, içimizden alıyoruz. Hukukçular hukukçuları vuruyor. Örneğini vermek istiyorum yine soyut konuşmamak için.

3003 sayılı Yasanın öncesi 54 sayılı Kanun Hükmindeki Kararname, ki Sayın Tekinay üzerinde durdu, açıkladığı temele inen nedenlere hiç katılmadığımı parantez içinde belirtmek istiyorum. Bir zamanlar Yargıtay Başkanı iken Baroların bağımsızlığını sağlayıcı, onları idarenin vesayetinden kurtarıcı yasa değişikliği yapılmalıdır diyen hukukçu, Adalet Bakanı olduğu zaman 54 sayılı Kararnamenin

altına imzasını atmaktan çekinmedi, işte yara oralarından geliyor aziz arkadaşlarım.

Büyük hukukçu İmran Öktem, 1967-1968 adli yılı açış konuşmasında aynen, ki o zaman 1136 sayılı Yasa henüz çıkmamıştı, hazırlık çalışmaları yapılıyordu."Türk avukatlarını bağımsız barolara kavuşturacak, kendilerini yönetecek imkânı verecek, baroları vesayetten kurtaracak Avukatlık Kanunu hâlâ çıkartılamadı, bunu özlemle beklemekteyiz." diyordu. Rahmet olsun Sayın Öktem, yaşasaydı hâlâ bu özlemi bekleyecekti tıpkı bizim beklediğimiz gibi.

Türkiye Barolar Birliği Raporunda, yaptıkları çok yararlı çalışma ve kamu oyuna yansıtılan görüşlere yer verilmemiş, acaba ben mi görmedim, yoksa rapor baskıya verdikten sonra mı bu demeçler basına yansıdı. Sayın Birlik Başkanı adına Birlik Yönetim Kurulunun görüşlerini adına kısaca halk arasında pişmanlık yasası denilen, bir kısım basında da muhbirlik yasası diye anılan bir yasa tasarısı üzerinde Türkiye Barolar Birliğinin bence çok etkin, çok tutarlı görüşleri yansıdı. Bu önemli konuda düşüncelerimi de kısaca ifade etmek istiyorum, çünkü yasa tasarısı Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulundan geçti, Sayın Cumhurbaşkanı'nın onayını bekliyor.

Bu pişmanlık yasasında getirilen konular halen Türk Ceza Kanununun 141 ve 142 nci maddelerinde de var. Ama o maddelerin içindeki bu müesseseler hiç hayatiyet bulmadı, ölü hükümler olarak o yasa maddelerinin kenarlarına yapışık kaldılar.

İhbarın yaygınlaştırılıp, cazip hale sokulması, beraberinde haksız ve asılsız suçlamaları kendisini ya da başkalarını kurtarabilmek için suçsuz insanları elevermeleri getirecektir. Suçlular korunurken suçsuzlara bir darbe daha vurulacaktır. Getirilmek istenen ihbarcıların gerek görülürse estetik cerrahi ile görünümünün değiştirilmesi düzenlemesinin insan onuruyla bağdaşır hiçbir tarafı yoktur. Bu, insanın çıkarı karşılığında düşünce ve vücudunu başkalarına satması kadar alçaltıcı bir olgudur.

Kimlik ve kişilik değiştirme yeniliği, yaşayan yok insanları, yaşayan ölüleri yaratacaktır. İşin acı tarafı da hukuk ve adalet pişmanlık yasasından pişman olacaktır. (Alkışlar)

Raporda göremediğim, belki de gözümden kaçmış bir konu var, ama Sayın Birlik Başkanımız konuşmasında değindiler, bu da toplumun duyarlı olduğu, yakından ilgilendiği, ilgisini hiç kesmeyip sürdürdüğü af konusu. Bana kalırsa affın, hem de geniş kapsamlı affın Türkiye'nin gündemine gelmesinin tam zamanıdır.

Tahammüden adam öldürmemiş, üzerine basa basa söylüyorum, tahammüden adam öldürmemiş, terör eylemlerine katılmamış siyasal suçluları da içine alacak affı kastediyorum bununla. Hemen Anayasanın 87 nci ve 14 üncü maddelerinin böyle bir affa kapalı olduğu eleştirisiyle karşılaşacağımı bildiğim için onu da kısaca karşılamak istiyorum.

Anayasalar toplumun huzuru, çıkarı için vardır. Eğer toplumun huzuru anayasaların değiştirilmesini istiyor, gerektiriyorsa, anayasalar da değişir değerli arkadaşlarım. Bugün cezaevlerinde Adalet Bakanlığının resmi istatistiklerine göre 74 bine yakın tutuklu ve hükümlü var. Toplumda barışı, hapishaneleri doldurarak gerçekleştiremeyiz, uygam dünyada barışı, hapishaneleri doldurarak değil, boşaltarak sağlayan ülke onurunu taşımak istiyorsak bir an önce affı gündeme getirmek zorundayız.

Raporda ve Sayın Birlik Başkanının konuşmasında işkenceye dayalı sorgular kınanmaktadır. Bence üzerinde çok durulması gereken bir husustur bu. Kolluk güçleri karşısında susmak, konuşmamak, insanın en doğal ve temel haklarından birisidir. Buna rağmen, insanı işkence ile konuşturmaya kalkışmak, doğanın bu en kutsal varlığına karşı işlenen affedilmez bir cinayettir. Biz işkence ile, işkence eden, işkence emrini veren ya da işkence edilenlerin kişilik ve düşünceleri açısından ilgilenmiyoruz. Hangi düşünce yapısında olursa olsun, ister sağda olsun, ister solda olsun, insana işkence edilmesinin karşısındayız. İşkence ile ilgilenmemizin temel nedeni, yüce adalet duygusu ile ilgilidir. İşkence sırasında dayanamayıp asılsız itirafta bulunulmasının adaleti yıpratacağı, yok edeceği görüşünde olduğumuz için bu konu ile ilgiliyiz.

Siyasal iktidarın, sayın bakanların, Başbakanın, Cumhurbaşkanının ülkede işkence yoktur demesiyle işkence yok olmaz. Belki bu değerli yöneticiler işkenceye

tarafıtar olmadıkları, işkenceye içtenlikle karşı çıktıkları anlamında bu sözleri söylüyorlar, buna yürekten ben de katılıyorum, ama söylemek görevimiz olduğu için, söylemenin yeri de burası olduğu için söylüyorum. Ülkede işkence yoktur denince işkence yok olmuyor. Bağımsız mahkemeler, kararlarında işkence vardır diyorsa, suç duyurusunda bulunuyorsa, işkence vardır değerli arkadaşlarım.

Ankara Barosu Başkanı sıfatıyla, işkence ile ilgili mahkeme tutanaklarını, sıkıyönetim mahkemesine, sıkıyönetim komutanlığına bildirmiş ve halen cevap bekleyen bir baro başkanı sıfatıyla burada soyut konuşmuyorum, somut verileri dile getiriyorum. Son iki ay içinde baromuzun mensubu iki meslektaşımıza, iki avukat arkadaşımıza işkence edildiğini kendilerinden saatlerce karşıma alıp dinleyerek öğrendim, ama isimlerini vermeye mezun değilim, kendileri ürktükleri için isimlerini burada veremiyorum, sadece olayı bu yüce kurula duyurmakla yetiniyorum.

Devletin güvencesi altında olan tutukluların ve onların yakınlarınının can güvenliğinden endişe etmeleri kadar adaleti yaralayıcı bir husus olamaz. Abdülhamit Anayasasında bile yasaklanan işkenceye, günümüzün Türkiye'sinde tartışmak zorunda kalışımız çok hüzün verici, çok umut kırıcı aziz arkadaşlarım.

İnsanlık ve demokrasi tarihi itiraf et, itiraf et diye işkence edilirken, suçsuzluğunun verdiği haklılık ve cesaretle direnen ve can veren yüzlerce, binlerce suçsuzun cesetleriyle doludur. Her işkence olayında adalet derin

yara almıştır. Bir ülke yalnız adaletle sonsuzlaşır, adaletsizlikle yıkılır.

Türkiye'nin dört bir yanından gelen siz değerli meslektaşlarımın yalnız adaletle sonsuzlaşacak Türkiye'ye lâayık hukukçular olarak selamlıyorum.

Saygılar sunuyorum değerli arkadaşlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim efendim.

Sayın delegeler, saat 13.00 olmuştur, eğer tensip ederseniz 14.30'da toplanmak üzere oturuma ara veriyorum.

Teşekkür ederim.

(Kapanma Saati: 13.00)

İKİNCİ OTURUM.
Açılma Saati:14.30

-----o-----

BAŞKAN- Değerli arkadaşlarım, Genel Kurul Toplantımızın İkinci Oturumunu açıyorum.

Sakarya Barosundan Sayın Tekin Yaman, buyurunuz efendim.

AVUKAT TEKİN YAMAN (Sakarya Barosu)- Genel Kurulumuzun Sayın Başkanlık Divanı, değerli seçkin delege arkadaşlarım; sözlerime başlarken hepinizi saygıyla selamlarım.

Ben belki de yapım ve kanaatlarım icabı usule ve şekle çok önem veren bir yapıdayım. Önce eleştirilerime Genel Kurul Başkanlık Divanından başlamak istiyorum.

Genel Kurulların gündemi. Barolar Birliği Yönetim Kurulunca saptanır. Bu gündemde değişiklik yapmak Divan Başkanının hakkı değildir. Eğer gündemde bir değişiklik yapılmak gerekirse, en azından bunun Genel Kurulun oyuna sunulması gerekir. Tetkik edilirse, gündemde Barolar Birliği Başkanının açış konuşmasından sonra Bursa Barosu Başkanının konuşması gelmektedir. Bursa Barosu Başkanı Sayın Divan Başkanımız kendisi nezaket kurallarıyla dahi gündemi değiştiremez.

Binaenaleyh, burada ilkin kehdisinin konuşma yapması gerekirken, açış konuşmasından sonraki asıl konuşmasını yapmak üzere Barolar Birliği Başkanına söz vermesini, gündeme oylarınıza iktiran etmeden yapılan bir değişiklik sayıyorum. Bu gibi usul hatalarına hiçbir zaman düşmememizi temenni ediyorum.

Bursa Barosu bizi ikinci kez misafiretmektedir, hatırladığım kadarıyla 1973 yılında olacak, bir kez daha misafir ettiler, o zaman da kendilerinden büyük ilgi gördük, o zamanki toplantı eski ismiyle Kız Enstitüsünde idi, bugünkü Kız Meslek Lisesi. Her nedense bu toplantıyı Uludağ'da Grand Otelde düzenlemişler. Ben bunları da eleştiriyorum. Birçok genel kurul toplantılarımız kamu kurumlarında oldu, İstanbul'a gittik Belediye Sarayında toplandık, Ankara'ya gittik Devlet Su İşleri Salonlarında toplandık, Sakarya'da gelenler bilir Ağır Ceza Mahkemesi Salonunda toplandık, gelin görün ki bir süreden beri Türkiye Barolar Birliği otellerde toplanıyor yahut da bazı sendikalarda toplanıyor.

Sayın arkadaşlar, biz bir turistik geziye çıkmıyoruz, toplantıların bir yıl Ankara'da, diğer yıl yurdun çeşitli yörelerinde olmasının bir mana ve amacı vardır. Bakınız şu salonda delege arkadaşlarımdan başka kim vardır, ön sırada oturan bir saygıdeğer misafirimiz var, onun dışında Yönetim Kurulunun arkasında Bursa Barosundan sadece karşılamada görevlendirilmiş bazı kişiler var. Halbuki bu toplantı şehir içinde münasip bir yerde yapılmış olsa idi, çok muhteberdi ki belki birkaç savcı, birkaç hakim, daha çok sayıda avukat ve avukat stajiyerleri gelir, benden çok önce konuşan çok değerli konuşmacıların zevkle dinlediğimiz konuşmacıların konuşmalarından nasiplerini alırlardı, ilgiyle izlerlerdi. Şimdi yine birçok evvelce konuşmalarımızı biz burada tekrar edeceğiz, tekrar dinleyeceğiz. Basından kimse

yok, efendim işte bundan ibaret kalacak. Halbuki bu toplantılarımızın böyle olmaması lâzım. Yalnız deklerasyon ilan etmekle bir yere varamayız. Barolar Birliği toplantılarının hatta adalet daireleri içinde yapılmasının çok kalıcı izlenimleri var. 10 uncu genel kurul toplantısından, siz gittikten sonra sayın delegeler, biz Sakarya'da sizlerin bıraktığı izlenimlerden çok yararlandık. Orada hakim, kâtip ve mübaşir, avukat ilişkileri bambaşka bir değer kazandı. Bunun mücadelesini evvelce de yapıyorduk, ama sizlerin güzel konuşmalarınız ve güzel kararlarınız bize orada güç ve kuvvetverdi. Şimdi buradaki izlenim de herhalde Yazıcı Otelin bu çatısında kalacak, öyle görünüyor.

Bu arada bizi davette bulunan teşekkür ettiğimiz Sayın Bursa Barosu Başkanına ve tertipleycilerine de bir eleştiride daha bulunmak istiyorum. Dün ak. m saat 7.15'ten itibaren barolarında kimse kalmamış. Bir gelen arkadaşım 5 bin lira ücret vererek buraya özel taksiyle çıkmış. Buraya geldiğimizde biz de, bir ay evvelinden yapılan rezervasyona rağmen büyük bir karmaşa içinde kaldık, bize lokanta salonunun altında bir başka yer teklif ettiler. Halbuki kendi görevlendirecekleri kişiler burada bulunsalar idi bizi otel personeli ile muhatap kılmazlardı. Bunlar benim samimi eleştirilerim, yalnız beylik sözlerle rastgele teşekkür etmek suretiyle geçmeyi hiçbir zaman içime sindiremediğim için söze buradan başlamama mazur görmenizi dilerim.

Yönetim Kurulumuz ve Barolar Birliği Başkanımız geçen yıl gerçekten güzel çalışmalar yapmışlardır. Ben raporu baştan sona kadar okudum, kendilerinin buradaki konuma metnini de aldım, hesap raporunu da inceledim. Bu çalışmaların, güzel çalışmaların daha üst düzeye tırmanmamasının sebebini ben Yönetim Kurulumuzun bünye olarak oluşturulan seçiminde buluyorum. Yani Genel Kurulumuzun olarak Sayın Tekinay'ın işaret ettikleri gibi öz eleştiride bulunarak genel kurul olarak bizlere buluyorum kabahati biraz da. Biraz açıklamak istiyorum.

Türkiye Barolar Birliğinin bir centilmenlik anlaşması vardır. Bu centilmenlik anlaşması uzun yıllardan beri hiç bozulmadan sürdürülmüştür. Bu centilmenlik anlaşmasına göre Yönetim Kurulunda İstanbul Barosu 2 üye ile temsil edilmesi gerekir, Ankara Barosu 2 üye ile temsil edilmesi gerekir, İzmir Barosu 1 üye ile temsil edilmesi gerekir ve diğer kalan üyelikler de diğer barolar arasında paylaşılır. Burada ben centilmenlik anlaşmasından söz ediyorum, buna hep uyuldu, rastgele bir anlaşmadan söz etmiyorum.

Geçen sene bu centilmenlik anlaşmasına her nedense uyulmadı, uyulmayacağı daha oylama devam ederken ayırımdan önce de belli olmuştu. Biz gayret ettik bu anlaşma bozulmasın, centilmenlik anlaşması bozulmasın dedik, çünkü büyük baro demeyeceğim, kendi çapımızda bu sıfatı kullanmadan başka sıfatlar kullanacağım, Türkiye'nin en eski barosu, sayıca en büyük barosu, ayrıca bugün öğrendiğime göre birçok hukuk

tarihi yönünden değerler taşıyan İstanbul'un Türkiye'deki avukat sayısının yarısına sahip olan bir baro, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunda temsil edilmesi gerekir. İstanbul Barosunu yok farzedemeyiz, yok farzetmek suretiyle de bir yere varamayız arkadaşlar. (Alkışlar)(Gürültüler)

Sayın arkadaşlarım, sataşmak isteyen arkadaşlarım benden sonra söz alabilir, eğer hukukun üstünlüğü diye tartışıyorsak müsaade edin konuşmamı yapayım, niçin bulunduğunuz yerden cevap vermek istiyorsunuz, rahatsız mı oluyorsunuz, gelin konuşun.

Sayın arkadaşlarım, yönetim kurulumuz eğer daha üst düzeyde bir çalışma yapamamış ise, ben bunun sebebini yönetim kurulunda ısrarla görevlerine baştan beri devam eden bazı arkadaşlarda buluyorum. Onların bu göreve talip olmaması lâzımdı. Bundan önce Sayın Faruk Erem zamanında, Sayın Atilla Savaş zamanında devam eden 4 tane üyemiz var, bunlar bir türlü aday olmaktan kendilerini alamıyorlar. Bunların itici gücü kalmamıştır, kendileri burada olduğu için rahatca konuşuyorum. Seçime saygılıyız, ama daha açıklayayım isterseniz. Bu 4 arkadaşımdan 2 si, eğer İstanbul Barosu delegelerine sayılan kontenjana uyum olmazsa seçimden sonra biz istifa ederiz dediler, ama oy ayırımından sonra neticeyi kabullendiler ve o istifa ederiz kelimesini unuttular. Hoş istifa etseler idi asil olarak seçilmeyen İstanbul delegelerinden yedekten en çok oy alan 2 arkadaş da bu sebeple yönetim kurulunda görev alırlar mıydı, ama onu da bilmiyorum.

Ancak, bunları neden söylüyorum, bunları kişisel olarak mı söylüyorum, yoksa bir şey mi var. Türkiye Barolar Birliğinin 70 milyon lira olan borcu, son yılın alacağı değildir. Bu geçen yönetim kurullarından beri devam eden lâkaydinin, görevi yapmamanın bir eseridir. Bu arkadaşlarımız yönetim kurulunda artık dinamizmi kalmadığı için başkanlara yeteri derecede güç vermedikleri için yeni seçilenler de onların paralelinde gitmek suretiyle yönetim kurulu dinamizmini kaybetmiş bulunuyor, bu sebeple söylüyorum.

Sayın arkadaşlarım, Türkiye Barolarının ve avukatların tek temsilcisi Barolar Birliğidir. Barolar Birliğinin muhatap olabileceği, Barolar Birliğinde yönetilmesi gereken davetleri alan her baro önce Barolar Birliği Başkanımızı haberdar etmelidir, en azından bu bir nezaket kuralıdır.

Şimdi Sayın Sav'ın konuşmasından öğreniyoruz, Sayın Tekinay da söyledi, raporda da var, Barolar Birliği bir davet alıyor hükümetten, parlamentodan, bu davette İstanbul, Ankara ve İzmir Barosunun da davet edildiği öğreniliyor. Raporun ilgili sayfasını okuyorum: Sayfa 31;

"Avukatlık Kanunu ile ilgili bir Adalet Bakanlığı çalışmasından benzer yazıların Ankara, İstanbul ve İzmir Barolarına da yazıldığı görülmüştür. Bakanlıktaki toplantıya katılmış, Bakanlıkta baroları Türkiye Barolar Birliğinin temsil etmesi ilke olarak kabul edilmiştir.

Türkiye Barolar Birliği, Ankara, İzmir ve İstanbul Barolarından temsilci almak suretiyle bir komisyon

oluşturulmuştur."

Sayın Barolar Birliği Başkanını özellikle kutlarım, ilke kararları bölümünde 3 tane ilke karardan söz ediliyor, ama bence geçen sene alınmış en güzel ve en önemli ilke kararı raporun 31 inci sayfaları arasında sıkıştırılmış olan bu karardır. Hiçbir baro Barolar Birliğinin yerini alamaz. İstanbul Barosu da, Ankara Barosu da, İzmir Barosu da bunu iyice bilmelidir ki, Türkiye 'nin, Türk barolarının bir tek temsilcisi vardır, o da Türkiye Barolar Birliğidir. (Alkışlar)

Bunu neden arz etmek istiyorum; bizim yok farzettığımız yönetim kuruluna seçmediğimiz İstanbul Barosu Başkanı Sayın Cumhurbaşkanı tarafından kabul edilmiştir. Gayet tabii Sayın Cumhurbaşkanı istediği kişilerle, barolarla ve gerektiğinde de Barolar Birliği Başkanıyla da görüşebilir. Ancak, eğer bu görüşme Türkiye Barolar Birliğinin konumu olan veya onun muhatabı olabileceği bir görüşme ise, biz bu davetin Türkiye Barolar Birliği Başkanına yapılmasını tercih ederdik. Bunun, Türkiye Barolar Birliğinin gerçek temsilcisi ve mercii elbetteki Türkiye Barolar Birliği Başkanlığıdır. ("Bravo" sesleri, alkışlar)

Arkadaşlar, şimdi geliyorum aidatlar konusuna; yuvarlak rakamlar söyleyeceğim, raporlar burada çünkü. 54 milyon lira keseneklerden alacağımız var, 15 milyon lira da ölüm yardımından, toplam olarak 60 milyon lira. Bu 60 milyon liranın yaklaşık beşte üçü Ankara ve İstanbul barolarından Barolar Birliğine gönderilmesi gereken

aidatlara ait. Bu kadar büyük alacak, ben eminim ki, müfredatı yok, hangi senelerden müdevver, 5 yıllık zaman aşımına tabidir, bir kısmı zaman aşımına uğramıştır. Eğer herhangi bir kanuni takibat yapılacak olsa, ilgili barolar zaman aşımı teskininde bulunabilir ve Barolar Birliği bu tahsil edemedikleri alacakları tahsil edemez.

Şimdi neden bu alacakları tahsil edemiyoruz; Denetleme kurulunda bulunan arkadaşımız raporlarında da belirtmişler, diyor ki denetleme kurulu raporunda; "Barolar Birliğinin eski aidatlarının tahsili için geçen yıllara göre daha büyük gayret sarfedilmiştir."

Yönetim Kurulu raporunu okuyun, alacaklarımız gitgide çoğalmıştır, bu borçlu baroların da borcu çoğalmıştır diyor. Denetim Kurulu raporu ile Yönetim Kurulunun kendi itirafı birbiriyle çelişkili. Ben denetim kuruluna bir zaman adaylığımı koydum kazanamadım, ama denetim kurulu raporunu düzenleyen arkadaşlardan bir tanesinin ne imzası var altında, ne de bu toplantıya gelmiştir, onu da parantez açarak söyleyeyim.

Sayın arkadaşlarım deniyor ki, baro aidatlarının tahsili için genel kurullar karar alıyor, bu kararlar yerine getirilmiyor. Sayın Nabi İnal arkadaşım önceki genel kurullarda çaresini söyledi, ben de arz ettim. Biz bir avukat olarak, bir vekil olarak bir başka şahsın vekâletini deruhte etsek yahut bize danışmaya gelince alacaklıya aman gidin ısrar edin, vallahi de billahi de ödeyin,

alın diye senelerce bekler miyiz arkadaşlar, görevlerimizi öyle mi yapıyoruz biz alacaklı vekili olarak, borçlu vekili olarak. Ne yapıyoruz; kanun bize ne hak vermişse onu kullanıyoruz. Barolar Birliği de şimdiye kadar alacaklarını neden tahsil etmiyor. 70 milyon lira alacağın yüzde 46 net faizle bankada tutulduğunu düşünün, yıllık 36 milyon Türk Lirası faiz getirir, ayda 3 milyon Türk Lirası yapar. Başka gelir gelmese bile şu alacaklar tahsil edilmiş olsa, bu 3 milyon liralık aylık alacakla barolarımızın, Barolar Birliğinin ihtiyaçlarını karşılamak mümkündür.

Raporda çok acı cümleler söyleniyor, yeni yapılan işhanındaki avukatların istifadesine sunulabilecek olan 4 katın veya dairenin satılması zorunluluğundan söz ediliyor. Burada sabahki oturumda İşçi Konfederasyonunun Sayın Genel Başkanı vardı, bugün asgari ücret olan 18 bin lira ile çalışan bir işçi, sendikasına bir yevmiye tutarında ücret ödüyor. Biz avukatlar olarak yılda 6 bin lira, ayda 500 lira ile bu işlerin halledilmeyeceği varsayımıyla hareket ediyoruz.

Sayın Sav da anlattı, bu iş rakamla olmaz, bunu biz de söyledik, bir katsayıya mı bağlanır, asgari ücrete mi bağlanır veya eşel-mobil sistemiyle mi olur, bir sistem getirmek lâzım bu konuya, ama barolardaki dolayısıyla Barolar Birliğindeki bu tutumla ne konursa konsun yine halledilemez. Sayın Tekinay'a soruyorum, şu kadar gelirimiz var diyor, acaba aidatlarının tamamını tahsil ediyorlar mı?

Birçok barolar tahsil etmiyor, halbuki ilgili maddede özel hüküm var, hiçbir şekilde mazerete dahi gerek yok, aidatını ödemeyenin kaydı doğrudan doğruya bir tebligattan sonra barodan silinir, kazanamadım, kazandım lafı da yok. Bu Barolar Birliği barolardan alacaklı olduğu gibi, barolar da kendi üyelerinden alacaklı, kendi üyelerinden paraları tam tahsil edebilseler Barolar Birliğine de barçlarını öderler. Sonra ölüm yardımı olarak doğrudan doğruya Barolar Birliğine gönderilmesi gereken bir parayı bir baro nasıl kasasında muhafaza edebilir, nasıl tutabilir.

Size Avukatlık Kanunundan bir hüküm okuyacağım;

Avukatlık Kanunu madde 62; Türkiye Barolar Birliği veya baroların organlarında kendilerine verilen görev ve yetkiyi her ne şekilde olursa olsun ihmal eden ve kötüye kullanan avukat Türk Ceza Kanununun 230 ve 243 üncü maddesine göre cezalandırılır.

Şimdi Barolar Birliği Başkanımız bence suç işliyor, bundan evvelki başkanlar da suç işledi. O zaman da söyledik, kendilerine verilen görevi yapmıyorlar, Baronun alacağını tahsil için burada genel kurul kararlarını beklemeye lüzum yok, bunda desteğe de gerek yok. Doğrudan doğruya bunu bir taahhütlü mektup yazmak suretiyle en azından icraya koymalı veya kendilerine daha önce bir taksitle ödeme şekli tebliğ ettikten sonra bunun tahsilini yapmalı. Eğer biz bu kendi haklarımızı kullanamıyorsak, kendi alacağımızı tahsil edemiyorsak, başkasının haklarını nasıl savunacağız, başkasının alacaklarını nasıl tahsil edeceğiz. Bu kadar gayri

ciddi şeyi. Ben yine dönüyorum bu Yönetim Kuruluna bir itici güç vermek lâzım, başka çare yok arkadaşlar.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Tekinay'ın konuşmasını büyük bir zevkle dinledim, diğer konuşmacı arkadaşlarımız Sayın Önder Sav ve Sayın Atilla Sav'ın da gerçekten zevkle izlediğimiz konuşmaları bizim bu yüksek rakımlı tepede aldığımız belki en iyi havayı bize teneffüs ettirdiler.

Ancak, ben Türkiye Barolar Birliğinde aykırı fikirleri genellikle çıkıp çıkıp konuşan bir arkadaşınız olarak bunun sıkıntısını çok çektim. Burada diğer Sayın Tekinay Beyin konuşmasını dinlerken kendime artık çok vakit ayırmayı, diğer konuşmacıların da değişik fikirleri burada dile getirdiğine şahit oldum. (Alkışlar)

Bu itibarla sözlerimi burada bağlıyorum. Hepinize saygılar sunarım efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim.

Burdur Barosundan Sayın Ali Şahin, buyurunuz.

AVUKAT ALİ ŞAHİN (Burdur Barosu)- Sayın Başkanlar, değerli meslektaşlarım, kıymetli konuklarımız; Efendim ben konuşmamı çok kısa keseceğim, yalnız her geldiğimiz dönemde bu olayın üzerine eğildiğimiz için üzüntü duydum. Ayrıca Barom da bizim görüşlerimizi behemahal genel kurula aksettir dedikleri için söz almış bulunuyorum.

Değerli meslektaşlarım, hukukun üstünlüğünden, adaletin bağımsızlığından, savunmanın ithamla başladığından, hak ve özgürlüklerin savunmanın tam yapılabildiği bir ortamda gelişebileceğinden çok güzel bahsettiler, aynen iştirak

ediyorum.

Yine değerli meslektaşımız Tekin Bey her yaptığımız toplantıda konuşur, hükte yapar ve çekinmeden içini döker. Takdire şayan bir durum. Tenkit ettiği arkadaşlarım da hiç alınmadan gayet tabii cevapını vereceklerdir. Şimdi ben yine Tekin Bey arkadaşımızın dokunduğu bir noktaya temas edeceğim. Çünkü Barolar Birliğimizden çok şey istiyoruz, ama maddi durumunu hiç düşünmüyoruz. Parasal durum bakımından çok bozuk bir durumu var. Bütçesi, yakınmaları bunu çok açıkca anlattı.

Efendim, bir hatıra demeyeceğim, Sakarya'daki toplantıda idi, bu konu yine dile getirilmiş idi. Barolar Birliği o zaman aidatların 15 liraya çıkarılmasını istediler, o tarihe kadar 10 lira veriyorduk. Hatırimda kaldığına göre, Adana Delegesi arkadaşımız çıktılar, çok azır, 30 lira olsun aidat dediler o tarihte, 1977 veya 1976 yılında. İstanbul Delegesi arkadaşım çıktı çok fazla dedi, 12,5 lira olsun. Çok merak ettim, küçük bir baronun başkanı olarak o tarihte şöyle konuşmuşum; Barolar Birliği acil bir talepte bulundu, Adana Barosu çok aşırı bir yük getirdi, acaba Adana Barosu yörük sırtından kurban mı kesiyor dedim. Çünkü Barolar Birliğinin hazırladığı levhaya baktım büyük bir borcu vardı. Kendisi de o arkadaşım bir dönem baro başkanlığı yapmış, o borcunu ödemiyo, ölüm yardımlarını ödemiyo, ama aidatlar 10 liradan 30 liraya çıksın, Barolar Birliğinin istediğinin iki mislini istiyor. Diğer arkadaşına bir şey söyleyemedim, İstanbul Barosundan olan

arkadaşıma. Dışarı çıktıktan sonra sordum, niçin 2,5 lira gibi çok az bir artış istediniz, İstanbul ki memleketimizin en büyük bir ticari merkezi, kazancı çok olacak avukatların. Siz de bir orta yol bulsaydınız dedim. "Ben İstanbul'a gittiğimde bütün genç avukatlar yakama yapıştırlar nasıl arttırdın bunu diye. Bizim orada yüzeyde avukatların üçte biri kazanç sağlar, fakat büyük kısım sıkıntı içindedir dedi. Ben oradaki arkadaşların durumunu bilmediğim için hak verdim.

Şimdi efendim, Barolar Birliğinin bu aidatların toplanmasında ne kadar kusurlu olduğunu bilemeyeceğim, ancak ben daha çok hatayı kendi barolarımızda buluyorum. Dikkat ediyoruz her yıl büyük barolar, daha doğrusu 100 üyeden fazla üyesi bulunan barolar borçlarını devamlı arttırıyorlar, ödemede çok cüzi artış var, ama borçları çok artıyor. Küçük barolar ki, bunların tümü 25'i bulmuyor, devamlı aidatını öder, bir kuruş borcu yok ve şimdi diyor ki bizim küçük barolarda bulunan arkadaşlarımız; biz de büyük barolar gibi bundan sonra aidatlarımızı göndermeyelim, yani af buyurun neden biz yükü taşıyacağız, büyük barolar niçin görevini yapmayacak diye söylerler.

Efendim, öğleden önce oturumda Sayın İstanbul Barosundan arkadaşımı dinledim, sevindiğim bir nokta oldu, eski delegesi gibi 2,5 lira arttıralım demedi, yani fazla arttırın dedi, yani bir gelişme olduğu muhakkak. O zaman paralar toplanmıyor, halbuki bizim Avukatlık Kanunumuzun 65 inci maddesi çok açık olarak yazıyor, hepiniz biliyorsunuz, ama okumakta yarar var.

"Baro yıllık keseneğini tebligata rağmen kabule değer bir sebep olmaksızın ödememekte direnenlerin adlarını yönetim kurulu kararıyla borçlarını ödeyinceye kadar baro levhasından silinir ve durum da ilgili yerlere bildirilir" diyor. Neresidir bu ilgili yerler; mahkemelere bildirilir, Türkiye Barolar Birliğine bildirilir, nerede iş yapıyor, kazanç sağlıyor ise her tarafa bildirilir. Bu arkadaşımın bir daha aidatını ödememesine imkân var mı? O zaman biz kendi görevimizi yaparken savsaklıyoruz. Herşeyden evvel suç bizdedir.

Barolar Birliği ayrıca hakikaten bu borcunu ödemeyen bu barolar üzerine gerekli yasal işlemi yapmıyor, yapması şart, kırılabilirler, oy vermeyebilirler, ama herhalde iyi çalışan, dürüst çalışan insanlara aklîselim muhakkak ki yardımcı olacaktır.

Bu bakımdan şimdi okuduğum çalışma raporunda bir formül bulunsun bu ödemelerin yapılması için deniliyor. Ne yapacağız bu formülü, eğer kanun yetersiz kalıyorsa kanun teklif edilecek, bir kanun çıkartacağız, baro aidatını ödemeyenleri barodan atacak. Yahut da mevcut elimizdeki yasayı bütün barolarımız, başkanlarımız ve yöneticilerimiz tatbik edecek ve bu dertten kurtulacağız. Barolar Birliğinin sorunu çok önemli, fevkalade çalıştı, çok güç dönemde başarılı çalışmaları var, takdir ediyoruz. Dar bir boğazdan geçtik, hâlâ da boğaz bitmiş değil, ama elinde parası yok, güzel bir inşaata başladılar ve bunun katlarını satacağız diyorlar veyahut da satmak zaruretinde kalacağız diyorlar.

Çok güç bir şey ve bu bizler için de yüzkarası olur. O bakımdan benim samimi temennim, herşeyden evvel baro başkanı ve baro yönetim kurulundaki arkadaşların aidatların toplanmasında ve Barolar Birliğine görevlerini yapıp borçlarını ödemekte yardımcı olsunlar. Buna kesin bir karar almak zaruretindeyiz.

Hepinize saygılarımı sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim.

İzmir Barosundan Sayın Atabay, buyurunuz.

AVUKAT GÜNEŞ ATABAY (İzmir Barosu)- Sayın başkanlar, sayın meslektaşlarım;

Dile getirmek istediğimiz konular çok, özellikle savunma mesleğine, dolayısıyla barolara ve Barolar Birliğine getirilmiş olan kısıtlı çalışma şekilleri ile yargının bağımsızlığı zedelenmiştir diyoruz. Bu görüşlerimizi önceden konuşmuş olan Birlik Başkanımız açış konuşmasında, Sayın Atilla Sav ve Önder Sav konuşmalarında uzun uzun ve gerçek olarak dile getirdiler. Aynı şeyleri bir kez daha tekrarlamayı gerekli görmüyorum. Konuşmalarına ve düşünce ile isteklerine gönülden katılıyorum. Yalnız ilave etmek istiyorum ki, bu görüşler çok güzel, değerli görüşler. Ancak, bunların gerçekleştirilmesi için çalışmalar yapılması gerekiyor. Bu çalışmaların geçmiş dönemde eksik olarak gördüğümüz Barolar Birliği Yönetim Kurulunca yerine getirilmesini kendilerinden bekliyoruz.

Ekonomik komularda çıkan yasalar, kararnameler ve tebliğler ilgili meslek kuruluşlarında oldukça ağır bir

şekilde eleştiriliyor, yol gösteriliyor ve yol gösterilerin yerine getirilmesi için de gerekirse hükümete bile muhtıra verecek durumlara geliyorlar. Biz ise ancak görüş belirtiyoruz, görüşlerimizi açıklıyoruz, ama bunları hayatiyete geçirecek işlemleri yapmıyoruz. Bunu hepimizin bir eksigi olarak görüyorum ve raporda bu konuda da eksik gördüğüm için bu konuyu eleştiriyorum.

Temel yasalar, hukukdüzeni yazboz tahtasına döndürüldüğü bu ortamda, temel yasalarda da değişiklik yapılıyor. Hatta Sayın Tekinay'ın Medeni Kanun konusunda söylediği gibi son olarak verilen tasarılar veyahut taslaklar Bakanlıkta veyahut ilgili yerlerde, bilemiyoruz nerelerde olduğunu, çünkü raporda da gizli bir şekilde hazırlanıyor deniyor, bir kez daha değiştirilip yapılan kanun bozuluyor, bir kez daha yapılıyor beğenilmiyor, bir kez daha bozuluyor. Bunların önlenmesi için gerekli yerlere duyuracak olan kuruluş, biz hukukçuların kuruluşları olan barolardır, Barolar Birliğidir. Hatta bir anımı anlatmaktan geçemeyeceğim; İzmir'de Sanayi Odasındaki bir meslek kuruluşunda kendi kuruluşunu avukat olarak temsil eden bir meslektaşım telefon etti, "Başkan icra iflas Kanunu değiştiriliyormuş, Ticaret Kanunu değiştiriliyormuş, baro olarak, Barolar Birliği olarak görüşleriniz varsa, bu görüşlerinizi bana iletin, meslek kuruluşuna, sanayi odasına yansıtayım bir beraberlik olsun" dedi. Böyle bir kanun taslağı hazırlığı bize ulaşmamıştı, zanhe diyorum Barolar Birliğine de ulaşmış değil. Bunu hazırlayanlar kimler, yetkisiz, tabirimi maruz görün, bilgisiz.

kişilerin hazırladıkları kanunlar bir kez daha değiştiriliyor. Onun için diyoruz ki, istiyoruz ki, Barolar Birliği bu ana kanunlarda hazırlıklı olsun, bunların gündeme geldiğinde derhal hazır ve değiştirilmesi gereken değişiklikleri de yaparak hazırladığı taslağı yahut tasarımı, ki kanun bu görevi de veriyor, ilgili yerlere versin.

Hep söylüyoruz, fakat sonucunu alamıyoruz, biraz önce konuşan arkadaşlarımız da söylediler, aidatlarımızı toplayamıyoruz, aidatlarımızı ödeyemiyoruz diye. Bunu toplamak bizlerin elinde, baro başkanlarının elinde. İsteyen baro başkanları bunları rahatça topluyorlar ve ödemelerini yapıyorlar.

Bu arada İzmir Barosu olarak şunu söylüyorum; bizim Barolar Birliğine ölüm yardımı borcumuz kalmamıştır, zannediyorum yanlışlıkla varolarak gösterilmiş, herhalde düzelterekler.

Sözlerimi daha fazla uzatmak istemiyorum. Yalnız Sayın Atilla Sav bir öneride bulunmuştu, bu öneriyi ben bir kez daha şu şekilde olması için tekrarlıyorum. Barolar Birliği ilkeleri doğrultusunda genel kurulda dile getirilen konuşmalar yapılmıştır. Bunları bir araya getirip görüş tespitiyle ilgili mercilere ulaştırılması ve kamu oyuna duyurulması için yönetim kuruluna yetki verilmesini öneriyorum.

Hepinize saygılar sunarım. (Alkışlar)

BASKAN- Teşekkür ederim.

İstanbul Delegatesi Sayın Güven Kurtul.

AVUKAT GÜVEN KURTUL (İstanbul Barosu)- Sayın Divan, sayın başkanlar, sayın misafirler ve sayın meslektaşlarım;

Barolar Birliğinin bu kongresinde de yine geleneksel olarak karamsar, kötümser ve tek yönlü olarak hazırlanmış bir çalışma raporu ile ve bu istikamete doğru götürülerek bazı maksatlara doğru bu kongreden yararlar sağlamak için bir çabanın yapıldığı bir ortam teşhis etmiş bulunmaktayım şahsen.

Muhterem arkadaşlarım, maalesef bir meslek teşekkülü olan barolarda meslektaş hüviyetinden ziyade politikacı hüviyetinin ağır bastığı birtakım çabalar daima görülmektedir. Bu, bütün meslek teşekküllerinde günümüzde görülmektedir ve buna gerekçe olarak da baskı grubuyuz, efendim bizlere olağanüstü birtakım görevler, kanunlarda yazılmamış kendiliğimizden ihdas ettiğimiz birtakım görevler tevdi edilmiştir. Düzeni, rejimi şunu bunu bu kongrelerde kıyısından kögesinden istediğimiz istikametlere doğru çekistirmekle sanki kendimiz görevlendirilmişizdir. Bütün bu şahsi duygusal ve politik, maalesef meslekten ziyade politikacı ve ben de biraz onu da açıklayayım o hüviyette olan bir arkadaşınızın maalesef. ("Belli oluyor, belli oluyor" sesleri, gürültüler)

Tabii, ötekiler gibi bu da belli olacaktır. Bu itibarla ben hiç olmazsa bundan sonraki kongrelerde bu toplantıların benden evvel konuşan arkadaşlarıma gayet güzel olarak aidat meselelerinde, Medeni Kanunun hazırlanmasında, baro ve adliye binalarının içinde bulunduğu sıkıntılar,

kendi basit meselelerimizi halledememiş bir topluluk olarak daha büyük birtakım meseleler içerisinde bu kongreleri sürüklemenin doğru olmayacağını da benden evvel konuşan arkadaşlarımla konuşmaları ve sükûnet içinde bu toplantının o konuşmalar yapılırken cereyan etmesi gayet güzel ispat etmiştir.

Muhterem arkadaşlarım, faaliyet raporu; hedefi belli olmayan bir muhataba karşı birtakım hukuk, savunma, demokrasi notları ihtiva eden sanki bir kamu hukuku ve ceza hukuku derlemesinden ibaret olduğu kanaatindeyim çalışma raporunun. Efendim savunma şöyledir, işte galile işkenceye karşı şöyle direnmiş, yani bundan evvel arkadaşlarımla da belirttiği gibi elbetteki kimsenin inkâr edemeyeceği tüm hukuk olarak eserlere mal olmuş, asırlarca mücadelesi yapılmış konuları çalışma raporunda açıkça maksadı ve hedefi bir türlü belirtilemeden bir sıkıntı içerisinde sıralanmış bulunuyor. Bu sıralamalar içerisinde bazı Birliğimizin görüşüne göre diyerek de bazı saptamalar, bazı kurallara atıflar yapılarak yine aynı şekilde savunma şöyledir, savunma böyledir şeklinde bir ürkek ifadelerle açıkça bundan evvelki, 1980 senesinden evvel olduğu gibi daha açıkça hedef belirtilmeden dokunup geçilerek kendilerine göre bir hava oluşturmak ve akabinde de kongrenin yayınlayacağı bir bildiriyle şu arkadaşlarımla dediği gibi, dağın köşesinde basından uzak, adliyecilerden uzak, halktan uzak kavanozun içerisinde bir bildiri neşrederek kendilerine göre bir maksadın

istihsaline doğru götürmek istemektedirler. Bunlar ayan beyan olayları görenler için ortada olan bir vakiadır. İster benimseyelim, ister beni de suçlayın o ayrı bir mesele muhterem arkadaşlarım. Bu teşhis doğrudur.

Şimdi işkence konusuna gelelim...("Yanlış, yanlış" sesleri)

Olabilir tabii, subjektif kendi görüşümü söylüyorum.

İşkence konusuna gelelim, arkadaşlar işkence dünyanın her yerinde var ve her zaman var. ("İşkence bizde de olsun mu" sözleri, gürültüler)

Müsaade buyurun, bir dakika sayın arkadaşlarım, ama önce siz söz hakkına saygı gösterin, hoşgörü. Demokrasi diyor ki, ülkemizde demokratik yaşam henüz gereken işlemlere kavuşmamıştır, tabii kavuşmamış, dinlemiyorsunuz ki, faaliyet raporu böyle diyor.

Şimdi muhterem arkadaşlarım, işkenceye kim karşı olmaz, yani burada bunun aksini kalkıp da kim savunabilir. Ancak işkence, yasa dışı uygulamalar ve işkence yaygın hale gelmiştir. Rapordan aldığım notlar buradadır, Başkanın raporunda olsun, çalışma raporunda olsun ve diğer konuşucular olsun, sanki Türkiye bugün ana meselesi işkence, yani bir Breziya, bir Arjantin onbinlerce kişi bir günde kayboluyor, işkencehaneler kurulmuş veya orta çağdaki bir Galile'nin, dünya yuvarlaktır diyen bir adamın uğradığı akıbetlerin yaşandığı bir memleket. İşlenen konu budur arkadaşlarım.

Şimdi Türkiye'de elbette ki poliste, sorgulamada işkence vardır, elbetteki buna da dokunulabilir, ama buraya gelip de Barolar Birliğinde eski Birlik Başkanlığı yapmış, Ankara'da Baro Başkanlığı yapan, faaliyet raporunda, açılış konuşmasında özellikle üzerinde durulmak hiçbir şekilde muhterem arkadaşlarım üzerine kılıf geçirmeye çaba sarfedilecek bir davranış değildir, eğer burada samimi bir hukukçu olarak düşünüyorsak. Bu ard maksatlı, muayyen dünya çevrelerinde, Avrupa Konseyinde...

AVUKAT ATILLA SAV (Ankara Barosu)- Açık konuş.

AVUKAT GÜVEN KURTUL (Devamla)- Ben açık söylüyorum her şeyi. (Gürültüler)

BAŞKAN- Müdahale etmeyin efendim, lütfen, lütfen efendim.

Cevap hakkınız vardır efendim, cevap hakkı tanıyacağım.

GÜVEN KURTUL (Devamla)- Ben de oradan söz atabiliyordim, faaliyet raporunun dışına çıkıldı, içine girildi, hiç ağzımı açmadım.

BAŞKAN- Sayın hatip, karşılıklı konuşmayalım.

AVUKAT KÂMİL PAPİLA (Zonguldak Barosu)- Sıranızda niye konuşmadınız?

AVUKAT GÜVEN KURTUL (Devamla)- Sıramda konuşmamamın ne maksadı var, sıramda da konuşsam bunları söyleyecektim.

Arkadaşlarım şimdi muayyen bir mekanizma işliyor, Avrupa'da işliyor, burada işliyor, Türkiye'de işkence var;

Bu propagandalara karşı şu meslek teşekkülü aynı şekilde sanki yaygın, devamlı devlet tarafından desteklenen sistemli bir işkence memleketiymiş havasını yaygınlaştırmak için burada bu konu maalesef hacminden çok, cürmünden çok mahiyetinden çok gözönüne, projektörler önüne getiriliyor ve böylece muayyen çevrelere malzeme sağlanmak isteniyor. Bu olay bundan ibarettir. Yoksa iyi niyetle, elbetteki sorgulama açık olmalıdır, elbetteki savunma her safhada yer almalıdır, bunlar bundan evvel de ileri sürülecek meselelerdi, bugün de ileri sürülecek meselelerdir. Fakat bugün Türkiye'nin olağanüstü şartlar içerisinde bulunduğunu bir hukukçu olarak, toplum bilimiyle uğraşan kişiler olarak hiçbir zaman gözardı edemeyiz.

Hukuk nedir; hukuk, biraz evvel konuşan Ankara Baro Başkanının dediği gibi toplumun ihtiyacı ve çıkarı için konulur dedi, hukuk lüks değildir, hukum tüm, kavanoz içerisinde cenazeden cenazeye okunacak manası bilinmeyen bir şey değildir, anlamadınız, anlatmak lâzım.

Şimdi bugün olağanüstü şartlar içerisinde olan Türkiye'de yarısından fazla vilayetlerde sıkıyönetim var, bir kısmında olağanüstü durum var. Geçen hafta ayrılıkçı kuvvetler, televizyonda takip ediyoruz, onbaşığı, gediklisini; yüzbaşısını öldürüyorlar. Ondan evvel Erzurum'da baskın yapılıyor. Hâlâ kaynayan bir kazan var. Biz bu konuları, biz Baro Başkanımızın da dediği gibi, ölenlerin, bugün yetim kalanların banki hakları, hukukları, yaşama hakları yokmuş gibi onları bir yana atıyoruz, sadece sanık avukatlarının

şurada bir sohbet toplantısı yapılıyormuş gibi cezaevlerinde yatanlara deniyor ki, cezaevinde yatan genç insanlar topluma kazandırılmalıdır. Kimdir bu genç insanlar, bana açık konuş diyorlar, kimdir arkadaşlarım genç insanlar; genç insanlardan kasıt, bu bölücü, parçalayıcı kişilerdir, ideolojilerin kurbanı olmuş kişilerdir, yapmayalım. Şimdi af deniyor, 1974 yılında da af çıktı ve arkasından 1980 yılına gelinde, işte o genç insanlara yapılan en büyük kötülük bu olmuştur. 1974 yılında da o genç insanların arkasında destek olundu ve dışarıya çıktılar, uyanmadan, daha derlenip toparlanmadan çıkarılan bir af sanki onların mağdur oldukları, genç insanlar içeride işkence görüyor, genç insanları kurtaralım şeklinde onlara arka çıkarak, onları haklı göstererek tekrardan topluma çıkarmamız, arkasından Türkiye'nin ve demokrasinin ve savunmanın ve hukukun çok daha büyük askerî bir müdahale ile bir müddet için askıya alınmasına neden olmuştur. Esasen, savunmaya, hukuka, hakka bu şekilde savunmanın, hukukun ve hakkın hakkından gelmek isteyenlere sahip çıkılarak savunmanın ve hukukun yanında yer almadığımız ortaya çıkmaktadır.

Muhterem arkadaşlarım, pişmanlık yasası da bugün batı Avrupada olan bir şeydir. Pişmanlık yasası da öyle burada söylendiği gibi yok insanlar satılacak, insanların yüzleri değiştirilecek; bütün bunlar arkadaşlarım maalesef biraz evvel söylediğim gibi bu işkence edebiyatının af...

AVUKAT KEMAL GÜRSEL (Gaziantep Barosu)- Pişmanlık yasası nasıl?

GÜVEN KURTUL (Devamla)- Evet, pişmanlık yasasının daha çıkmadan basında akisleri vardır, çocuk bülbül gibi kalkıp ifade veriyor, işkence ile mi ifade veriyor. Suriye'de eğitildim diyor, Irak'a geçtim diyor, Ermeni bilmem kim bilmem ne dersi verdi bize diyor. Huduttan girdim diyor, bunlar pişmanlık yasasının çıkmadan evvelki ürünleridir. Konuşmasınlar mı yani, onu mu istiyorsunuz muhterem arkadaşlarım, yani memleketi bu şekilde daha da sıkıyönetim içerisinde mi devam ettirelim, çok rica edeceğim. Hukuku, sorumluluklarımız içerisinde, hukuku içinde bulunduğumuz şartlar içerisinde, ama düze çıkalım, şu memleketin bu silahlı mücadelesi sona ersin. Elbetteki her fikir Dekart'ın veya başka bir düşünürün dediği gibi, savunma hakkını, evet fikrimde taraftar değilim diyor, ama savunma hakkını yapabilmem için, yaşayabilmen için seninle beraberim diyor. Biz bu zihniyette kimseleriz. Burada Barolar Birliği gibi bir kongrede meselelerin çok daha derinine, nedenine arkasına önüne bakarak, yoksa böyle burada tür hukukçu olarak kavanoz içinde çıkıp da savunma hakkı frenleniyor, şöyle yapılıyor, sanki memleket normal bir düzendeymiş gibi konuşmalar yapmak ve Barolar Birliğini o istikamete doğru çekştirmek benim kanaatimce en basitiyle bir gaflettir, bir hiyanet olmasa bile gafletle ifade edilebilecek bir durumdur.

Muhterem arkadaşlarım, ben bunu rica edeceğim. Bugün memleket demokrasiye doğru gitmektedir. Faaliyet raporunda deniliyor ki, efendim ülkemizde demokratik

yaşam henüz yaşam henüz gereken işlerliğe kavuşmamıştır. Bundan evvelki kongre 19 Şubat 1984 tarihinde yapıldı, ondan sonra 25 Mart 1984 tarihinde bir mahalli idareler seçimi yapıldı, ana kentlerde ilçelere gelinceye kadar belediye meclisleri kuruldu. Mahalli idareler demokratik ve hukuk rejimine göre bir adım daha atılarak seçimle gelenlere teslim edildi. Niçin bu şekilde yapılan müspet adımlar görülüyor, bunun dışında memleket sanki devamlı bir karanlık içerisindeymiş gibi siyah gözlüklerle bütün memleketin gelişmelerini takip ediyoruz.

Ben sözlerime daha fazla devam etmek istemiyorum, zaten işlemek istediğim konunun temeli budur ve maalesef meselenin de zaten esası budur, şu anki kongremizin de meselesinin de esası budur. Benim temennim, Barolar Birliğimiz politik heveslerini gitsinler partilerde, başka yerlerde derneklerde takdir etsinler. Şu meslek teşekkülünü 1980 yılından evvel olduğu gibi rica edeceğim, barolarımızı veya başka derneklerimizi kendi siyasi ve şahsi hislerimize, ihtiraslarımıza çekirtmeye gitmeyelim. Kara gözlüklerimizi çıkaralım, olayları bir hukukçuya yakışacak şekilde objektif ve bütünüyle meseleyi bütünüyle kavrayacak şekilde değerlendirelim.

Hepinizi saygıyla selamlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim.

Sayın delegeler, bu arada bir konuyu belirtmek istiyorum; malumunuz Denetim Kurulu üyeleri için yarın seçim yapılacaktır Bursa Adliyesi Baro Odasında seçim sandığı

kurulmuştur. Aday olmak isteyen arkadaşlarımızın isimlerini Başkanlığımıza bildirmelerini rica ediyorum. Çünkü birer dilekçe ile seçim yasası gereğidir bu, seçim kuruluna iletceğiz.

Bir de bu meyanda bir mesaj gelmiştir, başarı dileklerini ihtiva eden, müsaadenizle okutuyorum:

Sayın Avukat Teoman Evren

Türkiye Barolar Birliği Başkanı

Uludağ/BURSA

Sayın EVREN,

Türkiye Barolar Birliğinin 18. Genel Kurul Toplantısına nazik çağrınıza teşekkür ediyorum. Sizlerle birlikte olamayacağım için üzgünüm. Genel Kurulunuza başarılar diliyorum, başta siz olmak üzere bütün üye arkadaşlarıma yürekten sevgilerimi, saygılarımı sunuyorum.

Erdal İNÖNÜ

Sosyal Demokrasi Partisi

Genel Başkanı

(Alkışlar)

AVUKAT MUSTAFA NURİ TÜZEL (İstanbul Barosu)- Çok rica ederim Sayın Başkan, buna alet olmayınız.

BAŞKAN- Gelen herşeyi okuyoruz efendim.

AVUKAT MUSTAFA NURİ TÜZEL (İstanbul Barosu)- Hayır efendim, burası Barolar Birliği toplantısıdır, bu tip telegraflara yer verilmez.

BAŞKAN- Bir kutlama, içinde politika yok, hepimize

sağlık dileklerinde bulunuyorlar.

Buyurun Sayın Enver Arslanalp.

AVUKAT ENVER ARSLANALP (İzmir Barosu)- Efendim, kongre öylesine bir noktaya geldi ki, bir arkadaşımınla konuşurken gayet güzel gidiyor, nasıl ne konuşulacak diye sözkonusu edildiği zaman ben dedim ki, şunları şunları söyleyeceğim ve hiçbir zaman polemik havasına da girmedi kongre. Bunu keşke söylemeseydim, nazar değdi galiba ve hem de çok adi bir şekilde nazar değdi.

Türkiye Barolar Birliğinin 1969 senesinden bu yana genel kurullarda bir arkadaşımızın böyle bir konuşma yaptığına ben şahit olmadım. ("Bravo" sesleri, alkışlar)

Bu genel kurulu maksatlı hareket etme, bilmem ne yapma, yok şu, yok bu diye kimse söylemedi. (Gürültüler)

BAŞKAN- Lütfen siz de müdahale etmeyin efendim.

AVUKAT EMİN BALTAOĞLU (İstanbul Barosu)- Adi sözünü geri al.

AVUKAT ENVER ARSLANALP (Devamla)- Lütfen okuyun efendim benim söylediğimi...

BAŞKAN- Sayın hatip, sayın hatip...

AVUKAT EMİN BALTAOĞLU (İstanbul Barosu)- Sözünü geri al.

AVUKAT ENVER ARSLANALP (Devamla)- Lütfen okuyun konuşmamı, ben ağızdan çıkanı gayet iyi biliyorum.

BAŞKAN- Sayın hatip, bu adi sözünü hangi anlamda kullanıldı, lütfen açıkla mısınız.

AVUKAT ENVER ARSLANALP (Devamla)- Şimdi efendim şununla başlamak istiyorum ben. Türkiye Barolar Birliği Sayın Başkanına ben demiştim ki, ("Adi" lafını geri al sesleri, gürültüler)

Şu genel kurullarda yapılan konuşmaların zabıtlarını lütfen yayınlayın, herkes ne konuştuğunu görsün. ("Adi sözünü geri alsın" sesleri, gürültüler)

BAŞKAN- Açıklatacağım efendim, adi lafının ne olduğunu açıklatacağım, müsaade edin efendim. Açıklatacağım ve gerekirse gerekli önlemi alacağım, yalnız müsaade edin de biz de görevimizi yapalım.

Sayın hatip, bu adi sözülle neyi kastettiniz, nedir mahiyeti?

AVUKAT ENVER ARSLANALP (Devamla)- Hiçbir şahsı kastetmiyorum.

BAŞKAN- Yani herhangi bir arkadaşına raci değil mi bu? Lütfen biraz açıklayın.

AVUKAT ENVER ARSLANALP (Devamla)- Mevcut havanın gerginliğinden bahsediyorum, şimdiye kadar alışılmamış olan gayet nezih şekilde olan, hangi fikirde olursa olsun, bu fikirlerin burada dile getirilmesine şahit olan bir arkadaşınız olarak diyorum ki, şimdiye kadar böyle bir şey olmadı, böyle bir polemik olmadı ve bu polemigi ben çok adice buluyorum. Çünkü biz polemik yapmak için buraya gelmedik. Siz nasıl burada fikirlerinizi söylüyorsanız, nasıl bizleri burada itham ediyorsanız, nasıl belirli maksatlara

alet olduğumuzu söylüyorsanız, biz ise bunun tam dışında bir tutum içinde bulunuyoruz ve hiçkimseyi itham etmiyoruz. Sizin fikirleriniz kendinize ait, bizim de fikirlerimiz kendimize ait. Onun içindir ki, söze başlarken tekrar ediyorum;

Bu zabıtlar yayınlanmalıdır ve bu zabıtları derhal yayınlamanız lâzım gelir ve geçmiş genel kurul zabıtları da yayınlansın. Bakınız, İstanbul Baro Başkanının başına söylememiş bulunduğu bir sözden dolayı bir hadise gelmiş, neden gelmiş, eğer elimizde yayınlanmış bulunan o zabıtlar bulunmuş olsa idi biz gerçeği daha iyi anlamış bulunacaktık. Biz komisyon toplantısında Sayın Başkan bana karşı, siz genel kurulda böyle konuşmuşunuz demişti, ben ise ona karşı hayır ben böyle konuşmadım demiştim. Şimdi öyle bir şey ki, bu bir taraftan böyle söyleniyor, öteki taraftan böyle söyleniyor. O taktirde aktüel bir duruma gelmiştir, bu zabıtlar yayınlanmalıdır, evvela bunu söylüyorum.

Efendim şimdi bütün bu havayı değiştirecek olan, tabiatıyla bir konuya bendeniz girmek istiyorum. Şu konuşmalardan kendiliğinden bir iş bölümü çıkıyor ortaya. Raporun çeşitli yönleri çeşitli arkadaşlarımız tarafından dile getiriliyor, eleştiri yapılıyor, uyarıda bulunuluyor, bazı şeyler söyleniyor.

Ben raporun, uluslararası hukukla ilgili olan kısmına temas etmek istiyorum. Tabiatıyla bu uluslararası hukuktan arkadaşlarımızın da dile getirmiş bulunduğu insan hakları evrensel beyannamesine atlamak da istiyorum.

Neden bu böyle. Son zamanlarda İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi bizim memleketimizde sanki sadece 1948 senesinde yayınlanmış bulunan bir evrensel beyanname varmış gibi sadece o varmış gibi bir tutum içinde oluyorlar. Bizim görüşümüze göre bu eksik. Türkiye Barolar Birliğinin hukuk düzenimiz içinde sistematığın tam yerine oturtulması lâzım geldiği kanısındayım. Zaten bunu yaparsak o zaman şu veya bu şekilde yapacağımız olan mücadelelerde dayanacağımız olan hukuksal dayanaklar daha belirgin hale gelir. Benim görmüş olduğum şey şu;

Diyoruz ki, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, peki 1948 senesinde kabul edilmiş bulunan bu İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ki, meclisimiz tarafından onanmıştır, bu kadar mıdır bu, bunu genişleten, bunu tamamlayan başka beyannameler, sözleşmeler yok mudur, var. O takdirde biz bunlara dayanmak için ne yapmamız lâzımdır. İşte burada Türkiye Barolar Birliğinin bir eksikliği çıkıyor. Kendilerinin yayınlamış bulunduğu bazı basın bültenlerinde, beyanlarında bu eksiklik kendini göstermektedir. Bunun tamamlanması için Türkiye Barolar Birliğinin 9 uncu Yıldönümü dolayısıyla yayınlamış bulunduğu bir bildiriye şunlara temas edilmiş bulunmaktaydı ve özellikle parlamentoda şu Birleşmiş Milletler sözleşmelerinin onanması gerektiği önerisinde bulunulmuştu. Onlardan bir tanesi; 1976 tarihli Ekonomik Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesidir.

İkincisi, 1976 tarihli Medeni ve Siyasal Haklar

sözleşmesidir. Şimdi bunlar nedir, bunlar üzerinde eğer açıklayıcı bir şeyde bulunmazsak, o zaman mesele tam aydınlığa kavuşmaz ve bizim de buradaki gürültü ve patırtılarımız devam eder gider. Birleşmiş Milletlerin kabul etmiş bulunduğu ve bizim de o kabulde oyumuz bulunan şu Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi aynen size teker teker okuyarak zabta geçirilmesini yeğliyorum.

'İrk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasi veya başka kanaatlar, millî veya sosyal menşei, servet, doğu veya sosyal durum ayrımı yapılmaksızın hakların kullanılması" Bunlara ilaveten; "dava hakkı, düşünce özgürlüğü, ifade özgürlüğü, yasal eşit işlem, özel hayata saygı" hep bunlar bu Medeni ve Siyasi haklar sözleşmesinde yer alıyor ve üstelik de bugün güncel hale gelmiş olan savaş propagandasının yapılmaması. Şimdi eğer biz şu Evrensel İnsan Hakları Beyannamesini ilk kabul edileni ile bunların da onanmasını yapmış bulunsaydık, belki bizim hukuk sistemimizde, ki belki değil muhakkak, aksaklıklar işte burada dile getirilmiş bulunan bir sürü, bazı arkadaşlarımız kabul etmiyor, ama bir sürü aksaklıklar, kısıtlamalar, demokratik düzenden tam manasıyla işlerliğini kaybetme meseleleri bu sözleşme ile kabul edilir ve belki di imkân dahiline girmezdi ve bizim karşımıza bu sözleşme kabul edilmemiş olduğundan dolayı sanki bütün milletlerde de aynı şekiller varmışçasına bir durum yaratılmazdı.

İkinci bir mesele; bugün Sayın Başkanın bize dile getirmiş bulunduğu gibi, iktisadi konularda bir sürü

kararlar alınmakta. Bu iktisadi konular ve mali konular hukuku ilgilendirmiyor mu. Bugün bazı memleketlerde hukuk, iktisat bilimleriyle birlikte okutulmaktadır. Eğer biz hukukçu olarak bu iktisat bilimlerini bilmezsek, hangi hukukun savunmasını yapacağız. O takdirde o zaman demiştik ki, Birleşmiş Milletlerin Kabul etmiş bulunduğu sözleşmelerden bir tanesi de devletlerin, 1974 senesinde devletlerin ekonomik hak ve görevleri sözleşmesi. Bunun tabii ayrıntılarına burada girmek istemiyorum, ama şunları söylemek istiyorum ki; devletlerarasında çeşitli saldırmazlık, içişlerine karışmamak, karşılıklı yarar, barış içinde yaşama, anlaşmazlıkların barışçı yoldan çözümü gibi ilkeler çerçevesi içinde kabul edilmiş. Bunu kabul etmeyen memleketlerin sayısı 6, istinkaf etmiş bulunan, çekinsek kalmış olan memleketlerin sayısı 13, bizim de kabul etmiş olduğumuz memleketler arasında bulunmaktayız biz.

Şimdi eğer 1978 senesinde Türkiye Barolar Birliğinin önerdiği şekilde bu sözleşmeler, bu Birleşmiş Milletlerin kabul etmiş bulunduğu sözleşmeler ki, bizim de kabul önerimiz vardır, kabul edilmiş bulunsaydı, bugün şu devletlerin hak ve menfaatlari ödevleri meselesi daha somut hale gelmez miydi ve bütün bugün hepimizin üzerinde bir bunalım diye yaşamış olduğumuz şu ortam daha açıklık, daha berraklık kazanmaz mıydı, bazı ilkelere bağlanmaz mıydı, bunların gerekleri yerine getirilmez miydi? O itibarla ben diyorum ki, madem ki uluslararası hukuk meselesine temas edildi, Türkiye Barolar Birliğinin vazifelerinden bir tanesi de

ileriye dönük hukuk kurallarının uluslararası en büyük teşkilat olan Birleşmiş Milletleri kabul etmiş olduğu bu sözleşmelerin bizim hukuk sistemine de girmesini istemekten başka bir gayemiz ve çaremiz de yoktur. Ancak bun a ol-
duktan sonradır ki, daha ileriye doğru gitmek sözkonusu olacaktır.

Şimdi daha bir konuya temas etmek istiyorum ve sözlerimi bitirmek istiyorum. Madem ki İnsan Hakları Evrensel Beyannameesi ve arkadaşlarımız bunları dile getirmiş bulunmakta. Türkiye Barolar Birliğinin kuruluşundan bu yana hiçbir zaman hangi iktidar olursa olsun, onun yörüngesinde, ki geçen sefer de bunu söylemiştim, onun yörüngesinde bir faaliyette, bir görüşte bulunmadı. Paralellik meselesi başkadır, bu dünyanın her tarafında diyemezsiniz ki kimseye, efendim o söyledi, onun hüviyeti budur, sen bunu söylüyorsun, senin hüviyetin de budur. Böyle bir şeye gittiğiniz zaman çıkmaz bu nokta. O itibarla, biz diyoruz ki bugün ya demokratik düzenin daha iyiye doğru işlemesi için, daha geniş halk yığınlarına yayılmasını temin etmek için gidice ayak uyduracağız, ki Türkiye Barolar Birliği kuruluşundan beri bunu yapmaktadır veyahut da o zaman açıkça diyelim ki efendim biz bunlara lâayık değiliz, yok şuyuz, yok buyuz diyelim bırakalım bir kenara. Ama Türkiye Barolar Birliği avukatları hiçbir zaman ilerleyen hukuku yalnız bırakmamıştır. Onunla birlikte gitmiştir ve onunla birlikte gitmekte devam edecektir.

Bugün bir emniyetçilik, yani bir toplumun emniyeti- ni ne bahasına olursa olsun temin etmek fikirleri var. O zaman ne oluyor, o zaman insan hakları ortadan kalkıyor, hukukun üstünlüğü, yani demokratik hak ve özgürlüklere dayalı hukukun üstünlüğü konusu bir tarafa atılıyor ve on- dan sonra da yasa deniyor, yasa malum, o takdirde bu şekil- de bir isimlendirmek gerekiyorsa, demokratik işlerliğin tam işlemesine engel olacak bir sürü engeller oluyor.

Şimdi bakıyoruz ki, toplumumuzda sadece dışarıdan gelen ambargolar yok, bizim içimizde de ambargo var. Bura- da düşüncelerimizi ifade etmeye kalktığımız zaman kendi kendimize ambargo koyma lüzumunu da hissediyoruz. Zaten arkadaşlarımızın bazıları da veyahut da bazı çevreler de bu ambargonun kendi kendine yapılmasını istedikleri bu ambargonun meydana gelmesini istiyor. Biz bu taraflısı değiliz. Biz fikirlerimizin bir toplumda medeni ve siyasi haklar sözleşmesinde olduğu gibi, herkes hangi kanaatta olursa olsun, hangi siyasi düşüncesinde olursa olsun, bura- da açıkca dile getirilmek mecburiyetindedir ve bunu dile getirmiş olmakla ifade hüviyetini kullanmakla hiçbir zaman bir toplumun daha kötüye doğru gitmesini sağlayacak fikir- ler değildir.

Şimdi bizim önümüze Türkiye Barolar Birliğinde ko- nuşulmaması gerekli olan bir konuyu getiriyorum burada. Türkiye Barolar Birliği 12 Eylül'den evvel zabıtları açın, geçen toplantıda da söyledim, görsünler bir tek satır var mıdır, bir tek konuşma var mıdır ki, bütün bu tedhiş

olaylarına, anarşik olaylara Türkiye Barolar Birliği çanak tutmuştur, hayır, hayır. (Alkışlar)

Devlet başkanlarına, hükümet başkanlarına, Senato tedhişle ilgili araştırma komisyonlarına raporlar verilmiştir ve görüşler bildirilmiştir. Hiçbir zaman da demokratik düzenin dışında bir çözüm meselesi önerilmemiştir. Şimdi biz nasıl olurda bize karşı efendim 12 Eylül'den evvelki durum, efendim konut dokunulmazlığı dolayısıyla konutlar anarşistlerin falan muhafaza yuvası mı. Bunlar mesele, konut dokunulmazlığı konuşulurken bu gibi örnekler gösterildiği takdirde bunun çıkış yolu yok, demokratik düzenin çıkış yolunu öyle getiremezsiniz. Toplumun geçirmiş bulunduğu bir bunalım aşılmıştır, büyük çapta aşılmıştır, ben size onu söylüyorum. Aşılmıştır neden, çünkü Devlet Başkanı da aynı şeyi söylüyor, ama bunu kalkıp da daha fazla bugün düşünün, sıkıyönetim kalkmak mevkiindeyken, fevkalade hâl kanunları çıkartılıyor ve bu fevkalade durumu sözde kuvvetlendirecek kanunlar çıkartılıyor. Peki biz şimdi bu kanunları inceleyelim, diyelim ki bunlar hangi hak eşitliğine, hangi insan bütünlüğüne, hangi özgür düşünceye uygundur. Savcıya verirsiniz şahitle ifade etmek hangi memlekette var bana gösterir misiniz. Birleşik Amerika'da varmış, öyle derler, peki ben size bir şey anlatacağım.

1978 senesinde Birleşik Amerika'ya gidip de bu barolarda ve mahkemelerde yapmış olduğum incelemelerde şunu gördüm, hem de Kanada hududuna yakın en küçük bir kasabada bir mahkemeye girdik, girince mahkeme odasında

bir de baktık ki bir televizyon, benim oraya gözlerim takıldı, bu mahkeme odasında televizyon ne, işi ne burada, hakim anladı, şaşkırdınız değil mi dedi, evet şaşkırdım dedim. Anlattı dedi ki; bu teknolojinin ilerlemesi bazı söylentilerin, bazı ithamların önlenmesine sebep oldu. Bunlar kurulmadan evvel karşımıza çıkıyordu sanık, diyordu ki, efendim karakolda bana işkence yaptılar, bana şunu yaptılar, bana bunu yaptılar, işte benim ifadelerimi şöyle aldılar. Biz bunu gerçek midir, değil midir araştırmaya giriyoruz, dikkat edin gerçek midir değil midir araştırmaya giriyor, bu bizim vazifemiz değildir demiyor, araştırıyor. Bakıldı ki bu olacak gibi değil dendi ki; video ilerledi, televizyon ilerledi, biz tutulmuş olan kimseleri karakola adım attığı andan itibaren, eşikten adım attığı andan itibaren bırakın yanındaki müdafininin derhal gelmiş olmasını, adım attığı andan itibaren video çalışmaktadır. Her şey zabtedilmektedir, hareketlerine ve sözlerine, bunlar mühürlenmekte ve mahkemelere verilmektedir.

Şimdi biz soruyoruz diyoruz ki, nedir yüzde 85 azaldı bu gibi ithamlar diyor. Ama tabii biz televizyon devrinde, video devrinde seyretmiş olduğumuz şeyler meydana, tatbik sahası olan bunların da meydana. Peki biz de bunları yapamaz mıyız, peki bu kişi haklarını düşünün, korumak için bunlar yapılamaz mı. O itibarla, arkadaşlar ben şunu söylüyorum; otoriterizm herkes tarafından hukukun daha böyle tepeden inme uygulamasını isteyenler

tarafından söylenebilir, mesela İstanbul, daha evvelden Bizans bunun evcibalasına uğraşmış. Bizans otoritalizmi evcibalasına o kadar ki, daha dünyada yokken Tanrı ile o Kayzer'in eş olduğunu ilk ortaya atan nazariyeyi onlar getirmişlerdir ve ondan sonra gelmiştir şunlar bunlar. Şimdi bu olabilir, ama 21 inci asra geliyoruz, biz hâlâ bir terör konusunu siyasi haklar, demokratik düzenin yerleşmesi için bir nevi korkuluk olarak kullanıyoruz. Geçmiş olması lâzım, devlet kuvvetlerinin artık bunu bir noktaya getirmiş olması lâzım. Nitekim de bunların beyanâtı verilmiş idi, yani demek istediğim şey şu; terör ithamları, terör meseleleri artık hukukun tam manasıyla yerleşmesine engel olmamalı, hem dendi ki, İtalya bir pişmanlık yasasıyla bilmem ne olmuş. Ben size bu pişmanlık yasasını söyleyeyim Amerika'da gördüm, pazarlık, sen kabul ediyor musunuz bunu, kabul ediyorum, haydi o zaman git diyor, kabul etmediği takdirde veriyor, iki tane sanık ise bir sanığı diğerine kullanıyor, ötekisi gidiyor, ötekisi de içeride. Şimdi İtalya'daki terör hareketleri, yani son kabul edilmiş bulunan, ki orada V 2 ile meydana çıkmıştır, yani biliyorsunuz bir mason locası meselesi çıkmıştı dünyanın başına, bütün İtalyan toplumunu etkisi altına almak istiyordu, o zaman çıkarılmış olan bir şey, kime karşı çıkarıldı. Ondan evvel Kızıltugaylar neyle bertaraf edilmişti. Parlametoda neofasist partinin dışında bakın burada bu kelimeleri kullanmak istemiyorum ben, çünkü burada kalkıp da ideolojik bir terminoloji ile bazı konuları kabul ettirtmek tarafına geçmek

istemiyorum, kimseyi de korkutmak istemiyorum, zaten bundan korkacak halimiz yok, ama gerçekleri dile getirmek için neofaşist partinin dışında bütün partiler, komünist partisi dahil buna karşı geldi bu Kızıltugaylar meselesine ve kendilerini toplumdaki teserrüt etmediler. Hakim örgütleri, sendikalar, barolar hepsi birlikte Roma'da kocaman bir yürüyüş yaptılar ve ondan sonra da bu Kızıltugaylar dedikleri ne olduğu belirsiz olan bir teşekkül, İtalyan toplumunda derhal sıfıra indi. Şimdi meselenin bir zabtiye, bir tarafı var, pazmantif yapmakla bazı şeyler belki bir müdafaa edilebilir, ama toplum bir çarşı değil ki, o takdirde bizim yapacağımız olan şey, demokratik hak ve özgürlükleri zedelemekten, bunların yöntemlerini bulmak, kolaycı tarafa gitmemek, marifet odur ki, demokrasiyi işletebilmek için bazı şeyleri daha akılcı, daha serinkanlı, kızgın dama çıkmış kediler gibi değil, objektif ele almak gerekecektir.

O itibarla arkadaşlarım, ben hiç istemediğim, başlangıçta hiç istemediğim bir hava içinde bu konuşmaya girdim ve hiçbir arkadaşımı da şahsen hedef almış değilim, benim için kişiler hiçbir zaman hedef olmamıştır. Gayet iyi bilirler, ben fikir mücadelesini, fikir tartışmasını sonuna kadar götürürüm, ama o fikir mücadelesi bittikten sonra benimle ne aykırı fikirde olursa olsun onlarla arkadaşlık yaparım, buradaki arkadaşlarımdan hepsi bilirler bunu ve Sayın Başkan da zannederim ki bunu anlamıştır.

O itibarla, bu sözlerimi hani bir özür dileme veyahut da temize çıkarmak için değil, bazı gerçekleri

ortaya koymak içindir. Biz hukukçu olarak kendimize verilmiş bulunan misyon demiyorum, çünkü misyonda bir nevi ilahi şey var, hayır bir vazifemiz var, biz bu vazifeyi kanunumuz da tayin etmiştir, 110 uncu madde ile, o vazife çerçevesi içinde iş görmemiz lâzım gelir bu topluma. Bu topluma vereceğimiz olan çok şey vardır ve vereceğimiz olan şeylerin de sorumluluklarını yüklenmeliyiz, korkmamalıyız. Geçen toplantıda da söyledim, konuşmaların hepsi zabıtlardadır, bunların sorumluluklarını yükleniyoruz ve bu konuşmaların da sorumluluğunu yükleniyorum.

O itibarla ben diyorum ki, Türkiye Barolar Birliğinin Sayın Yönetim Kurulunun vazifesini kolaylaştırmak için o kadar çabuk kanunlar değişiyor ki, o kadar kararnamelerle idare ediliyor ki, üçüncü cumhuriyette bile bu kadar kararname ile idare edilmedi Fransa, o itibarla arkadaşlarım bunu dile getirdi ben söylemek istemiyorum. Bunları takip edebilmesi için tabanla, yani barolarımızla daha yakından temas temin etmek için, daha evvelce de tereddütli olarak veyahut da kısıntılı olarak yapılmış bulunan bazı çalışmalarımız olmuştur, Yönetim Kurulu lütfen baro başkanları toplantısı tertip etsin, bu senede 4 defa olur, 5 defa olur, 3 defa olur, kendi takdirlerindedir. Hiç olmazsa çıkarılmak istenen, çıkarılan ve çıkarılmış olan bu kanunların uygulamasını yakından görmüş olan arkadaşlarımızın değerlendirmelerini alır ve bu şekilde de teşebbüslerini bunların girişimlerini daha kolaylıkla yapabilir. Onun

için ben diyorum ki, daha etkili bir duruma gelebilmemiz için, yani birbirimizi burada itham etmeye, art niyetle davranmaya hiçbir zaman hakkımız yoktur, onu zaten söylemiş bulunanların verilecek olan cevap yok mu, var, gayet basit. Ben senin bu sözlerinden şu kadarlık bile önem vermiyorum, sen istediğin kadar söyle. Çünkü eğer önem vermiş bulunsaydım zaten buraya çıkıp da konuşmazdım, buraya gelmezdim. Onun için arkadaşlarımın, yönetimin daha aktüel, daha iyi çalışmasını temin etme bakımından bu baro başkanları toplantısının, ki daha evvelden çok faydalı olmuş idi, bunları yeniden hayata geçirilmesini ve yeniden ihdas etmesini ben temenni ediyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim.

İstanbul Barosundan Sayın Süreyya Ağaoglu, buyurun.

AVUKAT SÜREYYA AĞAOĞLU (İstanbul Barosu)- Sayın hakimler, sayın arkadaşlar;

Zannediyorum ki, içinizde en eski avukat ve en yaşlı insan benim, 56 senelik avukatım ve Türkiye'nin ilk kadın avukatıyım.

Avukat olarak bu memlekette cereyan eden birçok şeylere şahit oldum ve bunlardan bir kısmının da muhatabı oldum. Burada deminden bakıyorum müdafaa hakkı, müdafaa hakkı, yapılan zulümlerden bahsediliyor. Vaktiyle benim de göğsüme silah dayanmıştı, acaba o zaman arkadaşlarım neredeydi, içinizde o zaman gençler de vardı, belki de gençlere hitabetmiyorum, ama yaşlılara hitabediyorum, neredeydi-

ler. Bir aralık birçok insanların davaları alınmayacak diye kararlar ittihaz edildi, acaba yine bizim avukat arkadaşlarımız teşekküllerimiz nereydi, ama çok şükür ki, 60 seneden sonra bugün bunlar konuşulabiliyor, bundan dolayı da adeta memnunum. Hiç olmazsa şimdiden sonra herkes neler yapılabileceğini bir dereceye kadar, tamamıyla demiyorum, çünkü her şeyden evvel kafalarımızı değiştirmek mecburiyetindeyiz. Birbirimizi sevmek, birbirimize hürmet etmek, birbirimizin düşüncelerini bilhassa dinlemek ve ona göre kararlarımızı vermek mecburiyetindeyiz.

Şimdi benim sizden büyük ricam, ben tenkit edecek değilim raporu, çünkü herkes o kadar konuştu ki, daha fazla konuşacak bir şey yok. Yalnız şunu hatırlatmak istiyorum; Arkadaşlarımdan bir tanesi ki, çok iyi tanıyorum, babası da arkadaşımın Sav, Sav dedi ki, Atatürk mukallidleri dedi, şimdi ben size bir şeyden bahsetmek istiyorum. Müsaade ederseniz bundan 6 sene evvel ben İstanbul Barosunu Atatürk için saygı duruşuna güçlkle kaldırdım, acaba şimdi ne oldu da herkes birden Atatürkçü oldu, bir de bunu anlamak istiyorum.

Demek ki Atatürk'ü şimdiye kadar unutanlar yeniden Atatürk'ü hiç olmazsa ölümünün 100 üncü senei devriyesi münasebetiyle yeniden almaya başladılar. Ben büyük bir Atatürkçüyüm ve Atatürk'ü çok yakından tanımak şerefine nail oldum, bundan dolayı da çok mesudum.

Şimdi bir şey daha söyleyeceğim muhterem hakimler; bana öyle geliyor ki Türkiye'de her şey adalete bağlı.

Eğer hakimlerimiz kuvvetli olsa, eğer hakimlerimiz kazai muhkemeler etse, hiçbir zaman bu memlekette cereyan eden hadiseler cereyan etmez. Binaenaleyh, ben hakimden herşeyden evvel Allah'ın yerdeki mümessili olduğunu kabul etmesini temenni ediyorum.

Hepinize sevgiler saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederiz.

Rapor hakkında başka söz isteyen var mı efendim?

Buyurun efendim.

AVUKAT MUSTAFA PEÇEN (Kütahya Barosu)- Sayın misafirler, sayın başkanlar, çok değerli arkadaşlarım;

Uzun zamandan beri katıldığım Barolar Birliği toplantılarında çok nezih, çok üstün fikirlerin konuşulduğu bugünkü toplantılarda zaman zaman söz aldım, bugün konuşma arzusunda değildim, zira toplantı baştan beri çok güzel geçiyordu, bazı görüşmeler üzerine birkaç şey söylemeden edemedim.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye'de bugün çok değerli hakimlerimizin ve savcılarımızın bir cemiyet kurmaları, bir cemiyet için toplanmaları mümkün olmadığına göre, Türk hukukunu gerek Türkiye içinde, gerek dünya kamuoyunda temsil eden tek varlık ve kuruluş Türkiye Barolar Birliği ve dolaşısıyla barolardır. Bu itibarla, Türkiye barolarının ve Türkiye Barolar Birliğinin geçmiş hukuk, yaşayan hukuk ve gelecek hukuk hakkında söz söylemesi kadar tabii ve hatta zorunlu hiçbir şey olamaz.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye Barolar Birliği 1969 yılında kurulmuştur, sene 1985. Ben her türlü siyasi görüş dışında arz ediyorum, 1969 yılından 1985 yılına kadar Türk siyasi hayatında pekçok kuruluş geldi geçti, ama barolar geçmedi ve geçmeyecektir. Binaenaleyh, ben şu camia ile şu topluluğu Türkiye'de bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da her türlü siyasi kuruluşun üstünde, her türlü politika-nın çok üstünde fikir ve memleket hayatına ışık veren bir kuruluş olarak görüyorum. Her biriniz bu kuruluşun üyesisiniz.

Değerli arkadaşlarım, içinizde ben yaş itibarıyla belki çoğunuzun ortasında bir kimseyim, Türkiye'de hukukçular var olduğu müddetçe ve Türkiye'de hukukçular cesaretle vesamimiyetle fikirlerini söylediği müddetçe bu memlekete faydalı olacaktır. Bu açıdan baktığımızda, Türkiye Barolar Birliğinin Yönetim Kurulu Faaliyet Raporunu son derece olgun bir metin olarak görüyorum sevgili arkadaşlarım. Zira bu raporda ne yapılmıştır; yaşayan hukukta aksayan yönler gösterilmiştir. Türkiye Barolar Birliğinin bundan tabii görevi olamaz, bunu eleştirmek hakkımız değildir, gayet tabii ki görüşlerimizi söyleyeceğiz, ama bunu şu veya bu yönde yorumlamayı kesinlikle kabuletmiyorum.

Sevgili arkadaşlarım, gene aramızda mutlaka olacaktır, çünkü bizler Türkiye'nen en entellektüel kütesiyiz, şu veya bu siyasi görüşün sahipleri pekçokturş onların görüşü oradadır, ama Türkiye Barolar Birliği camiasına gelindiği zaman, burada Türk hukukunun mevcut durumu ve

olması gereken durum gösterilecektir. Bir toplum hayatında çeşit olabilir, Türkiye Barolar Birliği ve bu gibi kuruluşların yapacağı şey çeşitli dönemlerde var olan, yaşayan en güçlü müessese olan hukukun en az darbe görerek yaşamasını devam ettirmesini sağlamak birinci görevdir.

Binaenaleyh, arkadaşlarımin yaptığı da budur, pek tabii ki Türkiye'nin içinde bulunduğu ortamı, geçirdiği ve geçirmekte olduğu ortamı hepimiz biliyoruz. Bu ortam içerisinde arkadaşlarımız ciddiyetle ve samimiyetle hukukun en az zarar görmesini sağlayıcı girişimlerde bulunmuşlardır, bunu tabii karşılamak durumundayız.

Söz almamın nedeni, bilhassa huzurunuzda bunu söylemek için geldim, fikrimi mümkün merteye açıkladığımı zannediyorum. Değerli arkadaşlarım, kaynaşmış bir kütleyiz, çok istirham edeceğim şu varlığımız bozulmasın. Ben den evvel çok sayın hatipler her birimizin faydalandığı, ben şahsen çok faydalandım, güzel görüşleri dile getirdiler, hatta bu arada her zaman konuşan Sayın Sakarya Temsilcisi arkadaşımız çok güzel espirilerle topluluğun neşesini, rengini getirdi. Binaenaleyh, bu ortam içerisinde çok istirham ederim, lütfen sen-ben haline getirmeyelim toplantımızı ve başladığı gibi samimi bir hava içinde bitirelim. Gayet tabii ki değerli arkadaşlarım konuşmalara cevap vereceklerdir.

Benim istirhamım; söz almamın en önemli noktası da budur, cevap verirken çok rica edeceğim, sert davranılmamasın, sakın hava içerisinde fikirlerimiz dile getirilsin.

Görüşme ve konuşma isteğimin yegâne sebebi bu idi, ama söz almışken benden evvel konuşan arkadaşımın fikrine katılıyorum. Hakikaten bazı konularda Barolar Birliği Başkanlığı çağırmıştır bizleri, ama bunu usul haline getirip muayyen zamanlarda Türkiye'deki bütün baro başkanlarının Barolar Birliği bünyesinde toplanmasını ve bunun sağlanmasını istiyorum.

Bir de İstanbul Barosu Başkanı çok sayın meslektaşımızın belirttiği noktaya temas edeceğim. Hakikaten bugün biz küçük barolar dahi borçlarımızı ödeme sıkıntısı çekiyoruz, zira aidatlar yeterli değil. Ben kendi baromun çok basit derdini dile getireyim, önemli bir şey değil ama.

Elimizde bir fotokopi makinası var, ansızın arızalanıyor 400 bin lira tamir masrafı, ben bu sefer buraya gelirken gayet ciddi söylüyorum, borcu getireyim hiç olmazsa kurtulayım istiyordum, zaten az bir borcumuz var, ama 400 bin lira masraf çıkınca oraya yatırdık ve borç ödeyemez hale geldik. Bunun sebebi, aidatlar yeterli değildir, bu yolda tabii bu kanun mevzuu olduğu için çalışma yapılmasını Sayın Başkanın önerisi doğrultusunda ben de istirham ediyorum.

Hepinize derin saygılar sunarım, sağolun. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim efendim.

İstanbul Barosundan Sayın Fadıl Altop, buyurun.

AVUKAT FADİL ALTOP (İstanbul Barosu)- Sayın Başkan, sayın başkanlarım, çok sevgili meslektaşlarım; Barolar

Birliğin kuruluşuna karınca kaderince katkıda bulunmuş, bilfiil 9 yıl görev almış, sanıyorum bugüne kadar 17-18 genel kurulun 15 ine katılmış bir eski arkadaşınız olarak son elektriklenen hava karşısında söz alıp bazı noktaları bir nevi toparlama niteliğinde dile getirmek istedim.

Arkadaşlar, buradaki hüviyetimiz gerek sosyal çevredeki derneklerle, gerek siyasi platformdaki partilerle ilişliğimiz ne olursa olsun hür avukat olarak bulunuyoruz. Dile getirmeye çalıştığımız bütün dertlerimiz, sadece avukat olarak ve hukukun üstünlüğü ilkesi esas olmak üzere o günkü hukukun üstünlüğü ilkesine nasıl daha çabuk varabiliriz, hukukun üstünlüğü ilkesinden memleketimizi nasıl daha kısa zamanda yararlandırabiliriz çabası olmalıdır ve bugüne kadar da böyle olması gerektiği daima savunulmuştur.

Ben Yönetim Kurulu Raporunu bir anda elektrikleniveren ve sabahtan beri dinlediğimiz çok değerli üstatlarımızın zaman zaman politika kokan konuşmaları karşısında Yönetim Kurulunun raporu cidden fevkalade bir rapor, çünkü o politik görüşler eğer o raporda buradaki konuşmacıların konuşmaları paralelinde olsaydı, biz bir anda hukukun üstünlüğünü savunan bir kuruluş olma saygınlığını yitirirdik. Yönetim Kurulunu bu derece ekstrem uçlardan uzak kalıp sade mesleğin gereği olan konuları dile getirdiği için tahmin ederim kendi kişisel, duygusal düşünceleri ve inançlarını da aşarak ve yenerik avukata yakışan budur, hukukçuya yakışan budur, verdikleri rapor benim açımdan son derece

takdire şayandır, kendilerini kutluyorum. (Alkışlar)

Arkadaşlar, bir noktada lütfen çok samimi olalım, eğer hukukun üstünlüğü ilkesine bütün yüreğinizle, bütün benliğimizle inanıyorsak ve bunu üst zirve kabul ediyorsak, yine içimizde itiraf edelim ki, politik düşüncelerimiz ve ideolojik inançlarımız bunun hep altındadır ve altında kalmaya mahkûmdur. Hedef, hukukun üstünlüğünü hakim kılmak olup, siyasi kanaatimizin ve ideolojik düşüncemizin haki-miyeti değil. Eğer bu duyguda ve bu düşüncede samimi olarak birleşirsek, biz deminden beri dile gelen avukatlık şikâyet-lerimizin yüzde 90 ını yeneriz. İnandırıcı olmak için inanılır insan olmak lâzım.

32 senelik meslek tatbikatımda çok acı bir olay bundan 1,5 ay evvel başıma geldi. Karşılıksız bir çeki dilekçeme ekledim, dilekçemde başlığım var, vekâletim var, Sarıyer Savcısına takdim ettim, özür dilerim, anlatırken şöyle bir hademeye verir gibi önüme attı, asil gelsin dedi. Beyefendi o söylediğinizi dilekçenizin altına yazın, imzalayın ben gereğini düşünürüm dedim. Duraladı, sizin bu yaptığınız benim şahsıma değil, savunmaya tahammülsüzlüğünüzün ifadesidir dedim. Şimdi ben bunu bırakıyorum, kaydedip etmemek , sanığı sonradan veya benim müvekkilimi sorgu için çağırıp çağır-mak sizin göreviniz dedim ve kapıyı vurdum gittim. Dava açıldı, davetiyesini aldım. Arkadaşlar, özür dilerim, bu hiçbir konuşmamda şahsi konularımdan bahsetmekten hoşlanmam, ama bu avukatın davranması gereken yöntem açısından

demir Önder kardeşimin genç bir meslektaşın başına gelende karşılaştığı durumda o genç meslektaş inşaallah benim meslek yaşama geldiği zaman o da o dosyayı vermeyen hakime mutlaka aynısını yapacaktır.

Barolar Birliği kurulduğu günden beri Atilla Sav kardeşimin söylediği hakikaten hukukun üstünlüğü ilkesini Türkiye'ye bir kısım anayasa kitapları dışında getirip muhtevasını ortaya koyan ve kabul ettirentek kuruluştur. Bu arada bu kuruluş çok daha büyük bir hizmet daha yaptı. Belki Atilla kardeşim o zaman hazırlamadı, bahsetmedi. Biz daima Barolar Birliği olarak iddia-savunma-hüküm üçlüsünü bir bütün kabul ettik ve adalette bunun vaz geçilmez üç öge olduğunu daima savunduk, bunu lafta bırakmadık. Hakim arkadaşlarımızın, savcı arkadaşlarımızın memur olmaları nedeniyle dile getiremedikleri bütün dertlerini bu kongrelerde bizler dile getirdik onlar için, Yüksek Hakimler Kurulunun kuruluşuna biz katkıda bulduk, ama görüyorum ki, üzülerek de itiraf ediyorum ki, azınlıkta da olsa bu hakim ve savcı arkadaşlarımız bizleri bir nevi lüzumsuz, füzuli varlıklar olarak görmekte ve acı örneklerini hepimize vermektedirler.

Şimdi Önder Sav arkadaşımı dikkatle dinlerken, 154 üncü maddenin değiştirilmesi için Adalet Komisyonunda çalışmış, oradaki meslektaşlarım da bizden yana, bizim düşüncelerimizle beraber değişmesini önermiş, ama umumi heyete gelince eski şekliyle çıkmış.

Şimdi arkadaşlar, yine o deminki cümleme geliyorum.

Biz avukatlığı yalnızca mesleği icra ederken var farzedip düşünüp, dertlenip, bir siyasi partide veya bir parlamenter görevde bulunduğumuz zaman o dertleri, o sıkıntıları ve o avukatlık hakkındaki inançlarımızı politik görüşlerle ideolojik görüşlerle veya ikbal uğruna unutup aleyhe rey kullanırsak, evet parlamenterlerin rey hakkı sonsuz, düşünce serbestisinden yanayım, ama o zaman bizim Barolar Birliğine düşen görev biraz güç ve uzun, ikna etmeye devam edeceğiz, hukukun üstünlüğü ilkesinin üstünde başka bir düşüncenin sahibi olmadığımızı herkese inandıracacağız, ama kendimiz inanmış olarak, hangi siyasi platformda olursak olalım, hangi ideolojik düşüncede bulunursak bulunalım, sadece buna üstünlük vereceğiz. O zaman o savunma hakkının bütün gereklilerini alırız arkadaşlar.

Sakarya Barosu delegesi çok değerli kardeşim, bir noktaya iki yönden yaklaştılar. İstanbul Barosunun geçen seçimlerde dışlanması konusu. Biz şahsen İstanbul Barosu olarak bu konuya hiç değinmek niyetinde değildik. Arkadaşım açtılar, düşüncelerine teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, bunu bir seçimdir lafıyla seçime saygılı olmakla geçiştirmek mümkün değildir. Tabii ki demokratik düzende seçimin sonuçlarına her zaman saygılıyız, ama Türk siyasi tarihinde bir 946 seçimleri vardır, o da bir seçimdi sonucuna tüm millet katlandı, ama o seçimin banisi olan Zatiye Partisi hayatları boyunca o lekeyi silemediler. ("Zatiye ne demektir, ne alakası var, açıkla" sözleri, gü-rültüler)

Müsaade edin efendim, bir dakika. (Gürültüler)

BAŞKAN- Lütfen müdahale etmeyin efendim.

Buyurun Sayın hatip, buyurun efendim.

AVUKAT FADIL ALTOP (Devamla)- Bu konuda izin verirseniz arkadaşımın bir yanılığını daha vurgulayacağım.

Türkiye Barolar Birliği tüm baroların tek temsilcisi değildir. Bütün barolar müstakil şahsiyete sahip, kendi kendini temsil eden kuruluşlardır. Türkiye Barolar Birliği Türk barolarının bir araya gelip seçimle oluşturduğu ve tüzelkişiliğe sahip bir başka kuruluştur. 110 uncu maddeyi okursanız, açık seçik 110 uncu madde diğer baroları yok farzetmiyor. O halde 108 yıllık mazisine ve Türk avukatlarının yarısından fazlasına sahip bir baronun Başkanını Sayın Reiscumhur daveteder görüşürse, Sayın Adalet Bakanı o baroyu ziyaret eder, bir Avukatlık Yasası değişikliği talep ederse, o baro kendi bağımsız kişiliği ile bunları hazırlar o görüşmeyi yapar... (Gürültüler)

BAŞKAN-Lütfen müdahale etmeyin, söz isteyene söz vereceğim.

Buyurun efendim.

AVUKAT FADIL ALTOP (Devamla)- Ben sükûnetle bütün arkadaşları dinledim efendim.

Bunu gerektiği zaman Barolar Birliğine duyurmuş, Barolar Birliği de davet ettiği her konuda görüşünü de bildirmiş, toplantılara da katılmıştır. Bu nedenle İstanbul Barosunu Barolar Birliğinin tebası halinde görüp o tarz bir düşünceyi dile getirmeyi de uygun görmüyoruz.

Diğer bir konu, aidatların Barolar Birliği tarafından kanun yolları ile barolardan tahsili konusu. Tabii yasa bakımından bu yola her zaman gidilebilir, gündemde onun maddesi geldiği zaman da yüce heyetiniz bir karar alacaklardır. Ancak, Barolar Birliği eğer barolar var ise var olan bir kuruluştur ve var olabilecek bir kuruluştur. Siz baroları aidatlarını ödemiyo r diye eğer onları yok hale getirmeyi düşünüyorsanız, o takdirde Barolar Birliğinin temelinde dinamiti koymuş olursunuz. Merak ettikleri için cevap vereceğim; İstanbul Barosu üyelerinden aidatını almak için her türlü yasal imkânı kullanmıştır, ama her baronun kendine ait sorunları vardır. Biz 7500 üyemizin bir tebligat yaptığımız zaman laakal 2500 tanesi adreslerinde bulunmadığı için geri geliyor. İstanbul Sartlarında bunların biranda tespiti ile paranın tahsili zannedildiği kadar kolay değildir. (Gürültüler)

Böylece dinlemekte gösterilen nezakete teşekkür ederek hepinizi sevgiyle selamlıyorum. (Alkışlar)

BASKAN- Teşekkür ederim.

Sayın Teoman Evren, cevap verecek misiniz efendim?

AVUKAT TEOMAN EVREN (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Evet efendim.

BASKAN- Buyurunuz efendim. (Alkışlar)

AVUKAT TEOMAN EVREN (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Sayın Başkan, sayın delegeler, bugün burada hiç hak etmediğimiz kadar büyük övgülere ve üzüntüyle söylüyorum, hiç hak etmediğimiz yergilere muhatap olduk.

Biz, övgüleri de; yergileri de sevgi ile sempati ile karşılıyoruz. (Alkışlar)

Hukukçu demek, söz ve tenkit hürriyetine en çok yer veren, en çok anlayış gösteren bir insan demektir. Baroların haydi haydi bu eleştirileri hoş karşılaması gerekir. Öncelikle şunu arz edeyim ki, bugün burada biz çalışmalarımızı yeterli görmezken, arkadaşlarımız içinde bulunduğumuz şartları çok iyi değerlendirerek bizlerin çalışmalarını övgüyle karşıladılar.

Sayın Nabi İnal, bu çalışmaların yeterli olduğundan bahsettikten sonra mecburi müdafilik yasasının getirilmesi konusunda bir teklifte bulundu. Bu teklif fevkalade yerindedir, çünkü savunma mesleği, savunma mercii gibi iddia merciiine benzer şekilde bir örgütlenmeye Türkiye'de gerçekten gereksinme vardır. Bu örgütlenme de ancak, mecburi müdafiliğin kabulü suretiyle ortaya çıkabilir. Mecburi müdafilik ayrıca da yoksul insanların haklarınının aranması bakımından çok yararlı bir müessese olacaktır. Öncelikle şunu belirtmek isterim ki, parasızlık yüzünden hakkını aramayan insan olmamalıdır. Medeni, çağdaş bir demokratik ülkede herkes haklarını arayabilmeli, herkes kendini bir avukat tarafından savunabilmelidir. Açıkça söylemek gerekirse, bugün Avukatlık Yasasının adli yardımla ilgili müessesesi hem yetersiz, hem de gerektiği oranda yardım yapamamakta, faydalı olamamaktadır.

Bu konudaki çalışmalarımız vardır, tabii bu çalışmalarımız belki bugünkü koşullarda yeterli bulunmayabilir,

ancak bunu, gündeme geldiği zaman çok önemli çalışmalarla bu konuyu dile getirmek, gerçekleştirmek noktasına gelmiş olacağız.

Sayın Atilla Sav, gene raporumuzla ilgili olarak ve raporumuzu tasvip eder şekilde beyanlarda bulundular. Bu beyanlarını takdirle ve teşekkürle karşılıyorum.

Arkadaşlar, Atilla Sav'ın siyasi hüviyetinin Barolar Birliği ile karıştırılmamasını özellikle rica etmek istiyorum. Atilla Sav eski Başkanımız olarak, yeni delegemiz olarak Türkiye Barolarınının bir üyesi olarak aramızda bulunmaktadır ve hiçbir zaman da konuşmalarında bu siyasi karışıklığı dile getirmiş olduğunu sanmıyorum.

İşkence konusuna temasları çok yerinde olarak ortaya atıldı, bazı arkadaşlarımız eleştiri getirdiler. Biz şuna inanıyoruz ki, işkence çok ağır bir suç, vahim neticeleri olan bir insanlık suçu, hiçbir kimseye lâayık görülmemesi gereken bir olay. Ben yalnız işkenceye maruz kalan insanlara değil, işkence yapan insanlara da lâayık görmüyorum, insana lâayık görmüyorum. İşte bunun için işkenceye karşıyız. (Alkışlar)

Bugün Türkiye'de yaygın bir işkence vardır arkadaşlar, saklamaya gerek yok, saklamadığımız takdirde belki önleme çareleri alınabilir. Neden vardır; çünkü devletin çok yetkili adamları işkenceyi bildikleri halde, çünkü hepiniz işkenceyi bildiğiniz halde, hepimiz her an işkenceye uğramış insanlarla karşılaşmıyoruz. Bu insanların hepsi siyasi suçlular, sağcılar ve solcular da değil, zavallı

vatandaşlarımız, köylülerimiz; bir tabanca araştırılması yüzünden günlerce dayak altında inlemektedirler. Bunu burada açıkça söylemek mecburiyetindeyim, çünkü bu benim bir namus borcum, hukukçunun görevi.

İşkence, Türkiye'de ayrıca yüreklendirilmektedir, nasıl yüreklendirilmektedir; devletin çok yetkili insanları, çok büyük mevkiler işgal etmiş insanlar, işkence yapıldığından bahsedilmesi, adaleti şaşırtmak içindir diyebilmektedirler, gene çok yetkili kişiler, işkence iddiaları fevkalade yanıltıcı iddialardır. Biz polislere işkence yapılan insanlara avukat tutamamaktayız, bir anarşisti 50 avukat savunmaktadır gibi çok kötü bir mukayese ile işkence yapan polislere yeşil ışık yakmaktadırlar. Onun için, bu konu bizim gündemimizdedir, bunu gündemimize almamış olmamız bizim meslek örgütümüzün saygınlığına gölge düşürür, bizi dinleyen arkadaşlarımız bizi küçümserler arkadaşlar.

Evimize eşkiya gireceğine, terörist gireceğine polis girsin; kesinlikle katılmıyorum. Çünkü polis, ancak hukuki çerçevede içinde ve gerekli kararlarla benim evime girebilir, ben bir suç işlemişsem benim evime girebilir. Suçsuz insanları tedirgin etmek için, suçsuz insanları rahatsız etmek için evlere girip yasa dışı uygulamalarda bulunamaz. Bir eşkiyanın eve girmesi gerçekten hukuk dışı bir olaydır, ama bir polisin hukuk dışı olarak bir eve girmesi çok daha vahim bir olaydır.

Arkadaşlar, adli zabıta artık gerçekten fevkalade gerekli bir müessese haline gelmiş bulunuyor. Bugün yargı

yargı dışında yapılan soruşturmalarda ve bu soruşturmaların etkisi altında insanları yargılamakta ve itham etmektedir ve mahkûm etmektedir. Bu kadar önemli bir konuda yargının fonksiyonları içinde olan bir konuda icranın olaylara müdahale etmesi, yargıya da ayrıca bir müdahale görüntüsü taşımaktadır. Bütün bunlar haklı eleştiriler olarak kabul ediyorum, ancak raporumuzla ilgili olan hususlar olmadığı açıkça bellidir.

Sayın Emin Baltaoğlu, geçen seçimde başkan adayı idi. Seçim neticesinde ben Başkan oldum, kendileri olamadılar, ama bugün bu olayı fevkalade olgunlukla karşılayan, fevkalade olumlu konuşmalar yaptılar. Kendilerine yürekten teşekkür ediyorum. Ancak, konuşmalarında bazı yanlışlıklar gördüm, onlara değinmeden geçemeyeceğim.

Bunlardan birisi yasama çalışmalarısıyla ilgili çalışmalarımızdaki hususlar. Hesap uzmanları problemini de bu konuların başında ele alıp gösterdiler. Arkadaşlar, biz Hesap Uzmanları Yasa Tasarısını gerçekten elde edemedik. Raporumuzda gördünüz, Başbakanlığa kadar başvurduk, Meclise başvurduk, ancak Meclise sevk edildiği gün tasarıyı elde etmemiz mümkün oldu ve tasarıyı elde eder etmez de bütün parlamenterlere hiçbir ayrıcalık gözetmeden bütün parlamenterlere Türkiye Barolar Birliğinin görüşlerini arz ettim. Gene raporumuzda göreceğiniz gibi, biz serbest mali müşavirlik mesleğinin bir meslek olarak örgütlenmesinden yanayız, buna karşı değiliz, ancak bu meslek mensuplarına savunma ile ilgili yetkiler tanınmasına karşıyız.

Raporumuzun 73 ve 77 nci sayfalarına baktıkları takdirde bütün bu görüşlerimizin çok detaylı olarak izah edilmiş olduğu görülecektir. Yalnız gerek Ankara'da bulunduğumuz süre içinde, gerekse bugün burada bir haber almış bulunmaktayız. Bu yasa tasarısına giren savunma hakkına değinen ve savunma hakkının başka meslek mensuplarına devredilmesi görüntüsünü taşıyan bütün müesseseler yasadan çıkarılmış, Adalet Komisyonundan böylece geçmiştir.

Gene ANAP milletvekili Sayın Özgür Barutçu buradadırlar, eleştiri yaptıkları anda lütfettiler bana ikazda bulundular, ben de konuyu biliyordum, çok önemli şekilde değişikliğe uğramış ve bu kuşkuumuz kesinlikle yasa tasarısında yer almamış bulunmaktadır. (Alkışlar)

Efendim, belki haklı oldukları bir eleştiri var, o da Medeni Kanun çalışmaları. Medeni Kanun çalışmaları bu dönemimiz içinde bitti ve gene lütfettiler bize çok kısa da olsa bir rapor sundular. Bu faaliyet raporuna almayışım bazı eleştirileri davet etmemek içindi, o da şu;

Medeni Kanun çalışmaları biliyorsunuz çok uzun zamandan beri devam etmektedir. Emin Baltaoğlu ağabeyimiz orada çok uzun zamandan beri çalışmaktadır, yani benim dönemimden önce ve benim dönemimden sonra bu vazifeyi deruhte etmişlerdir, kendilerine teşekkür ediyoruz. Ancak, çalışma dönemi bu dönem çalışmalarımızın dışına rastladığı için ve belki de bana neden bu dönemin dışındaki çalışmalar ile bizi burada oyallıyor ve raporu kabartıyorsun dersiniz ve böyle bir eleştiri getirirsiniz diye rapora almadım.

Bunun dışında Medeni Kanun çalışmalarını sürmektedir, Sayın Hocam daha iyi bilecekler ve Sayın Hocama cevap verirken o konuda da bazı açıklamalarda bulunmak istiyorum.

Efendim Sayın Selahattin Sulhi Tekinay, bir kuşku dile getiriyor, bu kuşkusunu bana gerçekten mektupla da bildirdi. Ben de kendisine bu olayla, yani basına sızma olayı diye nitelendirdiği olayla hiçbir ilgimin olmadığını söylemiştim. Sanıyorum eski Hocam bana inanmış olmalıdırlar, ama inanmıyorlarsa bundan üzüntü duyacağım ve basına iletilen konu olarak dile getirilen husus bir haber değildir. Bir muhabirin olayların içindeki gerçek sütununda sanıyorum, yazdığı bir makaleden ibarettir. Bu makteleye ne bizim etkimiş olmuştur ve ne de etkimiz olabilir. Basına sızması olayı da bir sızma olarak nitelenmemesi gereken konu, çünkü basın mensupları Ankara'da özellikle bugün de sabahleyin hepsi burada idiler, özellikle kongrelerimizi izlemektedirler, bizim kongrelerimiz gizli toplantılar değildir ki, basına sızdırmak diye bir konu mevzu bahis olabilsin. Bizim toplantılarımız aleni toplantılardır. Arkadaşım, muhabir arkadaşım yanlış değerlendirmeler yapmış olabilir, bundan ne Barolar Birliğinin, ne de bendenizin suçlu görülmesi olanaksızdır.

Sayın Selahattin Sulhi Tekinay'a bir konuda iştirak edemiyorum. Biz öz eleştiri getirmeyecek miyiz" diyorlar. Biz eleştiri de getireceğiz, özeleştiri de getireceğiz, ama bunları yaparken bazı dikkatler içinde olmamız gerekecek.

Bu dikkatlerin en önemlisi de Türkiye Barolar Birliğinin eleştirisi ve Türkiye Barolar Birliğinin öz eleştirisi konusudur. Burada Selahattin Sulhi Tekinay Hocamız Barolar Birliği ile ilgili olmayan bir eleştiriye öz eleştiri olarak getiriyor ise, tabii ki haksızlık etmektedir, ancak Türkiye Barolar Birliği ile ilgili bir özeleştiri yapıyor ise, çok somut misaller vermek zorundadır. Türkiye Barolar Birliği geçen dönemde Anayasanın 135 inci maddesi; Avukatlık Kanununun 157 nci maddesi, 54 sayılı Kararname 74 sayılı Kararnameler ve 3003 sayılı Yasaya biz hangi hareketlerimizle, hangi davranışlarımızla sebep olduk, bunu kesinlikle ben bilmiyorum ve kabul etmiyorum. Lütfetsinler kabul etmediğimi onlar kabul etsinler.

Efendim, Medeni Kanun çalışmaları hakkında Türkiye Barolar Birliğinin bir toplantı, bir sempozyum bir konferans düzenlenmesi gerçekten gerekli, ama geçen gün Sayın Yargıtay Başkanımız ve Sayıştay Başkanımız orada idiler, Medeni Kanun için bir sempozyum yapıldı, kendileri ayrıca Medeni Kanun Komisyonu üyeleridirler, orada ilk defa muttali olduğumuz husus şu oldu; hazırlanan tasarı hükümete sevkedilirken değişikliğe uğramış. Bu komisyonun Başkanı Kemâl Oğuzman imiş, Kemâl Oğuzman'ın da bu değişikliklerden haberi olmadığını söylediler ve orada Bakanlık temsilcileri bazı değişikliklerin yapıldığını kabul ve itiraf ederek açıklamalarda bulundular. Şu anda değişiklikler ne oranda yapılmıştır, bilgi sahibi olmadığımız gibi, Komisyonun hazırladığı tasarı hakkında da sanıyorum ki hiçbirimiz

gerek oranda bilgiye sahip değiliz, çünkü bir tek tasarı göndermişlerdir Türkiye Barolar Birliğine ve kamu oyuna bu tasarı yansımamış bulunmaktadır. Onun için gerekli çalışmaların yapılması oldukça büyük güçlükler içermektedir.

Medeni Kanun çalışmalarında büyük kuşkularımız var, bu tasarıdan doğan kuşkular değil, biliyoruz ki Atatürk'ün en büyük inkilâplarından biri Medeni Kanun inkilâbıdır. Ben bunu gerçekten bir inkilâp olarak vasıflandırıyor ve üzerinde çok büyük titizlikle durulması gerektiğine inanıyorum. Yarın tasarıda çeşitli noktalarda ve disipline edilemeyecek değişiklikler yapılırsa, Medeni Kanun Tasarısının da, Yasasının da inkilâpçı hüviyetini kaybetmesinden korkuyorum arkadaşlar, açıkça söyleyeyim. (Alkışlar)

Sayın Hocamız aيداتlar konusuna temas ettiler, aيداتlar konusunda biz çok dertliyiz, gene Tekin Yaman'a cevap verirken arz edeceğim, ancak biz çok dertliyiz ama kendilerinden de şikâyetçiyiz. Bu dertlerimizi bazı sebeplerle yumuşatmaları mümkündür, ama ortadan kaldırmaları mümkün değildir. Şimdi ben gerek Ankara Barosuna, gerek İstanbul Barosuna bir soru sormak istiyorum; Bugüne kadar üyelerinden topladıkları Türkiye Barolar Birliği aيداتlarını ve ölüm keseneklerini Türkiye Barolar Birliğine aktarmışlar mıdır, zimmetlerinde midir? Ben toplamadıkları paraların da hesabını sormuyorum. Bunun cevabını verdikleri takdirde mesele halledilecektir ve Türkiye Barolar Birliğinin sıkıntısı bitecektir. Efendim bunu muhasebe zimmeti şeklinde söylüyorum.

Şimdi bu paraları baroların toplamaları çok kolaydır, 7 bin avukata tebligat yapamıyoruz, yapıyoruz mazereti de mazeret değildir. Çünkü bir baro üyesine tebligat yapamıyor ise kendi disiplin hatasıdır. Çünkü adresi olmayan insanın barolardan kaydının silinmesi lâzımdır. Tebligat yapılan, borcunu ödemeyen arkadaşımızın da derhal barodan kaydının silinmesi lâzım.

Efendim, çok özür dileyerek kendimi methetmek için değil, ben 10 sene önce Ankara Barosu Başkanlığı yapmış bir arkadaşınızım. Bizim arkadaşlarımızdan aidat alamıyoruz diye bir sorunumuz olmazdı, yalnız arkadaşlarımıza müsahahalarımız olurdu. Eğer bu bir müsahaha ise, bu müsahahaya son verildiği takdirde sorun halledilmiş olacaktır.

Efendim, bildiri yayınlanması görüşüne karşı çıktılar, ben gerçekten iştirak edemiyorum, çünkü bu bildirinin tehlikeli bir bildiri olacağı gibi bir önfikirden hareket ettiklerini sanıyorum.

Yüce heyetiniz hukuka ne kadar saygılıdır, millî görevlere ne kadar bağlıdır, bunun her fırsatta imtihanını vermiş bir kuruldur, bir bildiri neşredebilir, bu etkili bir bildiri olacaktır ve genel kurulumuzun sesini aksettirmiş olacaktır. Kaldı ki bugün başka bir sebeple bir bildiriye ihtiyaç var. Biliyorsunuz Bulgaristan'da çok vahim olaylar cereyan ediyor, konuşmalarımızda temas ettik, Hariciye Bakanlığına sorular sorduk, biz Türkiye Barolar Birliği olarak böyle bir devletlerarası bir sorunda kıskırtıcı gibi bir göreve girmek istemiyoruz, ne yapabileceği-

ğimizi bize bildiriniz, onlar da bize gerekenleri yapmanızda artık fayda vardır, biz de önceden sizin gibi düşünüyorduk dediler. Yani bugün burada Bulgaristan olayları ile ilgili bir bildirinin çıkarılmış olması yarar mı sağlayacaktır, zarar mı getirecektir, bunu kesinlikle tartışmak gerekir.

Efendim, savunma hakkından neden çok bahsederiz dediler. Biz savunma hakkını sadece ceza yasalarındaki savunma hakkıolarak da düşünmüyoruz. Hukuk mahkemele rindeki tarafların savunmaları da bir savunmadır ve bunu açıkca raporumuzda vurgulamış bulunuyorum. Kaldı ki, Medeni Yasa Tasarısı değişikliklerinde daha da başka bir açıdan ve daha başka bir uslupla çok daha etkin şekilde dile getirdiğimi sanmaktayım. Mağdurların savunulması olayı ile savunma arasında gerçekten bir fark var, Hocam bunu eşit değerde görüyor, ben eşit değerde görmüyorum. Çünkü mağdur önce devletin savunduğu, devletin suçlu karşısında arkasında bulunduğu, Cumhuriyet Savcılığının mahkemede onu koruduğu bir insan olarak gözükmektedir, yani oradaki savunma bir iddihadır, iddia ile savunmanın birbirine karıştırıldığı gibi bir düşünceye kapıldım, özür dileyerek arz ediyorum.

Önder Sav arkadaşımız konuşmalarında kesenek sorununa değindiler, kesenek sorununu cevaplamış oldum sanıyorum. İstanbul Barosu ile Ankara Barosunu burada aynı yerde cevaplamış olmak da ayrıca bir eşitlik ifade ediyor sanıyorum.

Bugün bizim barolardan aldığımız paralar 100 Türk Lirasıdır, yılda 1200 Türk Lirası eder, ölüm yardımları için aldığımız paralar da ayda 25 liradır, bu ölüm yardımları bizim sıkıntımızdan çok daha büyük ızdırap kaynağıdır, bu ızdırabı hepimiz duyalım istiyorum. Çünkü bu yardımlara ihtiyacı olan pekçok hak sahipleri vardır, bu hak sahiplerini üzmemelim, bu hak sahiplerinin yardımlarına bu kadarlık mütevazi bir katkı ile de olsa derman olalım istiyorum.

Ödenek konusundaki konu barolar ile bizim aramızdaki bir konudur, buradakimuhasebi zimmeti hoş görebiliriz, ama arkadaşlarımızın ölen bir kimse için yaptıkları fedakârlığa baroların sahip çıkmasının anlaşılır yönü yoktur, mutlak surette bu borçlar tasfiye edilmelidir. Bu bakımdan, ölüm yardımlarını bütün barolarımızın bir an önce ödemelerini rica ediyorum.

Efendim, pişmanlık yasası hakkındaki görüşlerimiz, tabii ki bu yasanın karşısında olmuştur, yarın da karşısında olacaktır. Batı Avrupada bu yasaya benzer yasaların bulunduğu iddiası doğrudur, ama Batı Avrupada bu yasalar olaylardan sonra hemen çıkarılmış ve olayların yatıştırılması için çok kısa bir süre uygulanarak, yasalar uygulamadan kaldırılmıştır. Bizim ülkemizde 4 yıllık bir zaman geçmiş, sanıklar yakalanamamış, şimdi pişmanlık yasalarıyla kesinleşmiş davalarda beraat etmiş insanları tekrar yargı önüne çıkartmak, beraat etmiş ve suçsuz oldukları kesinlik kazanmış insanları tekrar yargı önüne çıkarmadan önce işkencelere maruz bırakmak gibi fevkalade üzücü bir toplum huzursuzluğuna

sebeplere olacağı için karşıyız. Gene arz ettim, Hocam Medeni Hukuk Profesörüdür, ben bir insanın şahsiyetinin değiştirilemeyeceği fikrindeyim. İsmi değiştirilebilir, ama nüfus kaydı değiştirelemez, ama anası değiştirilemez, babası değiştirilemez. Bunun için, insan şahsiyetinin değiştirilmesi insanın bizzat kendisinin yapamayacağı bir görevdir, bir olaydır diyorum ve bu yasanın yarın ülkemizde bir hakiki, bir zahiri iki adam ortaya çıkarması mümkün olacak ve bu iki adamın hakları, alacakları, suçları birbirine karışacak fevkalade olumsuz bir ortam yaratılmış olacaktır.

AVUKAT SELAHATTİN SULHİ TEKİNAY (İstanbul Barosu)- Sayın Başkan, tekrar söz almak mecburiyetinde kalmamak için bu sözü ben söylemedim, aksine beyanatım var, benim ağızımdan böyle bir şey çıkmadı.

AVUKAT TEOMAN EVREN (Devamla)- Tamam efendim, teşekkür ederim.

Efendim ben başka bir arkadaşımıza sizin sahanızda cevap vermişim, özür diliyorum.

Tekin Yaman arkadaşımız, bizim baromuzun çok saygın bir üyesidir, Barolar Birliğimizin çok saygın bir üyesidir, gerçekten ben kendisinin aramızda bulunuşundan büyük mutluluk duyuyorum. Çünkü, bu kadar kalabalık bir barolar topluluğu tek sesli olmalıdır, onun bizi eleştiren, bazen bize karşı çıkan görüşlerinden yararlanmakta çok büyük faydalar görmekteyiz. Ancak Tekin Yaman arkadaşımız çok güzel eleştiriler getirirken, her zaman gündemlerle uğraşmak gibi bu eleştirileriyle hiç oranlanamayacak

bazı sözler sarfetmiş olmaktadır. Bugün burada bir gündem ihlali mevzu bahis olmamıştır, gündemimizde olan konu bir takdim tehirle huzurunuzda getirilmiştir. Bunun sebebi de şudur; Başkanlık Divanı oluşmadan Türkiye Barolar Birliği Başkanı konuşmasın gibi bir düşünceye kapınılmıştır, bu doğru da olabilir, yanlış da olabilir, ama önemli bir olay ortaya çıkmış değildir.

Efendim, Türkiye Barolar Birliğinin çalışmalarını övdüler, sağolsunlar, ama gereken üst düzeyde çalışmalar yapmadığını söylediler. Bizim çok üst düzeyde çalışma yaptığımız gibi bir iddiamız yok. Bu iddiamızın olmayışı da şuradan kaynaklanıyor. Bir kere maddi olanaklar bakımından ne kadar güçsüz olduğumuzu bilmektesiniz ve ayrıca bizim teşkilatımız itibarıyla Ankara'da 3 arkadaşımızın Barolar Birliği olarak daimi görev yaptığını, Yönetim Kurulu üyelerimizin de ancak yönetim kurulu toplantılarına gelebildiğini görmektesiniz. Ben Sayın Enver Arslan'a her zaman ben bir İtalyan generaliyim, arkama döndüğüm zaman bir kişi yok. Gerçekten bunu burada ayrıca espiri olarak arz etmek istedim.

Efendim Ali Şahin arkadaşımız aidatlar konusunda çok görüşlerimize uygun ve hakikate uygun açıklamalarda bulundular, kendilerine teşekkür ediyorum.

Güney Atabey, borçlarının bulunmadığından bahsettiler, belki gerçekten borçları yoktur, ancak biz bu hesaplarımızı bir süre önce çıkardığımız için orada borç görünmüş olabilir, sileriz ve kendilerinden özür dileriz, biter gider.

Efendim, konuşmalarımı çok olumlu, çok uzlaştırıcı bir atmosfer içinde yapmak isterken, Güven Kurtul arkadaşımızın sözleri bu düşüncemi biraz yaralamış oldu. Kendisine geçen sene demiştim ki, arkadaş biz politika yapmıyoruz, bizim politikamız demokratik hukuk, hukukun üstünlüğü, hukukun her kişiye eşit uygulanması yönündeki çalışmalardır. Bu çalışmalar politika ise biz politika yayıyoruz, bizim politikamız bu hukuki çerçeveye ile sınırlıdır. Size sunduğum raporda bu çerçevenin dışında tek kelimeye rastlamayacaksınız. Ancak ben burada gene özür dileyerek arz edeyim, Güven Kurtul arkadaşımızın hukuki felsefesi hakkında bir itiraz ileri sürmek ve onu eleştirmek istiyorum.

Geçen seneden beri hiç yol almamışlar, maalesef aynı noktada kalmışlar...

AVUKAT GÜVEN KURTUL (İstanbul Barosu) - Siz de öyle.

AVUKAT TEOMAN EVREN (Devamlı) - Ben de aynı şekildeyim, karanlık emellere doğru Barolar Birliğini götürmek gibi isnatlar bugün bize yakıştırılacak isnatların en kötüsüdür, kendisi bizim gaflet içinde olduğumuzu söylediler, lütfettiler, aslında hiyanet içinde olduğumuzu söyleyebilirlerdi ve söylemek istediklerini de zannediyorum.

Arkadaşlar, öncelikle bir insanın hukuk düşüncesini hukuk fikrini, hukuk anlayışını kafasına yerleştirmesi lâzım. Bugün dünyada hukuk fakültelerinden mezun, hukuk fakültesi mezunu ve doktora yapmış diktatörler vardır. Hukuk bilgisinin insanda insiyak haline gelmiş olması lâzımdır. Burada açıkca politikacılık yaptım diyen adam

bizi eleştirmek hakkına sahip değildir, bu felsefeyle bizi eleştirmek hakkına sahip olamaz. (Alkışlar)

Öz eleştiriye saygılıyız, ama öz eleştiri yapıyorum deyip ihbarda bulunmak, muayyen mercilere mesajlar yollamak gibi bir düşünce içerisindeyseler, bu düşünceye de kesinlikle karşı olduğumuzu ve korkmadığımızı, belki bu düşüncelerini daha ileri götürüp pişmanlık yasasından istifade edebilecek noktalarda açıklamalarda bulunabilirler. (Alkışlar)

Mustafa Peçen arkadaşımızın konuşmaları fevkalade olumlu idi, bizi de olumlu yola yöneltmiş oldu, o bakımdan da hem kendilerine teşekkür ediyorum, hem biraz önce verdiğim cevaplar için de kendisinden ve huzurunuzdan özür diliyorum.

Efendim Fadıl Altop arkadaşımız çok güzel konuşmalarla bizleri yüreklendirdiler, gerçekten bu eleştirilerin yani müspet yöndeki eleştirilerin kendilerinden gelmesine müstesna bir değer addedtiğimi söylemek isterim. Ancak, seçim konusuna değindiler ki, bu konuda hiç haklı bulmadığımı da arz etmek istiyorum. Arkadaşlar, bir centilmenlik anlaşmasından bahsediliyor, ben centilmenlik anlaşmasını görmedim, böyle bir anlaşma olduğumu da sanmıyorum. Bu bazı insanların fikirlerinde var ise, bu fikirler içinde ben bulunmadım, bulunmadığım için de bilgi sahibi değilim. Zaman zaman tartışması oluyor ve şuna inanıyorum ki, seçim atmosferinde insanların iradesi bazı centilmenlik anlaşmalarıyla bağlanamaz. Bugün İstanbul Barosu geçen

seçimlerde bir yenilgiye uğramışsa, bu Sayın Kurtul arkadaşımız gibi arkadaşlarımızın genel kurula akseden düşüncelerinin bütün İstanbul Barosuna maledilmiş olmasından doğabilir ve bu gibi düşünceleri değiştirdikleri zaman seçim kazanacaklardır. ("Bravo" sesleri, alkışlar)

AVUKAT MUSTAFA NURİ TÜZEL (İstanbul Barosu)- Sizin gibi düşünerek gelmek istemiyoruz.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANI AVUKAT TEOMAN EVREN (Devamla)- Bir dakika efendim, oturunuz konuşuruz, efendim İstanbul Barosu heyecanlanmasın, burada İstanbul dükallığı yok, burada Anadolunun eşit baroları var, burada Jüstinyanus barosundan beri, biz Jüstinyanustan beri baroyuz demekle bu iş halledilemez. Burada 108 senelik baroyuz demekle bu iş halledilemez. Burada Anadolunun eşit oylarına, eşit haklarına sahip baroları var, dinleyeceksiniz. (Gürültüler, alkışlar)

Dinleyeceksiniz arkadaşlar, siz Bizans kulelerinden Anadoluyu seyredeceğinize Çamlıca tepelerinden Anadoluya bakınız, ben ne kadar İstanbul baroluysam o kadar Hakkari baroluyum, o kadar Elazığ baroluyum, o kadar Nevşehir baroluyum. (Gürültüler)

AVUKAT ŞEM'İ ÜGE (İstanbul Barosu)- Sayın Başkan, lafını geri alsın.

AVUKAT GÜVEN KURTUL (İstanbul Barosu)- Yarın geleceksiniz İstanbul'a.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANI AVUKAT TEOMAN EVREN (Devamla)- Efendim, İstanbul'u sizinle özdeştirmeyelim

diyorum.

AVUKAT MUSTAFA DEMİRCİ (İstanbul Barosu)- Efendim İstanbul Anadolunundur,

GÜVEN KURTUL (İstanbul Barosu)- İstanbul'u Anadolu-
dan ayırıyor musunuz?

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANI AVUKAT TEOMAN EV-
REN (Devamla)- Özdeşleştirmeyelim diyorum, demin konuştuğ
dinledik beyefendi, biraz sonra konuşabilirsin.

BAŞKAN- Lütfen karşılıklı konuşmayalım.

AVUKAT MUSTAFA DEMİRCİ (İstanbul Barosu)- Biz konuş-
madık, biz sadece dinliyoruz.

BAŞKAN- Lütfen karşılıklı konuşmayalım, isteyen her-
kese söz veriyoruz, bu da malumunuzdur.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANI AVUKAT TEOMAN EV-
REN (Devamla)- Efendim, şimdi Sayın Fadıl Altop'un 46 seçim-
leri ile burada bir mukayeseye girişmesi büyük şanssızlık,
büyük üzücü bir olay ve bir haksızlık olmuştur. Çünkü biz
burada geçen sene seçim yaptığımız zaman çok açık farkla
seçim kazandık. Bu seçimin münakaşa edilecek bir tarafı
yok idi ve İstanbul Barosuna mensup arkadaşlarımin da seçi-
min niteliğine herhangi bir itirazları olmamıştı.

AVUKAT MUSTAFA DEMİRCİ (İstanbul Barosu)- Hep şük-
rediyoruz dahil olmadığımıza.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANI AVUKAT TEOMAN
EVREN (Devamla)- Efendim o şükretmek size ait, biz de şük-
redebiliriz, o ayrı bir konu.

Gelecek sene biraz daha sevinli olursunuz seçim kazanırsınız, çok basit bir olay. (Alkışlar, gürültüler)

Bu kadar antipatik olarak seçim kazanılamaz arkadaşlar. (Gürültüler)

(İstanbul Barosu üyelerinin oturduğu sıralardan "Sayın Başkan, bu tür tutarsız konuşmalara müsaade etmeyiniz" sesi)

BAŞKAN- Efendim karşılıklı konuşuluyor, karşılıklı konuşmalar olmasın; dileyen herkese söz veriyoruz zaten, lütfen bunu rica ediyorum, lütfen sizler de dinleyin, bilahare söz alıp konuşunuz.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANI AVUKAT TEOMAN EVREN (Devamla)-Senelerce önce ortaya çıkmış bir olayı burada çok yanıltıcı biçimde, bizimle hiç ilgisi olmayan biçimde ortaya atmak gerçekten büyük bir şansızlık olmuştur.

Efendim Sayın Süreyyaoğlu, kendisine çok büyük bir saygısı olan bir insan olarak konuşuyorum, haklı konulara değindiler, güzel söz ettiler, ancak biz işkenceye uğradığımız zaman siz neredeydiniz dediler, gerçekten bir işkence olmuş ise çok büyük üzüntü duydum, ama o zaman Türkiye Barolar Birliğinin yok olduğunu bilmeleri lâzım. Türkiye Barolar Birliği 1969 yılında kurulmuştur. (İstanbul Barosu üyelerinin bulunduğu sıralardan "Yassıada davalarında avukatlık alınmadı" sesleri)

Yassıada davalarında avukatlık almayan arkadaşlarımız oldu dediler, maalesef oldu, maalesef bunun propagandasını yapan arkadaşlarımız oldu. Biz o zaman ona karşı

çıktık. Ben çok yeni bir avukat idim, bu konuda karşı çıktık ve imza toplayan arkadaşlarımız oldu, o arkadaşlarımız alınmasın taraftarı idiler, ama tarih ne büyük garipliklerle dolu ki, o arkadaşlarımız bugün 1960 senesinde ızdırap gören insanların kurdukları partilerin devamı olan partilerin kurucusu olarak görev yapmaktadırlar. Bunu da ayrıca belirtmek istiyorum. Bunu belirtmekten maksadım, hukukçuluğun daima değişmez karakterini vurgulamak içindir.

Efendim hepinizi saygılarla selamlıyorum, teşekkür ederim. (Sürekli alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim.

Efendim gündemin 7 nci maddesi böylece bitirilmiş bulunmaktadır.

Şimdi gündemin 8 inci maddesi gereğince; geçmiş dönem çalışmalarından dolayı Birlik Yönetim Kurulunun aklanmasına geliyoruz.

Yönetim Kurulunun aklanmasını oylarınıza sunuyorum: Yönetim Kurulunun aklanmasını kabul edenler... Aklanmasını kabul etmeyenler... Oy çokluğu ile aklanmıştır, 3 oy muhaliftir efendim.

Efendim bu arada Divana bir önerge gelmiştir, arz ediyorum.

Türkiye Barolar Birliği Kongre Başkanlığına

Türkiye Barolar Birliği ilkeleri doğrultusunda Genel Kurulda dile getirilen konuşmalar yapılmıştır. Bunları bir araya getirip görüş tespitiyle ilgili mercilere ulaştırılması ve kamu oyuna duyurulması için Yönetim Kuruluna

yetki verilmesi

şeklindeki önerimin dikkate alınmasını dilerim.

Güneş Atalay

AVUKAT TEOMAN EVREN (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Sayın Başkan, müsaade eder misiniz.

BAŞKAN- Buyurun Sayın Başkan.

AVUKAT TEOMAN EVREN (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Efendim Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kuruluna bir bildiri yapmak için yetki verilmesinin hiç gereği yoktur, zaten bu konu yetkileri içindedir, gereken bildirimleri yapar, yapmaktadır, yapabilir. Ancak ben burada genel kurulun bir bildiri neşretmesi konusunun oylanmasını rica edeceğim. Bu bizim için de önemli bir olaydır.

Başkanlık Divanına yetki verilebilir efendim.

BAŞKAN- Efendim zaten bu konuda asıl şifahi öneriyi Sayın Atilla Sav vermişlerdi ve Sayın Atilla Sav'ın önerisi de bu bildirin genel kurul tarafından neşredilmesi yönünde idi, sohradan gelen bildiri, yetki verilmesi konusundadır. Usulen evveleminde biz Başkanlık Divanı olarak önce Sayın Atilla Sav'ın önerisini, yani genel kurulca bir bildiri yayınlanıp yayınlanmamasının tartışılması gerektiği konusundayız, bu bildiri değil, yani genel kurulun görüşlerinin aksettirilmesi değil. Genel kurulun görüşlerinin aksettirilmesi isteniyor, bildiri yayınlanması çeşitli nedenlerden dolayı sakıncalı görülebilir.

Bu konuda Sayın Atilla Sav, kendi önerisi ile ilgili bir açıklama yapmak istiyorlar.

Buyurun Sayın Sav.

AVUKAT ATILLA SAV (Ankara Barosu)- Sayın başkanlar, sevgili delege arkadaşlarım;

Genel kurulun görüşlerinin belirlenmesi konusunda bir çalışma yapılması önerisinde bulunmuştum. Bu çalışmanın genel kurul süresince beliren görüşleri içeren ve onları özetleyen bir görüş bildirimini olması yerinde olacak.

Daha önceki yıllarda biz bunu genel kuruldan seçilmiş arkadaşlarımızın çalışmaları sonucunda yapıyorduk. Ancak bugün uygulamak zorunda olduğumuz yasanın getirdiği gelişik ve duruma uygun olmayan kural yüzünden çalışmalarımızı bu akşam bitirmek zorundayız.

Bir bildiri komisyonu ya da bir görüş belirleme komisyonu da kurulmadığı için, bu konuda herhangi bir çalışma da olmadı. Bu nedenle, Sayın İzmir Barosu Başkanı arkadaşım Güneş Atabay'ın önerisine ben de katılıyorum, yani bu konuda görüş belirleme görevini Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kuruluna verilmesi yerinde olacaktır. Çünkü, Türkiye Barolar Birliğinin Yönetim Kurulunun görevleri vardır, yasa ile belirlenmiştir, ama genel kurul bu konuda bir görev verir ve bu görevi bırakırsa, genel kurul tutanaklarında açıklanması ve açılması sonucunda ortaya çıkacak görüşler, yönetim kurulunca derli toplu bir biçimde yayımlanır diye düşündük.

Bu bakımdan ben Sayın Atabay'ın görüşüne katılıyorum ve Sayın Başkanın da bu görüşe karşı çıkmamasını temenni ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN- Efendim, şu son ortaya çıkan duruma göre her iki öneri birleşmiş durumda bulunmaktadır. Sayın Birlik Başkanımız önceden ilk önerinin konuşulması sırasında aleyhteki düşüncelerini aksettirdi.

Sayın Sav ise bu konudaki kendi ilk düşüncesinden feragat ederek diğer öneriye katıldığını açıklamış bulunuyorlar.

O zaman bu konuşmalardan birini bu önerinin lehinde yapılmış konuşma ve diğerini de aleyhinde yapılmış konuşma olarak kabul ediyoruz. Ancak, eğer sadece bu öneri oylanmazdan önce görüşmek isteyen arkadaşımız var ise, sadece önerinin üzerinde, ama sadece bir kişiye söz vermeyi düşünüyoruz.

Buyurun efendim.

AVUKAT BURHAN GÜNGÖR - Avukatlık Kanunu hükümlerine göre genel kurul ancak gündemde yazılı meseleleri görüşerek karar alabilir. Bu bakımdan böyle bir hususun görüşülmesine gündem muvacehesinde imkân yoktur. Usul bakımından bunu arz ediyorum.

BAŞKAN- Efendim başkasına söz veremem, lehte ve aleyhte konuşuldu, üzerinde de bir üye arkadaşımız konuşurlar.

AVUKAT BURHAN GÜNGÖR - Ben usul hakkında görüş arz ettim.

BAŞKAN- Evet usul hakkında konuştunuz ve bu nedenle sizin önerinizi oylamadan söz veremem. Çünkü itiraz ettiğiniz konu bu konunun genel kurulda görüşülemeyeceğine

mütedair idi, eğer görüşülemeyecek ise Sayın Hocam da konuşamazlar.

AVUKAT BURHAN GÜNGÖR - Genel Kurul karar verecek, Divan değil.

BAŞKAN- Önce usul hakkında yaptığınız itirazdan dolayı bu konu genel kurulda görüşülebilir mi, görüşülemez mi, eğer görüşülemez ise Sayın Hocam da görüşemez.

Bu nedenle, evvel amirde ortaya çıkan bu usulî fikir ihtilafının giderilmesi bakımından konunun genel kurulda ele alınıp alınamayacağını oylarınıza sunacağım.

AVUKAT BURHAN GÜNGÖR- Divan değil, genel kurul karar verecek.

BAŞKAN- Divan bu konuda tereddüte düşmüştür, genel kurulun fikrini alacaktır.

Genel Kurulun, genel kurulda bu konunun görüşülüp görüşülemeyeceği konusunda fikrini belirtmesini Divan ihtiyaç olarak hissetmiştir.

Bu nedenle, konunun genel kurulda ele alınabileceği görüşünde olanların, yani kabul edenlerin işaret etmesini rica ediyorum... Bu konu yasalarımıza göre genel kurulda görüşülemez diyenler işaret buyursunlar... Usulî ihtilaf halledilmiştir, konu genel kurulda görüşülebilecektir genel kurul kararı ile.

AVUKAT BURHAN GÜNGÖR- Kanuna aykırıdır.

BAŞKAN- Olabilir efendim, olabilir.

Şimdi birleştirilmiş bulunan öneriyi izin verirseniz oyunuzda sunmak istiyorum, yani...

AVUKAT MİTHAT KORA (İstanbul Barosu)- Başkan biz talip değiliz dedi.

BAŞKAN- Efendim, daha önce de açıkladım, birleştirilmiş önerilerin lehinde ve aleyhinde birer konuşma yapıldı, Türkiye Barolar Birliği Sayın Başkanı ben bu konunun...

AVUKAT MİTHAT KORA (İstanbul Barosu)- Türkiye Barolar Birliği Başkanı biz talip değiliz dedi.

BAŞKAN- Talip değiliz değil, aleyhinde konuşmak istiyorum dedi. Talip olup olmaması mühim değil beyefendi, genel kurul karar verdikten sonra yapmak zorundadır.

AVUKAT İSMAİL HAKKI ESATOĞLU (İstanbul Barosu)- Sayın Başkan, müsaade ederseniz yerimden bir şey arz etmek istiyorum.

BAŞKAN- Buyurun efendim.

AVUKAT İSMAİL HAKKI ESATOĞLU (İstanbul Barosu)- Bu gündemin 16 ncı maddesinde dilekler var. Sayın Atilla Sav'ın önerisi bir dilektir. Bu dilek hakkında genel kurul bir karar vermiştir. Şimdi durum bu dilekler maddesinde gelindiği zaman konu çözümlenir.

BAŞKAN- Efendim, daha önce yaptığımız oylama sonucunda genel kurul, gündemin bu maddesinde ve bu sırasında bu konunun görüşülebileceğini oylamış bulunmaktadır. Bu nedenle ben birleştirilmiş öneriler gereğince bugün genel kurulda beyan edilmiş bulunan fikirlerin Türkiye Barolar

Birliği Yönetim Kurulunca kamu oyuna duyurulması konusunda yetki verilmesini oyunuza sunuyorum: Kabuledenler işaret buyursunlar...Etmeyenler... Kabul edilmiştir efendim.

Gündemin 9 uncu maddesine gelmiş bulunuyoruz;

Baroların birikmiş olan kesenek borçlarının ödenmesi konusunda Genel Kurulun görüşlerinin belirlenmesi.

Efendim bu konuda söz almak isteyenler var mı?

Buyurun efendim.

AVUKAT NECMETTİN ARSLAN (Burdur Barosu Başkanı)-

Sayın başkanlar, sayın meslektaşlarım;

Biraz önce Sayın konuşmacı meslektaşlarım enine boyuna bütün meseleleri tartıştılar. Ben sadece Türkiye Barolar Birliği kesenekleri ile ilgili mevzuya değinmek istiyorum.

Baroların keseneklerinin Türkiye Barolar Birliği keseneğinin bazı barolarca ödenmemesinin gerek barolar ile Barolar Birliği arasındaki dayanışmayı bozacak seviyeye geldiğini, gerekse meslektaşlarımız arasında huzursuzluk yarattığını müşahade etmiş bulunuyorum. Bu itibarla, şahsi kanaatim odur ki, Barolar Birliği keseneğinin arttırılmasında bir fayda yoktur bugün için. Evvel emirde 70 milyon Türk Lirasına yakın Barolar Birliğinin borçlarının tahsilcihetine gidilmesi gerekir. Bu mesele halledilmeden borçlarını muntazaman ödeyen barolara tekrar bir yük getirme huzursuzluğu arttıracaktır.

Takdirlerinize sunarım, benim barom gibi 40-50 üyesi bulunan barolar bugün bir müstahdem tutma gücünde

değildir, bir kâtibi yoktur. Bütün işlerimizi baro yönetim kurulu arkadaşlarımdan fedakârlığı ile birlikte halletmeye çalışıyoruz. Biz bu kadar fedakârlığa katlanırken, üyesi büyük olan baroların da kendilerine düşen görevleri yerine getirmesi gerekir.

Burdur Barosunun görüşü bu yöndedir, takdirlerinize arz ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim.

Sayın Enver Arslanalp, buyurun efendim.

AVUKAT ENVER ARSLANALP (İzmir Barosu)- Sayın Başkan, sayın meslektaşlarım;

Efendim bu kesenek sorunu bir kangren halinde ve zannediyorum ki Türkiye baroların ve özellikle bazı baroların bu keseneğin tayin edilmesi, tespit edilmesi hususunda bir zamanlar göstermiş buldukları yanlış uygulamadan doğdu. Avukatlık Kanununda, Muhammat Kanununda ve ne de 3499 sayılı Avukatlık Kanununda ve 1136 Sayılı Avukatlık Kanununda bir meslek kuruluşu olan bu kuruluşun, baroların ihtiyaçlarını karşılamak için gelirlerini, yani keseneklerindeki gelirler sadece keseneklere inhisar etmiş bulunmakta ve kısıtlayıcı herhangi bir hüküm yoktur. Bu gayet tabii, çünkü baroların, Barolar Birliğinin konjoktüre göre ihtiyaçları vardır ve bunlar genel kurullarda tespit edilir. Fakat yanlış bir tatbikat bazılarındın, özellikle hakimlikten gelmiş bulunanların yapmış buldukları müracaatlar üzerine Anayasa Mahkemesine gitti, bozuldu, neden

bozuldu; efendim bu vergi resim niteliğindeymiş, o itibarla vergi ve resim niteliğinde olanlar ancak kanunla olurmuş, o itibarla bu maddeyi iptal ediyorum dedi. Bu maddeyi iptal edince karşımıza efendim işte bizim Barolar Birliğinin ve gerekse baroların genel kurulların vazifelerinden olan kesenek tespiti konusunu sınırladı. Peki bu sınırlama doğru muydu, bir resim midir, bir vergi midir bizim aldığımız, yoksa bir meslek kuruluşunun ihtiyaçlarını karşılamak için kendi mensuplarından almayı öngörmüş bulunduğu, uygun bulunmuş olduğu bir miktardır.

Ben dünya barolarının kanunlarına bakıyorum, 140 baronun kanununa baktım, hiçbirisinde bunu, bu keseneği vergi ve resim olarak niteleyen bir maddeye tesadüf etmediğim gibi, barolar ve öteki kuruluşlar kendi keseneklerini kendileri tayin etmektedir. Şimdi iş, yara buradan geldi. O takdirde evvel emirde her ne kadar Anayasa Mahkemesinin iptali mevcut ise de, Anayasa Mahkemesinin iptalinin gökten inmiş bir şey olduğu düşünülemez. Şartlara göre o zaman verilmiş bulunan bir karar pekala nazarı itibara alınmayabilir veyahut da bir kanunla değişiklik yapılabilir, olur.

Evveleminde yeni hazırlanmakta olan avukatlık çalışmalarında bu meselenin çözümlenmesi gerekir ve bütün barolar şimdi şu hadler içinde yüzmek zorunda. Halbuki ihtiyaçlar o kadar fazla ki, bunu söylemekteki maksadım şu;

Bir defa bizim kesenekleri tayin ederken gerçeklere uygun bir tayin meselesi sözkonusu gayet tabii, hepimizin gücüne göre bir tayin sözkonusu. Ama öteki taraftan

da arkadaşlarımızın ve özellikle baroların artık öyle bir raddeye geldi ki, mesela Sayın İstanbul Baro Başkanı 7 bin küsur üyemiz var, 5 bininden aidat alıyoruz diyor, ötekisi şöyle oluyor böyle oluyor. Artık bir örgütün yaşayabilmesi için parasal imkânlar ön plana gelmiş bulunduğundan buna öncelikle yer vermek gerekecektir. Bunun hangi miktarda olacağı meselesi nihayet Türkiye Barolar Birliğinin kendisine göre bütçesini yaparken tespit etmiş bulunduğu bir rakamın beş aşağı beş yukarı tespitiyle mümkün olabilir, ama evvel emirde kesenek meselesi eğer halledilmek isteniyorsa, baroların, İzmir Barosunun yapmış bulunduğu bir uygulama ile kanuna göre yapılacak tebligatı yaptıktan sonra bunların kayıtlarını silme kararı almasıdır.

Bunun neticesi şu olmuştur; İzmir Barosunda diyelim ki keseneğini ödemediğine devam ediyorsa, bugün bu 10 veya 15'e inmiştir, bizim Sayın Başkanımız Güney Bey de buradadır. Demek ki, bir uygulamaya başlandığı takdirde bunu duyan da zaten kesenekleri yatırma tarafına girebiliyor. Kângrenin başı nereden geldi, onu arz etmek için söyledim. Evvel emirde biz bir defa kendi bütçemizin kaynağına sahip olmalıyız, ilke bu, biz buna çalışacağız, Türkiye Barolar Birliği yeni kanun tasarısında bunu getirmeye çalışacağız. Diğer kaynaklar meselesi, tabii konumuzun dışındadır, ona temas etmek istemiyorum.

Saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim.

Buyurun efendim.

AVUKAT YÜKSEL KESKİN (Manisa Barosu)- Sayın başkanlar, değerli delegeler, hanımefendiler, beyefendiler;

Konu gerçekten çok önemli bir yere geldi. Şimdi mütemadiyen barolar bu kesenekleri, yani Türkiye Barolar Birliği için topladığı kesenekleri niye göndermiyorlar. Bütün baro başkanları ve delegeler şu konu üzerinde duruyorlar; efendim kesenekler Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildikten sonra belli bir düzeyde donduruldu, topladığımız paralar giderlerimizi karşılamıyor, biz de mecburen Barolar Birliği için topladığımız ve avukat olarak müvekkilin parasını geçinmemizde bize nasıl yetmiyor onun için yedik diyemiyorsak, diyemeyeceğimiz bir özürle giderlerimize harcıyoruz, Barolar Birliği beklesin diyoruz.

Ancak, ben 12 yıllık avukat olduğumdan beri bu genel kurullara gelirim, Allah'a çok şükür 25 yılımı doldurdum, 13 yıl oldu. Şöyle bir eskiye doğru bakıyorum ve görüyorum ki, Anayasa Mahkemesi bu kesenekleri 4-5 yıl önce iptal etti. Halbuki ben ilk geldiğim zaman aidat 10-15 lira iken yine bu 70 milyonluk borçlu büyük barolarımızın borçlarının aynen devam ettiğini görüyoruz. Yanılmış olabilirim, yanıldıysam özür dilerim.

AVUKAT EMİN BALTAOĞLU (İstanbul Barosu)- Kesinlikle yanlış, genel kurula gelinirken sıfır hesabıyla gelinir.

AVUKAT YÜKSEL KESKİN (Devamla)- Olabilir Emin Bey, ben hatırladığım kadarını söylüyorum ve benim girdiğimden beri de sizleri görmemiştim, yani sizleri geçen sene gördüm.

Şimdi üzerinde duracağım nokta; niye bir karar almıyoruz, bundan önceki genel kurulumuzda Ankara'da çok sevdiğim arkadaşım Sayın Hatay Baro Başkanı Nabi İnal kardeşim beni icraya verin, ben parayı ödemiyorum ve ödemeyeceğim dedi. Ben Manisa Barosu olarak, övünmek gibi olmazsa yıllardan beri buraya borçsuz gelen bir baronun temsilcisiyim ve övünüyorum baromla, benim başkanlığında da borcu yoktu baromun, benden sonraki başkanlar döneminde de bir tek kuruluş borcu yok. Niye yok; bizim hanımız yok, apartmanımız yok, gelir getiren mülkümüz de yok, binlerle ifade edilen 3 bin, 5 bin, 7 bin ve 10 bin ile ifade edilen avukat sayımız da yok. 300 avukatı bulduğumuz zaman çok sevinçli bir baro oluyoruz biraz daha büyüdük diye. Baromuzun binası kira, 3 tane personel çalışır, asgari ücretin üzerinde para vermekle de övünürüz, en az alan 30 bin lira alır, bir tek kuruluş borcumuz yok. Çünkü gününde biz Barolar Birliğinin keseneği ile meslektaşlarımızın geride bıraktıkları kişiler yokluk, yoksulluk çekmesin, mesleğin ve insanlığın onuruyla o meslektaşımızı gömebilsin de hayrını yapabilsin diye toplanan paraları Birliğe gönderdiğimiz için yok.

Manisa Barosu olarak benim önerim şu; sizlerden rica ediyorum, lütfen bu öneriyi destekleyin. İcraya verilsin, apartmanlarınıza, hanlarınıza haciz koyar.

AVUKAT EMİN BALTAOĞLU (İstanbul Barosu)- O lmaz ki, baronun hanı olur mu, İstanbul Barosu olarak hanımız yok, apartmanımız yok, dükkânımız yok, hiçbir şey yok, neyi alacak?

AVUKAT YÜKSEL KESKİN (Devamla)- Tamam efendim kârdasınız. Bir şeyi alır veya almaz, sizin adınıza toplayamadığınız aidatları toplar ve yine de bu alacağını karşılar.

AVUKAT EMİN BALTAOĞLU (İstanbul Barosu)- Han ve apartmandan bahsettiniz de Barolar Birliği lehinde ben konuştum.

AVUKAT YÜKSEL KESKİN (Devamla)- Olabilir Emin Bey, direkt olarak ben sizi almıyorum, yani İstanbul Barosunu muhatap olarak almadım, Ankara Barosunu da söylüyorum, İzmir Barosuna da söylüyorum, diğerlerine söylüyorum.

AVUKAT EMİN BALTAOĞLU (İstanbul Barosu)- Bir kaynak yaratmadan bu mümkün değil.

BAŞKAN- Lütfen efendim, karşılıklı tartışmayalım. Söz istiyorsanız memnuniyetle vereyim, ama karşılıklı konuşmayalım.

AVUKAT YÜKSEL KESKİN (Devamla)- Başka türlü kaynak yaratmak mümkün değil efendim. Dükalıksınız demedim, ben öyle bir laf da kullanmadım, ama ben vermeyeceğim dedikten sonra olur, ne yapayım, abdestsiz namaz kılınır mı, kılınmaz, kılacağıym diyorlar, kılınlar ne yapalım.

Saygılar sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim.

Buyurun efendim.

AVUKAT BEHÇET ÇOMAKOĞLU (Denizli Barosu Başkanı)- Muhterem arkadaşlar, Avukatlık Yasasında yönetim kurulunun teklifi ile Barolar Birliği aidatı tespit edilir, fakat

burada sanıyorum bu tespitten ziyade yönetim kurulu yeni bir arttırım istemiyor, sadece birikmiş borçların tediye şeklini kararlaştıralım diyor. Ben de 24 yıldır Denizli Barosunun Başkanlığını yapıyorum, herhalde çeyrek yılı tamamladıktan sonra bu görevden ayrılacağım. 1969 senesinden beri de her toplantıda Denizli Barosunun Baro Başkanına bir tabii başkan gibi görmesi ve onun yanına her toplantı için ayrı bir delege seçmesi sebebiyle iştirak ediyorum. Burada kıdemli herhalde 25-20 delegeden birisiyim.

Arkadaşlar, gerçekten kanunun işte gene bizim öz eleştiriye geçerse, bârolarımızın Yargıtaydan gelen yahut da emekli olarak aynı yerde avukatlığa başlayan hakimlerin bu gelişini kırmak, azaltmak için aldığı kararlarla bir eşitsizlik yaratması sonucu hakimlerden fazla giriş keseneği alması sebebiyle ve onların da Ankara'daki nüfuzları yüzünden iş Anayasa Mahkemesine intikal etti, Anayasa Mahkemesi bunu vergi gibi gördü, vergiler mutlaka parasal olarak belirli olmalıdır dedi, oldu ve başımıza bu iş geldi.

Gerçekten 195 üyemiz var, bu 195 üyeden aldığımız biz 6 bin liranın içinden 4500 lirasını baroya, 1500 lirasını da işte ölüm yardımı ve kesenek olarak Türkiye Barolar Birliğine gönderiyoruz ve tabii bu bizim gibi küçük sayılı barolar için mümkündür. Ben çok zaman Barolar Birliğine bu parayı zamanında gönderip, işte ölüm sonu geride kalanların gerçekten çok üzücü halleri oluyor, onu sağlamaları için cebimden gönderiyorum, bu benim için mümkün, sonra arkadaşlardan topluyorum ve hatta buradan gelecek para tabii hemen

gelmiyor genelde ölüm yardımları, barolardan toplanmadığı için gelmiyor ben ne kadar göndersem, 195 kişinin gönderdiği para bir mana ifade etmez. Biz gene orada baro olarak hemen kendi aramızda yasada olmamakla beraber para topluyoruz ve o arkadaşımızın geride kalanlarının ihtiyacını gideriyoruz, yani yasal olmayan, olmamakla beraber gene yapılması icabeden şeyi yapıyoruz. Şimdi burada bu parayı 6 bin lira sadece baroların alması icabeden tavan miktardır. Biz bu tavanın içinde bunu yürüttüğümüz için daha rahat yürüyor yani biz 6 bin liranın içinde keseriz eğer avukat parayı vermezse avukatlık yapamaz, kolay olur. 6 bin liranın üzerinde Barolar Birliğinin keseneğini almamız mümkün, binaenaleyh, diğer büyük baroların bu 6 bin liranın üzerinde biraz daha hakkı var, benim uygulamama göre, bizde yok ama. Hiçbir zaman Barolar Birliğinin baroları icraya vereceğini düşünmüyorum, onlar da düşünmediği için olsa gerek, senede birkaç kere hep yazıyorlar, yazıyorlar aman etmeyin diyorlar, sıkıştığımız diyorlar, fakat işte yöneticilerin zorluğu oradan geliyor, bu paraları toplayamıyorlar, toplayamayınca da sanıyorum gönderemiyorlar, ama bu göndermeme o kadar çok bir hal aldı ki, artık hiçkimse göndermeme yoluna gitti gibi geliyor bize. Demin Burdur Barosundan arkadaşımızın dediği gibi, bizim baro mensupları da bu rapor geldikten sonra gördüler ki 7 tane baro var, her türlü borcunu ödeyen, biz niye ödüyoruz, biz aptalmıyız, niye bizi bu işin içine sokuyorsun diyorlar. Tabii Barolar Birliğinin durumunu bilmedikleri için.

Baro başkanları tabii delege olarak inşaallah bize verilen müjdede Avukatlık Yasası değiştiği zaman baro başkanları tabii üye olacaklar, o zaman Barolar Birliğinin bu sıkışık durumunu görecektir, bu parayı toplama işini biraz daha ciddiye alarak Barolar Birliğini kuvvetli durumda tutmasını becerecektir, ama bugün bu imkân yok, yok olmasına rağmen yine bizim barolardan gelen delegelerimiz baro başkanlarını sıkıştırarak bu işi sağlayabilirler ve icrasız bu işi öderler kanaatındayım.

Şimdi gerçekten Türkiye Barolar Birliği Başkanı güzel bir soru sordu, yani barolar, baro başkanları bu paraları topladı da mı göndermiyorlar, yoksa toplayamadı mı, toplayamadıysa gerçekten mesele yok, ama topladı da göndermiyorlar ise o zaman sanıyorum barolar biraz görevlerini yapmıyorlar, bu görevlerini yapmamak yönetime bizim Sakarya delegesi arkadaşımızın dediği gibi, yönetime mi kızıyorlar, bu her zaman yönetimden ayrılmak istemeyen, hep aday olan arkadaşlarımıza mı kızıyorlar da bu işi yapıyorlar, bunu çözümlemek zorundayız ve sanıyorum hiç barolar icraya verilmeden baro yönetimlerinin biraz daha bu işe el atıp ihtiyaçlarını bir başka yolla kendi aralarında giderme yoluyla halledebilecekleri kanaatındayım ve bir an evvel de bu işin hallosunu ben kendi barom üyeleri olarak, baro başkanı olarak değil de, barom üyeleri olarak istiyorum. Onlar da bu işi, yani ödememe yoluna gidecekler. Ben de bu taktirde müşkül durumda kalacağım. Şimdi belki arkadaşlarımız şöyle de düşünmüş olabilir barolar, nasıl olsa Barolar Birliği Ankara 'da bir

bina yaptırıyor, buradan geliri olacaktır alt kattaki kiraya vereceği dükkânlar sebebiyle, o halde biz nasıl olsa bunu ödemedi idare ediyoruz diye düşünüyorlarsa herhalde yanılıyorlar, o zaman bizleri çok mahcup ederler. Biz onların bu paraları en kısa zamanda, en uygun şekilde ne avukatı ve ne de Barolar birliğini rencide etmeden ödeyecekleri kanısındayız.

Teşekkür ederim. (Alkışlar)

BASKAN- Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Nabi İnal.

AVUKAT NABİ İNAL (Hatay Barosu Başkanı)- Sayın başkanlar, değerli arkadaşlarım; herhalde bu icra konusunun ilk müellifi veyahut patenti bana ait olduğu için yine bu konuda söz almak istedim. Şimdi yönetim kurulu bizden görüş istiyor, birikmiş bu kesenekleri nasıl tasfiye edeceğiz, nasıl alacağız, genel kurulun bu konuda görüşü nedir. Bunun dışındaki aldığımız 6 bin lira yeterlidir, yeterli değildir, şu veya bu şekilde para buluruz veya bulmayız değil, genel kurulumuzun görüşü nedir. Genel kurulumuz birikmiş bu keseneklere bir çizgi çekip, bunların ortadan kaldırılmasını, bundan sonra borçların muntazaman ödenmesini mi istiyor, genel kurul her şeyi affedebilir.

Genel kurul, eski birikmiş borçların belli taksitlere bağlanması suretiyle tedricen tasfiyesi, ancak bundan sonra birikmiş borçların, bundan sonraki tahakkuk edecek alacakların muntazaman ödenmesi yolunda bir tavsiyede mi bulunmak istiyor, bu konuda görüş istiyorlar. Görüşümüz

nedir, bunun belirlenmesi lâzımdır kanısındayım.

Ben Hatay Barosu olarak görüşümü tekrar yineliyorum; Ayrıca rica ediyorum Sayın Başkandan, Hatay Barosu olarak ilk önce beni icraya verin ve ben bundan utanç duymayacağım, bu icraya verildiği zaman tahsil edilebilir mi edilemez mi, elbette edilir, icraya verilir, kesinleştikten sonra bal gibi üyelerin barosuna olan borçlarından dolayı Barolar Birliği keseneği miktarı haczedilmek suretiyle tahsil edilir.

Benim, genel kurulun bu yolda bir karar alması konusunda önerim vardır, gene Yönetim Kurulunun istemiş olduğu görüşe karşı benim yanıtım budur. Bu teklifimin oylanmasını arzu ediyorum.

Saygılar sunarım efendim.

BAŞKAN- Teşekkür ederim.

Buyurun efendim.

AVUKAT SELAHATTİN SULHİ TEKİNAY (İstanbul Barosu)- Sevgili arkadaşlar, İstanbul Barosunun da oldukça kabarık borçları var. Biz göreve geldiğimiz günden itibaren bu borçları iyi niyetle ödemek gayreti içinde olduk, 1985 senesi içinde ki, bu 4-5 ay içinde demektir, ölüm yardımı karşılığında 2 milyon lira kadar bir ödemede bulunduk, ödemeler imkân ölçüsünde devam edecektir.

Sayın Barolar Birliği Başkanı Ankara Barosu ile İstanbul Barosuna bir soru yöneltti; bu paralar zimmetinizde mi, değil mi dedi, ondan sonra düzeltti bereket versin, ben bunu ceza hukuku yönünden değil, tamamen muhasebe

takniği yönünden soruyorum. Bu bir borçtur arkadaşlar, baroların borcudur, niçin ödemez öyle ise? Bazı arkadaşlarımız belki gerçek durumu gereği gibi değerlendiremedikleri için biraz aşırı ölçüler kullandılar.

Arkadaşlar mesele şu; şahsen ben ve yönetim kurulu arkadaşlarım bu paranın ödenmesi için madem ki bir borçtur, ve kanun bunu emretmektedir, kanunun daha doğrusu Barolar Birliğine verdiği bir yetki kullanılmak suretiyle keseneklerin miktarı belirlenmiştir, bunun ödenmesi gerekir. Şimdi ödenmezse ne olur, sadece hukuk tekniği bakımından işi inceleysek Barolar Birliği barolar aleyhinde icra takibi yapabilir, bunda benim şüphem yok, icra takibi yapamaz, yaparsa şöyle olur böyle olur, hayır düpedüz yapabilir ve yapsın mı yapmasın mı, Barolar Birliğinin bileceği şey. Yalnız yaparsa ne olur, kendisine vücut veren baroların büyük bir kısmı olur, bir nevi intihar etmek gibidir, yapıp yapmamak kendi bileceği iş, bazan hukuk böyle garip neticeler verebiliyor, imkânlarla muayyen tahsil, aciz vesikası mı alacaktır Barolar Birliği barolar hakkında.

Biraz evvel konuşmamda size küçük bir hesap özeti verdim ve bu konuşmaların tahmin ettiğim şu istikamette gelişmemesini temin için bunu yaptım, ama gene de görüyorum ki galiba maksadımı pek iyi anlatamadım. Aidatı 5 bin kişiden toplayabiliyoruz, biraz sonra niçin fazla toplayamayınız onu da söyleyeceğim. Ne kadar yapar arkadaşlar, 30 milyon, 25 milyon lira müstahdemlerimize veriyoruz. Şimdi

karşılaştık toplu iş sözleşmesi dolayısıyla teklifler karşısında 44 milyon lira vermemiz isteniyor bizden, indirdik çıkardık, pazarlık ettik, ikna ettik hadi bunu 40 milyona indirdik. Şimdi arkadaşlar bizim elimizde mi bu, niçin 2 bin küsur üyeden daha para toplayamıyorsunuz, toplamak için bütün imkânları sarfediyoruz, fakat acı diğer bir gerçek karşımıza çıkıyor. Hani bunları toplamak için icra takibinden başka bir yol var mı, icra takibinin bize sebebiyet verdiği masrafları hepimiz son derece yetkili hukukçularsınız, bir kere de bunu hesabediniz lütfen. Astarı yüzünden pahalı geliyor arkadaşlar. 2500 kişiye yapacağınız tebligatı düşünün, kaldı ki biraz evvel bir başka arkadaşımın söylediği gibi, maalesef büyük şehir barosu olmanın bir üzüntüsü; biz geldiğimiz zaman 2 bin küsur avukatın adresine ulaşabilmek imkânının bulunmadığını tespit ettik. Şüphesiz adres değişikliğini her avukat zamanında bildirmeli, bildirmemiş ne yapacaksınız, onun yolu var, kanun da tayin etmiş onu, tebligat yapacaksınız, ilanen tebligat yapacaksınız, sonunda levhadan çıkartıp atacaksınız. Bütün bunlar derdi halletmeye kâfi değil, hepsi masraf kapısı. Yavaş yavaş mütemerrit borçlular için bu yolu elbette deniyoruz, bir çoklarını levhadan silmek için gereken teşebbüsler yapıldı, ama bunların yapılması elde kâfi para terakümüne yeterli değil, para yok, para olmadığı için de ödenmiyor, işin sonucu bu. İcra takibi yapılır mı, yapıyor, yapılırsa ne olur, bir çok baro hayatiyetini kaybeder. Barolar Birliği, Barolar Birliği olmaktan da çıkar zennederim.

Biraz evvel bir arkadaşımın gayet isabetle söylediği gibi, Enver Bey söyledi, kanun meselesi bu, kanunla hal-
ledilecek, bir büyük baro kendi üyelerinin aidat miktarını
tespit edemezse, aidatlarını ödemeyenlere uygulanacak müey-
yideler gayet sarıh kesin bir şekilde tespit edilmezse bu
ıstırap sürer gider. 1985 yılı aidatı ne zamana kadar öde-
nir arkadaşlar, senenin sonuna kadar. Senenin son gününe
kadar aidatını vermeyene karşı uygulayabileceğimiz bir müey-
yide yok. Birçok arkadaşlar içinde bulunduğumuz sıkıntıyı
bildikleri için önceden getirip veriyorlar. Tasavvur edin,
deseler ki bir baronun avukatları kanunen 1985 yılının son
gününe kadar aidatını vermemek hakkına sahip miyim, son günü
vereceğim, onları sıkıştırmak için elimizde öyle önemli bir
müeyyide yok, ricadan başka bir müeyyide yok. Var mı
kanunda bir hüküm ilk 3 ay zarfında aidatı vermeyen baro-
dan atılır, levhadan silinir diye; yok. (Gürültüler)

Sayın arkadaşlar, biz bunu çok tetkik ettik, ilk 3
ay içinde vermeyen diye bir şey yok, 1985 yılı aidatı 1985
yılı içinde ödenir, vermeyen, bir genel kurulun toplanması
ne demektir tasavvur edin, en az 3 milyon liraya maloluyor
bu. Arkadaşlar biz o 3 milyonu eğer Barolar Birliğine göh-
derebilirsek bu bizim için büyük bir başarıdır.

Kısaca, hangi öneride bulunursanız bulunun biz çe-
şitli imkânları teker teker yokladık, her birini teker te-
ker düşündük, Barolar Birliğine yeterli parayı zamanında
yetiştirmek için maalesef bugünkü mevzuat karşısında

elimiz ayağımız bağlıdır. Bir borçlu baronun başkanı olmaktan üzüntü duyuyorum, sıkıntı duyuyorum, fakat bunun da bir bugünden yarına mevzuat değişikliği yapılmadan hal çaresi olduğu kanaatında değilim.

BAŞKAN- Buyurun Sayın Başkan.

AVUKAT TEOMAN EVREN (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Efendim bu aidatların ödenmesi konusu, baroların icraya verilip verilmemesi konusu her genel kurulda gündeme gelen bir husustur. Zonguldak toplantımızda gündeme gelmiş, Barolar Birliğinin baroları icraya vermemesi kararı alınmıştır. Bunun dışında geçen sene Ankara'da yapılan genel kurulda biz de bu paraları barolarımızın gönüllü iştirakleri halinde almak istediğimizi, bir zorlama ile almak istemediğimizi açıkça belirtmiş bulunmaktayız.

Ben demin bu konudaki eleştirileri tam anlamıyla cevaplandırmadım. Çünkü gündemin böyle bir maddesi olduğunu biliyordum.

Bu sene biz maddi sıkıntılarımızı tamamen giderebilecek haldeyiz. Çünkü Birlik binası inşaatımız hemen hemen yaz sonunda faaliyete geçmiş olacaktır, ancak bizim bu şekilde ihtiyaçlarımızı gidermiş olmamız, baroların avukatlardan topladıkları baro kesenekleriyle ölüm yardımlarını bize göndermemeleri için bir sebep teşkil etmemektedir, etmemelidir de.

Şuna inanıyorum ki, Barolar Birliği çok güç şartlar altında görevi sizin biraz evvel belirttiğiniz gibi iyiye yakın bir düzeyde götürmüş bulunmaktadır, bundan sonra da

götürecektir. Gelecek sene fevkalade önemli hizmetler götüreceğimize inanıyorum.

Demın arkadaşlarımız Barolar Birliği sıkıntı içinde, birkaç daireyi satmak mecburiyetinde gibi bir ifade kullandılar, bu herhalde yanlış anlaşmadan doğan bir ifade idi, çünkü Barolar Birliği binasını yüzde 50 nispetinde müteahhite vermiştir. Benim burada arz etmek istediğim husus şudur;

Biz eğerki barolar bize borçlarını gönüllü katılımlarıyla öderlerse, müteahhite devretmiş olduğumuz dairelerden 4 tanesini hemen alabilmek imkânına sahibiz, böyle bir gücü bize tanırsanız, biz 4 dairenin üzerinde diğer dairelerden de birkaçını almak imkânına sahip olacağız. Elbette ki bu Türkiye barolarının hizmetine sunulacak sosyal tesisler olacaktır. Herhalde bu hepimize güven verecektir.

Bütün bunlara rağmen gelecek sene barolarımıza götüreceğimiz çok önemli hizmetler olacaktır. Bu hizmetleri barolarımız aldıkları takdirde herhalde karşılığını da gönüllü katılımlar halinde vereceklerdir. Sorun neden buraya gelmiştir;

Sorun, bizi daima itham eden bir noktada düğümlenmektedir. Baroları neden icraya verip bu paraları almıyorsunuz diye eleştiriye, suçlamaya muhatap olmaktayız. İşte bu suçlamaların ortadan kalkması için yüce heyetinizin bir karar vermesi gerekir. Bu karar, baroların icraya verilmesi yönünde olursa biz bunu uyguluyoruz, olmazsa gene barolarımızdan iyi ilişkiler içinde ve gönüllü katılımlarla bu

paraları almak isteriz.

Burada memnuniyetle belirtmek istediğim bir husus şudur; sanıyorum arkadaşlarımızdan birisi bu sene daha fazla para tahsil etmiş olmamıza rağmen borçların büyüdüğünden bahsettiler. Borçların büyüdüğü doğrudur, ama bizim geçen sene de çok fazla para tahsil ettiğimiz, geçen seneki sıkıntı içinde olmadan bu dar imkânlar içinde hizmet götürmüş olduğumuz da bir gerçektir, hatta bir kısım paramızı münavebeli olarak faize vermek suretiyle de hizmetlerimizi sürdürmek imkânını buluyoruz, ama herhalde Barolar Birliği bu gibi olaylar içinde olmadan kendi gereksinmelerini, avukat arkadaşlarımızın gereksinmelerini, barolarımızın gereksinmelerini karşılayacak bir düzeyde olmalıdır. İşte bu nedenle genel kurulumuzun bu soruna şöyle veya böyle kesinlikle bir çözüm bulması gerekiyor. Bu nedenle sorun huzurunuzda gelmiştir.

Saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim efendim.

Efendim bu konuda başka söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Olmadığına göre şimdi değişik fikirleri şöyle toparlayabiliriz.

Bazı delegeler borçları birikmiş olan baroların icraya konulmasını öneriyorlar, bazı arkadaşlar ise bu borçların taksitlerle şimdiye kadar olduğu gibi barolar olanaklarını daha da dikkatle gözden geçirmek, sorumluluklarına daha müdrik olmak suretiyle ödemesini öneriyorlar, yani iki öneri var orta yerde. Öncelikle borçları birikmiş olan

baroların icraya verilip verilmemesi konusunu oylarınıza sunuyorum efendim...

AVUKAT HASMET ATAHAN (Ağrı Barosu)- Sayın Başkanım müsaade eder misiniz.

BAŞKAN- Buyurun efendim.

AVUKAT HASMET ATAHAN (Ağrı Barosu)- Efendim, öneri yapan, yani bu icra konusundaki öneriyi yapan sayın arkadaşımız önerisinde ısrarlı mı, değil mi, ilk önce onu öğrenelim efendim.

BAŞKAN- İsrar ediyor musunuz efendim.

AVUKAT NABİ İNAL (Hatay Barosu Başkanı)- Efendim, şimdi Sayın Birlik Başkanımız mademki akçalı durumun iyiye gitmekte olduğunu söyledi, bu sene de sayın barolarımızın böyle iyi niyetine istinaden geri alıyorum önerimi efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN- O halde efendim, barolar birikmiş borçlarını olanaklarını oranında ve bunları da iyi niyetle ele almak suretiyle ödeyecek, tasfiye edecekler yolunda görüşünüzü özetlersem bunu onaylıyor musunuz efendim. ("evet, evet" sesleri)

AVUKAT NABİ İNAL (Hatay Barosu Başkanı)- Evet efendim tabii.

BAŞKAN- Bu şekilde oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir efendim.

Böylece gündemin 9 uncu maddesi de bitirilmiş olmaktadır. Şimdi gündemin 10 uncu maddesine geldik efendim.

Madde 10: Ölüm yardımları konusunda Genel Kurul görüşünün belirlenmesi.

Bu konu sanıyorum yeterince tartışıldı, ayrıca sözmak isteyen var mı?

Buyurun efendim.

AVUKAT FADIL ALTOP (İstanbul Barosu)- Sayın Başkan, kıymetli delegeler;

Tabii bu gündem maddesinde yüce heyetin alacağı karara peşinen saygılıyım. Ancak Nabi İnal kardeşim çok iyi hatırlayacaklar, Samsun 'da yapılan 1975 yılı Genel Kurul Toplantısında ölüm yardımı için oybirliği ile ölüm yardımı esasları diye bir 10 maddeden oluşan esas kabul ettik ve her yıl Türkiye Barolar Birliği ölüm yardımını bütçesine almak suretiyle adeta bir yönerge tarzında bu kesenekler devam edip gelmektedir. O zaman çok tartışılmıştı, yasamızda Türkiye Barolar Birliğinin bu tarz bir karar alıp alamaması türlü yorumlara bağlı idi. O ilkeler hepimizin içinden gelen, ölen arkadaşları mustar vaziyette bırakmamak, geride kalanlarına karınca kaderince bir katkıda bulunmak için o prensipler kabul edildi, ama o sakıncalar, hukuksal sakıncalar düşünülerek 10 uncu maddede Türkiye Barolar Birliği ve baroların katılması ile ve asgari bu şartlarla kurulacak Türkiye Barolar Birliği yardım vakfı tüzelkişiliği kazandıktan sonra bu esaslar oraya aktarılacak.

Arkadaşlar, ben Türkiye Barolar Birliği Yönetim

Kurulunun bu vakıf niteliğinde yardım sandığını bir an evvel kurup, kişilik kazandırıp, bu ölüm yardımlarının ve buna eklenecek sair yardımların ihtiyaç sahibi meslektaşlarımıza sair yardımların hukuksal dayanağını yaratmalarını öneriyorum.

Saygılarımla efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim.

Başka söz almak isteyen var mı?..

Buyurun efendim.

AVUKAT ENVER ARSLANALP (İzmir Barosu)- Efendim, şimdi bu ölüm yardımı meselesi Sayın Fadıl Altop tarafından öyle bir noktaya getirildi ki, Emin Bey arkadaşım zannedirim ki bu yönetmeliğin hazırlanmasında birinci derecede vazife almış olan arkadaşımızdır. Samsun'da da bunu takdir etmeli şerefi kendisine ait oldu bendenin rahatsızlığı dolayısıyla.

Şimdi bu çok tartışıldı, neden ölüm yardımı mekanik bir esasa bağlandı. Vakıf meselesini savunanlar vardı, vakfın çıkmaza gireceğini ortaya atanlar vardı, ki onlardan bir tanesi benim. Orada dendi ki, gayet basit bir muhasebe usulü ile alacağımız olan miktarları oraya aktaralım, konjöktüre göre de genel kurul bunun miktarını tespit etsin.

Eğer siz yeniden bir vakıf meselesine bunu dönüştürmek isterseniz, o şekilde bir karar şimdi elimde benim

esas Avukatlık Kamunu kitabı olmadığı için, o sizin vermiş olduğunuz belgenin mahiyetini bilemediğim için, hakikaten öyle midir, değil midir ve bizim bültende yayınlanmış olan esas metin vardır. Benim hatırladığıma göre bu vakıf meselesi bir kenara bırakılmış idi, ama bir madde olarak çıkmış ise, sizin bu önerinizin karşısında olduğumu burada belirtmek isterim. Neden? Çünkü bir yardımlaşma vakfı, yani bir ölüm yardımlaşma vakfı, bütün unsurları ile yardımlaşma vakfı bu meseleyi çözümlenemeyecektir. Neden çözümlenemeyecektir? .. Basit bir ölüm yardımı meselesini çözümlenemeyen bir barolar camiası olarak çıkıyoruz ortaya. Ölüm yardımı verilmiyor ve ölüm yardımı verilirken de, çok az miktar veriliyor ve ondan sonra da kalkacağız, bir vakıf kuracağız bütün unsurları ile. O takdirde bizim Sosyal Sigortalar Kurumu ile olan durumumuzu ne yapacağız, bütün sosyal sigortalılarla olan durumumuz bizim bugün sosyal devlet anlayışı içinde en iyi şekilde karşılanması için kurulmuş bir düzen değildir, bunun aksaklıklarını biz zaman zaman dile getirmediğimiz mi, getirdik.

Bu takdirde, vakıf meselesinden ziyade, ölüm yardımı neden oluyor. Çünkü sosyal sigortalardan yapılacak bulunan yardımın birden yapılmamış bulunduğu için, arkadaşlarımızın da bu geçecek olan süre içinde yardımı, yani acil yardıma ihtiyaçları bulunduğu için, mesela bir cenaze kaldırılması, onu kapsamak, onu karşılamak için çıkarılmış olan basit, fakat etkili bir yardım şekli idi bu. Eğer

biz daha iyi şey yapmak için esas sosyal güvenlik esaslarının dışında özel bir vakıfa gidecek olursak, yine kendi kendimize iyi şeyler düşünmüş oluruz, ama iyi şeyler yapacağımız kanısında değilim ben. Çünkü bunlar, dediğiniz gibi 1975 senesinde çok tartışılmış olan konulardır. Gerek Türkiye Barolar Birliğinde ve gerekse yönetim kurulumuzda tartışılmıştır.

O itibarla, bu teklif belki yerinde bir teklif olabilir, ama tatbikatı bakımından korkarım ki, ihya edilmek istenilen yardımlaşma sandıklarının akıbetine uğrarız.

Saygılar sunarım.

AVUKAT FADIL ALTOP (İstanbul Barosu)- Bizim hazırladığımız yönetmelikte vakıf yoktu, vakıf kelimesi genel kurulda ilave edildi.

AVUKAT ENVER ARSLANALP (Devamla)- Şimdi bakın daha iyi hatırlamışlar, malum bu konularda hepimizin acizane fikirleri vardır daha iyiye doğru gitmek için. Demek ki o genel kurulda şunu da şu şekilde bir vazife verelim efendim bu çalışmalar yapılsın, ama çalışmalar yapılma meselesi gerçekleşir mi, gerçekleşmez mi meselesi, o kendi yönetim kurulumuz bizim zamahımızda bunun üzerinde durmadı, ama şimdiki durursa vereceğiniz olan talimat gereğince dursun.

Teşekkür ederim.

BASKAN-Teşekkür ederim efendim.

Başka söz almak isteyen var mı?

Buyurun efendim.

AVUKAT TANKUT AKALIN (Kırklareli Barosu)- Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Galiba biz boşuna zaman kaybediyoruz. Şimdi 10 uncu maddenin bu şekli ile müzakeresini ben son derece anlamsız buluyorum.

Ölüm yardımı konusunda, aidatın toplanması, Türkiye Barolar Birliğine gönderme, göndermeme ayrı şey, ölüm yardımı konusunda şimdiye kadar yürüyen bir uygulama var, ondan ben de şikâyetçiyim, ama o da bahsidiğer.

Şimdi bir uygulama var iken, yeni bir teklif getirilmeden biz neyi görüşüyoruz, neyin üzerinde müzakere ediyoruz.

AVUKAT BEHÇET ÇOMAKOĞLU (Denizli Barosu)- Kaldıralım mı, kaldırmayalım mı?

AVUKAT TANKUT AKALIN (Devamla)- Efendim, o zaman bir teklif gelir, teklif olarak somut bir şey gelir.

10 uncu madde aynen şöyle; Ölüm yardımları konusunda Genel Kurulun görüşünün belirlenmesi. Neyi, mevcut bir uygulama var, bundan farklı bir teklif gelirse ancak onu görüşeceğiz. Farklı bir teklif gelmediğine göre galiba biz boşuna zaman kaybediyoruz. Özür dilerim, bu maddenin müzakeresinden sarfınazar edilmesini arz ediyorum.

Teşekkür ederim.

BASKAN- Teşekkür ederim efendim.

Buyurun efendim.

AVUKAT BEHÇET ÇOMAKOĞLU (Denizli Barosu)- Efendim, tabii baro başkanı olup da Türkiye Barolar Birliği ile ilişkisi olanlar bu işi daha iyi biliyorlar. Türkiye Barolar Birliği barolara yazıp dediler ki, böyle bir güçlük içindeyiz. Biz bunu gündeme koyacağız, kaldırılınsın mı, kaldırılmasın mı, bunun hakkında oraya hazırlanarak gelin. Hatta bizden evvela görüş istediler.

AVUKAT TANKUT AKALIN (Kırklareli Barosu)- O zaman kaldırılması diye bir teklif gelir.

AVUKAT BEHÇET ÇOMAKOĞLU (Devamla)-İşte bu onun konuşulması.

Arkadaşlar biz Denizli Barosu olarak bunun kaldırılması diye görüşümüzü bildirdik. Aynı görüşü tekrarlıyoruz, bu o sebeple gelmiş bir gündem maddesidir sanıyorum.

Arkadaşlar, şimdi bir vakıf kurma işi, vakıf varlık işidir, varlıklı olmadan vakıf olmaz, borcu mu oraya devredeceğiz bir de vakıf diye bir başka işin içine girelim.

Şimdi bugün toplanan, verilen 80 bin lira, dün verilen 17 bin lira, daha evvel verilen 46 bin lira, artık bunlar çok düşük rakamlardır, gülünç duruma düşmeyelim, Türkiye Barolar Birliği gönderdi göndermedi diye ve barolar da ne oldu bu para diye avukat eşlerinden devamlı yakınlıklar duymasın. Gelin bu 25 lira zaten para değil bugün, artık bunu kaldırın da bitsin. Hem barolar bir borç altında

durmasınlar, hiç olmazsa buradan topladıkları o 6 bin liranın içinden buraya göndermeyi düşündükleri para da kendilerine kalır, hiç fayda sağlamayan bir para da sırf manevi diye biz bunu tutmayalım, birçok kimse töhmet altındadır, lütfen bunun kaldırılmasına bu genel kurul karar versin, istirham ediyorum efendim.

Teşekkür ederim.

BASKAN-- Teşekkür ederim efendim.

Sayın delegeler, değerli konuşmacının işaret ettiği gibi gündemde bir açıklık yok. Şimdi gerçekten de ölüm yardımını tartışıyoruz, ama ne yönde, ne yönüyle, ölüm yardımını nasıl verilecek bu mu, ölüm yardımını kaldırılacak mı. Binaenaleyh, öncelikle gündemin bu maddesine gündemi hazırlayan Sayın Yönetim Kurulunun yetkililerinden rica ediyorum, bu konuya bir açıklık getirsinler ve vakit kaybetmeden hemen oylamaya geçelim efendim. ("Oylayın efendim, müzakereye gerek yok sesleri)

Madde konmuş, bunun hakkında yüce kurulunuzun bir karar vermesi gerekiyor.

Peki efendim, ölüm yardımının kaldırılması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kaldırılmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler, devamını isteyenler... Bu halde ölüm yardımını çoğunluğun kararı ile eskisi gibi devam edecektir efendim.

Gündemin 11 inci maddesine gelmiş bulunuyoruz;

Madde 11: Ankara dışındaki illerden seçilen üyelere Avukatlık Yasasının 112/2. maddesi uyarınca

ödenecek yolluk, ikâmet ve diğer zorunlu giderlerin belirlenmesi.

AVUKAT NABİ İNAL (Hatay Barosu Başkanı)- Bu konuda Yönetim Kuruluna yetki verilmesini öneriyorum efendim, arz ederim.

BAŞKAN- Bu konuda Yönetim Kuruluna yetki verilmesini öneriyorlar, bu öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Bu konuda yönetim kurulu yetkilidir efendim. (Karşılıklı konuşmalar, gürültüler)

AVUKAT BEHÇET ÇOMAKOĞLU (Denizli Barosu)- Sayın Başkan, üyelere hiçbir ödenek almıyorlar, ama kâğıt üzerinde de olsa kendi ödeneklerini kendileri tayin edemezler, yani bu bakımdan bunun devamı olabilir, eski uygulamanın devamını oya sunmanızı istirham ediyorum efendim.

Saygılarımla.

BAŞKAN- Peki efendim.

Eski uygulamanın devamı konusunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir, eski uygulama aynen devam edecek.

Gündemin 12 inci maddesine gelmiş bulunuyoruz;

Madde 12: Gelecek dönem bütçesi ile bütçe yönetmeliğinin görüşülmesi ve kabulü.

Bu konuda söz almak isteyen var mı?

Türkiye Barolar Birliğinin 1986 yılı bütçe çizelgesini okutuyorum:

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ 1986 YILLI GELİR
BÜTÇESİ ÇİZELGESİ

<u>Bölüm</u>	<u>Gelir Çeşitleri</u>	<u>Tutarı</u>
I	Kesenek Gelirleri	24.240.000.-
II	Yayın gelirleri	100.000.
III	<u>Başkaca Gelirler</u>	
	Ruhsatname	5.500.000.-
	Devlet Bütçesinden	3.-
	Yardım ve bağışlar	1.-
	Banka faizleri	250.000.-
	Diğer gelirler	250.000.-
	TOPLAM	30.340.004.-

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ 1.5.1985-1.5.1986 YILI
GİDER BÜTÇESİ ÇİZELGESİ

<u>Bölüm</u>	<u>Gider Çeşitleri</u>	<u>Tutarı</u>
L	Yönetim Giderleri	
	Genel Kurul giderleri	2.500.000.-
	Başkanlık Ödeneği	1.-
	Başkanlık Divanı Öd.	1.-
	Başkanlık Dışındaki Üye Huzur Hk.	1.-
	Yönetim, Denetim, Disiplin Kr. Üye- leri yollukları	4.500.000.-
	Geçici görev yolluğu	500.000.-
	Temsil giderleri	300.000.-
	Tören ve ağırlama giderleri	300.000.-

	Dışı İlişkiler giderleri	200.000.-
	Türk Hukuk Kongresi	250.000.-
	Konferans ve Seminer gider.	200.000.-
	Başkaca giderler	150.000.-
	TOPLAM	8.900.004.-
II	<u>Personel Giderleri</u>	
	Memur ve müstahdem Ücretleri	5.000.000.-
	İkramiye ve Pirimler	1.750.000.-
	Fazla Çalışma	250.000.-
	SSK Primi	965.000.-
	Personel Yollukları	200.000.-
	Taşıt ve yemek giderleri	750.000.-
	Çocuk zamları, öğrenim Yardımı	100.000.-
	Yakacak Yardımları	350.000.-
	Giyim yardımları	350.000.-
	İzin Ücretleri	150.000.-
	Şef sorumluluğu	150.000.-
	Ölüm, doğum ve evlenme Yar.	150.000.-
	Kıdem Tazminatı	900.000.-
	Gece Tazminatı	100.000.-
	Sözleşme farkları	750.000.-
	TOPLAM	11.915.000.-
III	<u>Büro Giderleri</u>	
	Onarım ve bakım giderleri	1.000.000.-
	Büro araç-gereç giderleri	1.100.000.-
	PTT giderleri	1.400.000.-

	Aydınlatma, ısıtma, su, hava gazı gid.	1.500.000.-
	Demirbaş giderleri	1.000.000.-
	PTT, dergi, kitap giderleri	300.000.-
	Yargı ve icra giderleri	50.000.-
	Yayın giderleri	200.000.-
	Dışarıdan sağlanan hizmetler	125.000.-
	Başkaca giderler	900.000.-
	TOPLAM	7.575.000.-
IV	<u>Yatırım Giderleri</u>	
	Yazı, hesap büro makinaları	200.000.
	Mobilya döşeme giderleri	850.000,-
	Diğer yatırım giderleri	100.000.-
	TOPLAM	1.150.000.-
V	<u>Resim, Harç ve Kesenekler</u>	
	Belediye ve harçlar	100.000.-
	Noter ve harç masrafları	100.000.-
	Damga vergisi	50.000.-
	Bina vergisi	250.000.-
	Sivil Savunma Fonu	50.000.-
	Uluslararası Barolar Birliği Aidatı	150.000.-
	TOPLAM	700.000.-
VI	<u>Mesleki Yardımlar</u>	
	Meslekle ilgili Sosyal Yardımlar	100.000.
	TOPLAM	100.000.-
	GENEL TOPLAM	30.340.004.-

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ 1.5.1985- 30.4.1986 YILI

BÜTÇE YÖNETMELİĞİ

1. Türkiye Barolar Birliğinin 1985 yılı bütçesi 1.5.1985 gününde başlar, 30.4.1986 günü sona erer. Bu döneme ait Birlik gelir ve giderleri 30.340.004 TL öngörülmüştür.

2. Bu dönemde baroların ödeyeceği Birlik Keseneği XVII. Genel Kurur kararı uyarınca 31 Aralık 1984 tarihinde barolara kayıtlı avukat sayısı üzerinden ayda 100TL olarak hesaplanmıştır.

3. Bütçe ile kabul edilen ödeneklerin yetmemesi halinde bölüm ve maddeler arasında aktarma yapmaya Birlik Yönetim Kurulu yetkilidir.

4. Gelirlerin tahsil fişi veya banka dekontu karşılığında tahsili giderlerin harcama belgelerine dayandırılması gereklidir. Kasa işlemleri istisnasız tahsil ve ödeme fişlerine dayandırılır. Bütçe içinde harcama, Başkan veya Sayman Üyenin Olur'u ile yapılır.

5. Yönetim Kurulu genel kadro aylıkları toplamı değişmemek kaydı ile kadroları vekadro aylıklarını birleştirmeye ve kullanılmayan kadro aylıklarından diğerlerine ekleme yapmaya yetkilidir.

6. Bu yönetmeliğin uygulanmasına Birlik Yönetim Kurulu yetkilidir. "

Saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN- Teşekkür ederim efendim.

Efendim, gelecek dönem bütçesini ve Bütçe Yönetmeliğini dinlediniz. Bu konuda söz almak isteyen var mı?..
Yok.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabuledilmiştir.

Gündemin 13 üncü maddesine gelmiş bulunuyoruz.

Madde 13: Barolardan alınacak Türkiye Barolar Birliği keseneklerinin saptanması.

Bu konuda söz isteyen var mı efendim?

("Eskisi gibi devam etsin"sesleri)

Eskisi gibi devam etmesi hususunu oylarınıza sunuyorum efendim: Kabuledenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gündem maddesi 14: Yerli ve yabancı kongrelere gidecek delegelerin seçimi veya bu konuda Yönetim Kuruluna yetki verilmesi.

Bu konuda yönetim kuruluna yetki verilmesi hususunu oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gündem maddesi 15: Gelecek Olağan Genel Kurul toplantısının zaman ve yerinin saptanması.

Efendim, bu konuda iki tane önerge vardır, bunları geliş sırasıyla arz ediyorum.

Türkiye Barolar Birliği XVIII. Genel Kurul Kongre Divan Başkanlığına

Türkiye Barolar Birliği XIX. Genel Kurul toplantısının 20-21-22 Haziran 1986 tarihlerinde Tekirdağ'da

yapılmasını arz ve teklif ederiz.

Türkiye Barolar Birliği Genel Kurul Toplantısı
Tekirdağ'ımızı onurlandıracaktır.

Bu vesile ile sayın genel kurul üyelerine saygı ve
sevgilerimizi sunarız.

Tekirdağ Barosu Başkanı T.B.Birliği Tekirdağ
Avukat Orhan Güngör Delegatesi Avukat Cavit
Turgay
Avukat Vecihi Usel

Türkiye Barolar Birliği Sayın Genel Kurul Başkan-
lığına

Önümüzdeki genel kurul toplantısının Giresun'da ya-
pılmasını öneriyorum.

Saygılarımla. Giresin Barosu Başkanı
ve delegatesi
Ahmet ^Ersöz

Yapılan uyarılardan da ve yasa hükmünden de Genel
Kurul toplantımızın Mayıs ayı içinde yapılmasının zaruri
olduğu gerçeği ortaya çıkmaktadır. Her iki öneri için de
geçerli olmak üzere Mayıs ayında, yani Mayıs ayı içinde
bir tarih belirlenmek koşulu ile...

AVUKAT ORHAN GÜNGÖR (Tekirdağ Barosu Başkanı)-
Efendim, ben önce müsaadenizle önerge sahibi olarak söz
istiyorum.

BAŞKAN- Buyurun efendim.

AVUKAT ORHAN GÜNGÖR (Tekirdağ Barosu Başkanı)- Efen-
dim ben önce müsaadenize sığınarak konuşuyorum, çünkü bu

toplantının delegesi değilim. Ancak Sayın Divan ve siz değerli Türkiye Barolar Birliği delegasyonu izin verirseniz, bu dilekçemizdeki küçük bir durumu izah etmek durumunda kalacağım, müsaade eder miydiniz.

Efendim, Türkiye Barolar Birliğinin toplantıları Mayıs ayında yapılıyor, ancak bildiğiniz gibi Ramazan bu aya rastlamaktadır. Gelecek yıl 10 gün önceye, daha sonraki yıl yine 10 gün önceye geleceğine göre ve eğer bu üye arkadaşlarımız tarafından bir sorun yaratacaksa burada bir karar alınabilir ve bu tarih Haziran ayına ertelenebilir.

Biz Tekirdağ Barosu olarak siz değerli üyelerimizi ve güzide topluluğumuzu Tekirdağ'da görmekten büyük onur duyacağız.

Bu hususun kabulünü istirham ediyorum. Eğer mümkün ise toplantı Haziran ayında olsun, çünkü size yakışır bir toplantı yapmak istiyoruz, Kumbağ turistik tesislerinde sizleri ağırlamak istiyoruz. Eğer olamayacaksa biz yine Mayıs ayında toplantımızı yapabiliriz, ama Ramazana rastlar.

Bu hususu arz etmek istedim, teşekkür ederim.

(Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim.

Efendim herhangi bir yanlış anlaşılmayı önlemek için arz etmek istiyorum.

İkinci önerenin sahibi Giresun Barosu Başkanımızın açıklama isteği var mı?

Buyurun efendim.

AVUKAT AHMET ERSÖZ (Giresun Barosu Başkanı)- Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Şimdi efendim yıllar yılı yapılan genel kurul toplantılarımız aşağı yukarı aynı bölgede dolamaktadır. Ankara ve diğer kongreler genellikle bu civarda, Marmara dolaylarında icra ediliyor. Doğu Karadeniz Bölgesinde, bir defa Samsun'da genel kurul kongresi icra edildi, bunun dışında Doğu Karadeniz'e gelinmedi.

Şimdi efendim ay itibarı ile mühasip görülecek, Giresun'da bu kongrenin gelecek sene yapılması mümkündür, o civarın delegeleri her sene bu tarafa taşınmaktadır. Bir de diğer delegeleri Doğu Karadenizde ağırlama imkânı bize verilirse biz de bu görevi herhalde yerine getirmiş oluruz.

Saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BASKAN- Teşekkür ederim.

Tarih olarak bir dahaki yıl genel kurul toplantımız 3-4 Mayıs olarak belirlenmiştir efendim, aynen şimdi olduğu gibi, 3-4 Mayıs 1986.

Efendim, 3-4 Mayıs Cumartesi ve Pazar günleri 1986 yılı olarak genel kurul toplantı tarihi belirlenmiştir.

Bu hususu oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Böylece tarihi saptamış bulunuyoruz.

Şimdi bir dahaki genel kurul toplantısının Tekirdağ'da yapılmasını isteyen arkadaşlarımız lütfen işaret buyursunlar... Lütfen ellerinizi indirmeyiniz, sayıyoruz efendim. 36

Giresun'da yapılmasını isteyenler... Büyük çoğunluk Tekirdağ'da olmasını istiyorlar, önümüzdeki yıl genel kurul toplantımız Tekirdağ'da yapılacaktır.

Buyurun efendim.

AVUKAT ORHAN GÜNGÖR (Tekirdağ Barosu Başkanı)- Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; Tekirdağ'ı seçmekle büyük isabet ettiniz, biz de Tekirdağ Barosu üyeleri ve Tekirdağ halkı olarak sizleri aramızda görmekten ve sizleri ağırlamaktan büyük mutluluk duyacağız.

En içten dileğimiz, hepinizin sağlık içinde, mutlulukla Tekirdağ'da bulunmanızdır. Biliyorsunuz meşhur olan şeylerimizin başında rakımız da geliyor, inşaallah hep beraber hem eğleneceğiz, hem de güzel bir kongre yapacağız.

Teşekkür ederim. (Alkışla)

BAŞKAN- Teşekkür ederim.

Efendim gündemin 16 ncı maddesine geçiş bulunuyoruz.

Dilekler bölümü, bu bölümde söz almak isteyen sayın delegeler lütfen isimlerini beyan etsinler.

Dilekler bölümünde söz almak isteyen olmadığı için bu maddeyi böylece geçiştirmiş bulunuyoruz.

Efendim gündemin 17 nci maddesi gereğince Türkiye Barolar Birliği Başkanı Sayın Teoman Evren'i kapanış konuşması yapmak üzere kürsüye davet ediyorum.

Buyurun efendim.

AVUKAT TEOMAN EVREN (Türkiye Barolar Birliği Başkanı)- Efendim, büyük özveri gösterdiniz, bu güzel dağın başında bile bizleri yalnız bırakmadınız. Hepinize

teşekkür ediyor ve saygılar sunuyorum.

Gelecek sene tekrar buluşmak üzere Allah'a ısmarla-
dık diyorum.

Buyurun. (Alkışlar)

